

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE
HAARLEM OP MAANDAG 5 NOVEMBER 2012 OM 19.30 UUR

Vastgesteld 29 november 2012

Voorzitter: burgemeester B.B. Schneiders
Griffier: de heer B. Nijman
Wethouders: de heer E.P. Cassee de heer P.R. van Doorn, de heer J.C. van der Hoek,
de heer C. Mooij en de heer J. Nieuwenburg

Aanwezig zijn 39 leden: de heer M. Aynan (PvdA), de heer A. Azannay (GroenLinks Haarlem), de heer D.A. Bol (GroenLinks Haarlem), mevrouw mr. P.J. Bosma-Piek (VVD), mevrouw M.G.B. Breed (D66), de heer G.B. van Driel (CDA), de heer J. Fritz (PvdA), de heer W. van Haga (VVD), de heer R.H.C. Hiltemann (Sociaal Lokaal), mevrouw T.E.M. Hoffmans (GroenLinks Haarlem), mevrouw M.D.A. Huysse (GroenLinks Haarlem), de heer E. de Iongh (D66), de heer R.G.J. de Jong (VVD), de heer B. Jonkers (SP), mevrouw D. Kerbert (D66), mevrouw H. Koper (PvdA), de heer H. Kruisman (GroenLinks Haarlem), mevrouw J. Langenacker (PvdA), mevrouw F. de Leeuw-de Kleuver (Ouderenpartij Haarlem), mevrouw D. Leitner (D66), de heer J. van de Manakker (Sociaal Lokaal), de heer A.P. Marselje (D66), de heer L.J. Mulder (GroenLinks Haarlem), mevrouw M. Otten (VVD), mevrouw S. Özogul-Özen (SP), mevrouw M. Pippel (D66), mevrouw A. Ramsodit (PvdA), de heer ir. F.H. Reeskamp (Fractie Reeskamp), de heer W.J. Rutten (VVD), de heer R. Schaart (PvdA), mevrouw M.C.M. Schopman (PvdA), de heer P. Schouten (Sociaal Lokaal), de heer C.J. Schrama (Haarlem Plus), mevrouw C.Y. Sikkema (GroenLinks Haarlem), de heer M. Snoek (CDA), de heer E. Veen (VVD), de heer J.J. Visser (CDA), de heer J. Vrugt (Actiepartij) en mevrouw drs. L.C. van Zetten (D66).

Afwezig: -

OPENING

De VOORZITTER: Hartelijk welkom allemaal. Goed u weer te zien na afgelopen donderdagavond. [19.30 uur] Ook hartelijk welkom aan de dames en heren op de tribune die de vergadering met belangstelling komen volgen. Natuurlijk ook welkom aan onze ambtenaren die her en der verspreid in het gebouw aanwezig zijn om ons te ondersteunen. We hebben een lange vergadering voor de boeg. Met een aantal schorsingen eindigt die waarschijnlijk pas op donderdag 8 november om 19.30 uur. We gaan beginnen met de eerste termijn van de raad. Ik zeg dat ook maar even voor de mensen die aanwezig zijn en die de vergadering willen volgen. Daarna schorsen we de vergadering. Woensdag gaan we dan verder met de eerste termijn van het college. Om 20.00 uur volgt dan de tweede termijn van de raad. Op donderdag hopen we aan de besluitvorming toe te komen.

1. VASTSTELLING VAN DE AGENDA

De VOORZITTER: Van de kant van het college zijn er verder geen mededelingen. Ik zie ook geen afwezigen. Wel zie ik dat mevrouw Schopman graag iets wil zeggen. Gaat uw gang, mevrouw Schopman.

Mevrouw SCHOPMAN: Ik heb een mededeling vanuit mijn functie als voorzitter van de commissie Ontwikkeling. Zojuist is in de refter door het Historisch Museum Haarlem een petitie aangeboden aan mij als voorzitter van de commissie Ontwikkeling en aan wethouder Mooij als portefeuillehouder Cultuur. We hebben duizend handtekeningen ontvangen van volwassenen en kinderen. De raad zal een kopie van die petitie ontvangen. Dat wilde ik meedelen.

De VOORZITTER: Wij zullen die petitie morgen uiteraard ook bestuderen. Ik ben ervan overtuigd dat het Historisch Museum Haarlem tijdens deze begrotingsbehandeling vaak onderwerp van gesprek zal zijn, hopelijk natuurlijk met een goede uitkomst.

I BEHANDELING BEGROTING E.A.

De VOORZITTER: Uiteraard hebben we de volgorde van de sprekers vastgesteld. We beginnen de eerste termijn met de bijdrage van het CDA. Mijnheer Snoek, u heeft het woord.

De heer SNOEK: Ik sta hier een beetje onwennig, want normaal mochten wij altijd als tweede oppositiepartij spreken. Ik was dan nu nog bezig met het verzamelen van handtekeningen voor mijn moties en afstemming met GroenLinks. Dat was wel zo prettig, want wij mochten dan na mevrouw Van Zetten. Dat is handig, want de zaal was dan een beetje opgewarmd. Met haar authentieke optreden weet zij de tongen wel los te krijgen en de sfeer zit er dan goed in. Maar nu ben ik toch bang dat u mij een beetje beschouwt als het voorprogramma voor mevrouw Van Zetten. Ik ga mijn best doen om de zaal voor u allemaal op te warmen. Ik ga het hebben over vijf onderwerpen. Het eerste is koers houden, het tweede gaat over de marathon, het derde over bedrijfsvoering, het vierde over externe inhuur en het vijfde over de extra bezuinigingen van 8 miljoen euro. Ik begin even met het landelijke beeld. Er is veel ophef en veel teleurstelling over het nieuwe regeerakkoord. Dat is natuurlijk begrijpelijk, want de verbindende factor is weggefallen. Maar in maart 2014 staan er alweer gemeenteraadsverkiezingen voor de deur. Het begrotingsjaar 2013 is dus ook alweer het laatste jaar waaraan dit college helemaal uitvoering zal geven. Volgend jaar rond deze tijd zullen we namelijk in campagnemodus staan. We nemen dan geen grote besluiten meer. Ik begreep zelfs dat de afspraak bij de vorige coalitie was dat men elkaar tegen die tijd al losliet en gewoon opging naar de campagne. Dit is dus de laatste kans die u als coalitie heeft om uw stempel op Haarlem te drukken.

Als je kijkt naar de begroting, zie je dat we boven op de 35 miljoen euro nog eens 8 miljoen euro moeten bezuinigen. Ik zou niet durven zeggen dat dit gemakkelijk gaat, want er zit pijn in voor iedereen, maar we zien eigenlijk geen grote hervormingen. We zien kleine beetjes hier en kleine beetjes daar. De kerntakendiscussie wordt zelfs heel expliciet naar het volgende college doorverwezen. De Begroting 2013 leest daardoor eerder als 'de rit uitzitten' dan dat 'het roer om gaat'. Geen grote ingrepen dus.

Mevrouw LANGENACKER: Daar wil ik toch even op reageren. Wij hebben er juist voor gekozen om de hervormingen aan het begin van deze periode in te zetten, op het sociale domein en op andere terreinen. Ik ben het dus niet met u eens. Natuurlijk, er moet nu nog extra bezuinigd worden. Op allerlei terreinen proberen we nu kleine plukjes mee te pakken. De grote hervormingen zijn echter al in gang gezet.

De heer SNOEK: Net zoals de kerntakendiscussie aan het begin van de coalitieperiode in gang is gezet, maar nu doorverwezen wordt naar de volgende coalitie. Ik ga het allemaal nog veel milder maken. Ik ben helemaal niet boos.

Mevrouw LANGENACKER: Ik ook niet hoor, mijnheer Snoek.

De heer SNOEK: Dan zijn we allebei niet boos. In plaats daarvan teren we in op onze reserves. Dat heet tegenwoordig anders: we gebruiken van de 'tijdelijke leenfaciliteit'. Dat is het nieuwste eufemisme dat we daarvoor gebruiken. Alle lucht wordt uit de begroting geslagen. Maar is dat erg? Als we al vet op de botten hadden, was dat dan niet voor deze tijd? Als dit het dieptepunt van de crisis is, mag je dat aanspreken. De vraag is natuurlijk wel: is een begroting waarin je 2,4 miljoen euro uit de toekomst leent, feitelijk wel sluitend? Pas over een tijdje zullen we echt weten of dit college het schip door de zware storm heeft geloodst door koers te houden, of dat we recht op de ijsberg zijn afgestevend omdat de koers te laat werd bijgesteld. En ik weet het niet. Ik zou heel graag een vlammend pleidooi willen houden voor de ene kant door te zeggen dat het roer om

moet, of willen zeggen dat we heel voorzichtig moeten bezuinigen omdat het einde van de crisis in zicht is. Maar op dit moment weet ik het gewoon niet.

Een goede vriend van me is marathonloper. Hij heeft me wel eens uitgelegd dat het moeilijkste stuk van een marathon zo rond de 30 km ligt. Je bent net over de helft en dat is een fijn moment. De finish heb je echter nog lang niet in zicht. Dat is het moeilijkste moment voor je focus en je motivatie om de rit uit te zitten. Ik denk dat het college deze metafoor wel snapt en het merendeel van de raad ook wel. Dat is het punt waarop we nu zitten. We zijn over de helft, maar de finish is nog niet in zicht. We moeten er echt nog een tijdje aan trekken. Die motivatie moet je op dat moment bij elkaar rapen. Het is dan demotiverend als je een week eerder een bestuursrapportage hebt gelezen waarin 11 miljoen euro aan overschrijdingen zitten. En de tikker voor 2012 loopt nog. Ga je dan praten over 122.000 euro voor bloembakken of 9000 euro voor het Informatiesteunpunt als je weet dat je aan het eind van het jaar miljoenen overschrijdt, die we – zoals we vorige week constateerden – maar gewoon te slikken hebben?

Nog even alles op een rijtje. In 2010 hadden we een meevaller in het Gemeentefonds van 5 miljoen euro. Toch sloten we af met 6 miljoen euro tekort. In 2011: 7 miljoen euro tekort. 2012: 11 miljoen euro tekort en de teller loopt nog. Een aanzienlijk deel daarvan komt door externe factoren. Daar kunnen we als raad en als gemeente niets aan doen, maar een aanzienlijk deel komt door wat we zelf doen. Door de olie die uit de motor wegloopt, zoals we dat eerder hebben gezegd. Het is dus heel belangrijk om die bedrijfsvoering op orde te hebben en om de budgetdiscipline op orde te hebben. Ook daar hebben we vorige week met elkaar over gesproken. De heer Van Driel heeft daar heel wijze woorden over gesproken.

Op dit dossier hebben we een nieuwe wethouder. Zoals iedere nieuwe wethouder hier in Haarlem, begint hij met ons volste vertrouwen. Hij heeft een ongekend zware opdracht, maar gelukkig heeft hij de halve marathon nog niet in de benen en is hij een frisse impuls voor dit college. Aan het eind van deze periode is het echter niet zijn anderhalf jaar, maar de vier jaar die dit college heeft gehad om de bedrijfsvoering en de budgetdiscipline op orde te brengen. Want juist in dit soort zware tijden kunnen wij het ons niet veroorloven dat het geld wegebt.

En dan is zo'n rapportage over de externe inhuren zoals we die hebben gekregen des te schrijnender. We huren heel veel in en we zijn daar veel meer geld aan kwijt dan we zouden willen. Dat wisten we al. Het door ons zelfs ingestelde plafond van 15,7 miljoen euro overschrijden we in 2012, ondanks de harde woorden die we hierover bij de kadernota hebben gesproken. Wat betreft het CDA mist de notitie die we lezen de urgentie. In mijn werk heb ik zelf veel te maken met architectenbureaus en stedenbouwkundig engineers. Dat zijn bureaus waar hele harde klappen zijn gevallen in de afgelopen jaren. Er zijn bedrijven waar de helft van de mensen eruit is gegaan. Daar is geen sprake meer van externe inhuur, daar is geen eigen huur meer, daar zijn geen mensen meer. Dat doet pijn. Al die mensen zoeken naar werk. Zij zitten thuis. Ze zijn aan het overleven, net als die bureautjes. Voelen wij dat soort pijn nou ook? Praten wij op eenzelfde manier over onze eigen organisatie? Het college zegt: we gaan geen uitvoering geven aan de motie die bij de kadernota is aangenomen om in 2014 al onder een bedrag van 10 miljoen euro voor externe inhuur te komen. Gaan we daar als raad mee akkoord? Vinden we dat begrijpelijk gezien de notitie? Of zeggen we dat dat onvoldoende is? Bij het indienen van de motie hebben wij aangegeven dat wij die als een inspanningsverplichting zagen. Wij zien ook de druk die er op dit moment bijvoorbeeld bij de financiële afdelingen is. Maar is er bij dit college wel een sense of urgency?

De notitie spreekt over 'scherper toezien op' en – dit vond ik de ergste – 'meer nadrukkelijk sturen op de maximaal toegestane duur van zes maanden voor inhuur'. We hebben een eigen regel die zegt dat externe inhuur maximaal zes maanden mag duren. Je snapt dat je af en toe even iets nodig hebt, maar dat mag maximaal zes maanden duren. Wat blijkt nou uit die notitie? 88% van de externe inhuur duurt langer dan zes maanden.

Je spreekt dan toch niet meer over ‘meer nadrukkelijk sturen’? Wij verwachten dan een andere toon en hardere ingrepen.

Mevrouw HOFFMANS: Ik heb zelf helemaal niet het idee dat het college op dit punt geen sense of urgency heeft. Integendeel: ik heb het idee dat juist aan dit punt ontzettend hard wordt gewerkt. Ik vroeg me af wat voor termen u dan wel verwacht en welke maatregelen, anders dan die het college nu al treft.

De heer SNOEK: U helpt mij een stukje op weg. De eerste reactie die wij bij de kadernota al hebben gegeven is dat er wat moet gebeuren aan die externe inhuur. De notitie zegt ons dat we dat normbedrag in 2012 toch gaan overschrijden. We hebben gezegd: perk die externe inhuur in, maar we zien dat 88% langer duurt dan zes maanden. Mijn vraag aan de wethouder Financiën en Bedrijfsvoering is: bent u bereid om mee te denken over bijvoorbeeld een constructie waarbij alle inhuur die langer duurt dan zes maanden aan de raad wordt voorgelegd? Misschien moeten we zelf de hand op de knop houden. Graag een reactie in uw termijn.

De heer DE JONG: De heer Snoek heeft hier wel een punt. De VVD-fractie bevindt zich een beetje in een spagaat. Wat betreft de VVD ging de motie die bij de kadernota is aangenomen eigenlijk niet ver genoeg. Wij wilden die externe inhuur veel eerder afbouwen. Vorige week kregen wij een notitie van de wethouder waarin staat dat al die externe inhuur noodzakelijk is, dat er overschrijdingen zijn en dat het allemaal wat trager gaat. Ik zal eerlijk zeggen dat ik het best moeilijk heb met die notitie. Mijn fractie ook. Die notitie verhoudt zich namelijk niet tot wat wij willen. De oplossing die u nu voorstelt vind ik een beetje bureaucratisch. Ik vraag me af of de raad er genoeg verstand van heeft om te zeggen of externe inhuur noodzakelijk genoeg is of niet. Heeft u niet een hard voorstel, een maatregel waarvan wij kunnen zeggen: daar kan de wethouder wat mee en daar kunnen wij iets mee? Een stuk bewijsvoering dat duidelijk maakt dat het echt beter kan? Daar zouden wij mee geholpen zijn en misschien de wethouder ook. Misschien komt u met nog meer maatregelen. Wat betreft een maatregel waarbij zaken steeds aan de raad worden voorgelegd zodat wij er iets van kunnen vinden, vind ik de raad onvoldoende geëquipeerd om te zeggen waar in de bedrijfsvoering welke inhuur nodig is. Ik onderschrijf echter uw mening dat de notitie in die zin teleurstellend is dat wij er meer van hadden verwacht. Het is een beetje lastig, want wat is nu het waarheidsgehalte van zo'n notitie?

De heer SNOEK: Dat vind ik ook lastig. Ik snap ook die spagaat. Als de wethouder zegt wat nodig is om de bedrijfsvoering op orde te brengen, wil onze fractie daarover meedenken. Aan de andere kant: ik zie ook de pijn die het bedrijfsleven voelt. Hoe verhoudt wat wij doen daar zich nu mee? Ik ben het met u eens als u het heeft over de beoordeling van de raad van elke functie. Daar gaat het niet om. Het gaat erom dat het college misschien zelfs helpt als wij de vinger aan de pols houden. Het gaat over het budgetrecht, zoals de heer Van Driel vorige week al aangaf. Wij slikken de overschrijdingen nu aan het eind. Die worden in de berap aan ons gepresenteerd en dat is het. Misschien helpen wij het college wel als de druk intern nog hoger wordt. 88% buiten de eigen regel van zes maanden is gewoon te veel. Dat zijn we toch met elkaar eens? Dit is ons voorstel. We dienen daarover geen motie in. Als de wethouder een beter voorstel heeft, horen we dat graag.

We hebben nog een tweede voorstel. De wethouder presenteert in zijn notitie een norm. Een grote gemeente heeft ongeveer zoveel externe inhuur. Daar zijn landelijke cijfers voor. Wij zitten boven dat landelijk gemiddelde. Graag zouden we zien dat we bij de begroting jaarlijks over dat cijfer gerapporteerd worden. Ook dit is gewoon een vraag aan de wethouder. Graag hoor ik daarop een reactie van de wethouder.

Mevrouw HOFFMANS: GroenLinks wil ook dat de externe inhuur wordt teruggebracht. Ik vind eerlijk gezegd ook dat we ons daar niet te veel op moeten blindstaren. Die externe inhuur heeft natuurlijk wel een doel. Wij willen met zijn allen ook dat de taken die de gemeente moet uitvoeren goed worden uitgevoerd. Bij het college hebben we al druk

uitgeoefend om de externe inhuur te verminderen. Ik denk dat wij, zolang de reorganisatie niet voltooid is, blijkbaar nog mensen van buitenaf nodig hebben om de boel op een goede manier draaiende te kunnen houden. Ik begrijp eerlijk gezegd niet wat u dan nog meer wilt.

De heer SCHRAMA: Ik deel natuurlijk uw zorgen, mijnheer Snoek. U doet ook een suggestie. Dat vind ik ook prima. Die suggestie is misschien wat bureaucratisch, zoals al gezegd is door de VVD. Misschien kunnen we afspreken dat de maximale termijn zes maanden is, tenzij externe inhuur echt noodzakelijk is. We vragen dan om argumentatie. We kunnen die voor kennisgeving aannemen, of zeggen dat het te gek wordt. We krijgen de informatie dan op het moment dat een overschrijding zich voordoet. We hebben dan iets waarmee we de vinger aan de pols kunnen houden.

De VOORZITTER: Misschien is het meer iets voor de tweede termijn om hierover afspraken te maken, nadat de wethouder geantwoord heeft.

Mevrouw LANGENACKER: De PvdA heeft de motie die bij de kadernota is ingediend ook gesteund. We hebben nog wel een andere suggestie, die we ook eerder hebben gedaan. Dat is om te kijken naar de kwaliteit van het eigen personeel en daar nog meer in te investeren, en je niet blind te staren op de 100 fte die we met elkaar moeten bezuinigen. Zo behoud je ook de kennis en ervaring in het eigen apparaat. Dat is ook een suggestie.

De heer SNOEK: Ook wij waren wat mild bij de motie, die werd aangescherpt door de VVD. De ambitie van de VVD lag namelijk wat hoger. Wij hebben aangegeven dat we de afspraak zagen als een inspanningsverplichting. Ik moet eerlijk zeggen dat ik pas door de notitie en de goede vragen van de heer Reeskamp daarover wat narriger werd op dit punt. Dat geldt met name toen ik dat staatje zag over die termijn van zes maanden. Ik snap wel dat het soms gaat om piekbelasting, of functies die je even niet in huis hebt. Een manager valt weg en voor je iemand anders hebt aangenomen, huur je even iemand van buiten in. Dat snap ik allemaal wel. Maar als we dan zien dat 88% niet voldoet aan onze eigen regelgeving en als we in een jaar waarin we bij de kadernota een motie indienen om hier strakker op te sturen, ons eigen plafond van 15,7 miljoen euro overschrijden, worden wij op dit dossier wat narriger.

De VOORZITTER: Volgens mij heeft u uw punt heel duidelijk neergezet. Uw zorg wordt gedeeld door andere fracties en door het college. Het is misschien goed om het antwoord van de wethouder, die hier goed naar geluisterd heeft, af te wachten en daar dan wellicht in tweede termijn op terug te komen. Ik stel voor dat u nu overstapt naar een ander onderwerp van uw betoog.

De heer SNOEK: Ik had nog een metafoor: de wereld staat in brand, en wij klagen erover dat de verwarming te hoog staat. Dat vond ik wel een mooie.

Mijn laatste onderwerp is het bedrag van 8 miljoen euro. Bijlage 5.5 is de lijst van voorstellen voor de extra 8 miljoen euro aan bezuinigingen. Ik noemde het al een beetje: er zijn geen majeure ingrepen, maar het lijken allemaal kleine aanpassingen. Daar lijkt voor iedere partij wel wat pijn in te zitten. In die zin is deze lijn evenwichtig te noemen. Voor het CDA is het begrijpelijke pijnpunt het schrappen van onderhoud rondom de velden. Dat zal vervolgens ook tot verpaupering binnen de sportvelden leiden. Maar we hebben nog meer wensen ten aanzien van de sport. Bijvoorbeeld om bij de bouw van nieuwe gymlokalen een maatvoering aan te houden die van deze tijd is. Als we nu een gymlokaal bouwen, zo staat het in het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs, dan zit daar een bepaalde maatvoering bij. Die hebben we tien à vijftien jaar geleden met elkaar afgesproken. Die maat is te klein voor het huidige sportonderwijs en al helemaal om zo'n gymlokaal te kunnen verhuren aan een sportclub. Als je meer inkomsten wilt hebben door medegebruik, zou je een net iets grotere maat moeten gebruiken. Maar waar haal je het geld daarvoor vandaan? Dat weten wij ook niet. Wij dienen daarom de motie Sporten op maat in.

Motie 8: Sporten op maat

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 8 november 2012, constaterende dat:

- de investeringsbedragen zoals opgenomen in het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO) uitgaan van de bouw van gymlokalen van maximaal 252 m² (456 m² BVO);

overwegende dat:

- voor het huidige bewegingsonderwijs een zaal van 308 m² een vereiste is (zie ook de adviezen van de Koninklijke Vereniging van Leraren Lichamelijke Opvoeding);
- deze afmeting het gymlokaal ook beter geschikt (en dus verhuurbaar) maakt voor medegebruik door sportclubs;

verzoekt het college:

- te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om binnen het SHO te komen tot een betere maatvoering van de gymlokalen;
- hierbij ook de mogelijke extra inkomsten door medegebruik te betrekken;
- de resultaten van het onderzoek aan de raad te verstrekken bij of voor de Kadernota 2013;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: het CDA.

De heer VAN DE MANAKKER: U begon met het feit dat overal een klein beetje op bezuinigd wordt. U bent het toch wel met ons eens dat het desastreuus is als je van te weinig nog een beetje afhaalt?

De heer SNOEK: Als je naar die lijst van 8 miljoen euro kijkt, zie je dat daar voor heel veel mensen heel pijnlijke dingen in zitten. Als ik zeg dat het allemaal wel meevalt, doe ik al die mensen tekort die deze maatregelen gaan voelen. In die zin ben ik het met u eens. Bij de landelijke discussie moeten gezinnen 400 à 500 euro per maand extra gaan betalen voor hun ziektekostenpremie. Dan denk ik: au. Kunnen die gezinnen dat nog dragen?

De heer VAN DE MANAKKER: Dat ben ik met u eens, maar laten wij ons beperken tot Haarlem.

De heer SNOEK: Dat wilde ik eigenlijk ook. Dat was de motie Sporten op maat. Naast sport is veiligheid natuurlijk ook een speerpunt van het CDA. Wij zijn dan ook enthousiast over de straathoekwerkers. Dat zijn jongerenwerkers die niet vanuit een locatie iets doen, maar die jongeren met problemen op straat aanspreken en proberen hen naar werk of studie te begeleiden. In de lijst van 8 miljoen euro zien we per definitie een bezuiniging op het straathoekwerk staan. Wij zeggen: beschouw dat nu breder en kijk naar het totaalpallet van het jongerenwerk en kijk of de bezuiniging die u nu op het straathoekwerk wilt inboeken te realiseren is door een betere samenwerking in het accommodatiegebonden jongerenwerk en het straathoekwerk. We dienen daarom, samen met de OPH en de Actiepartij, de motie Niet bezuinigen op straathoekwerk in.

Motie 6: Niet bezuinigen op straathoekwerk

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 8 november 2012, constaterende dat:

- in de Begroting 2013 wordt voorgesteld om vanaf 2014 een “deel van de inzet van streetcornerwork” te beëindigen (blz. 245);

overwegende dat:

- met dit voorstel een bezuiniging van 100.000 euro wordt beoogd;
- het straathoekwerk een essentieel deel uitmaakt van het jeugdbeleid;
- door betere afstemming tussen het accommodatiegebonden jongerenwerk, het ambulante jongerenwerk en het straathoekwerk besparingen te realiseren zijn;

5 november 2012

6

besluit:

- de beoogde bezuiniging niet te realiseren door te korten op het straathoekwerk, maar door betere afstemming tussen het accommodatiegebonden jongerenwerk en het ambulante jongerenwerk;

en verzoekt het college hierover voor de Begroting 2014 aan de raad een voorstel voor te leggen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: het CDA, de OPH, de Actiepartij.

Tot slot nog een motie die we samen met de OPH en Sociaal Lokaal indienen voor het behoud van het Informatiesteunpunt.

Motie 7: Behoud het Informatiesteunpunt (ISP)

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 8 november 2012, constaterende dat:

- bij de vaststelling van het Uitvoeringsprogramma 2013-2014 van het Regionaal Kompas 2011 de subsidie voor het ISP (9900 euro per jaar) is komen te vervallen; overwegende dat:
- het belang van de door het ISP geleverde prestaties, zoals de loketfunctie, door geen van de raadsfracties in twijfel is getrokken;
- met de blijvende onduidelijkheid over een eigen bijdrage in de GGZ het belang van het ISP eerder toeneemt dan afneemt;

besluit:

- het project BUUV voor 2013 een 10% bezuinigingsopgave op te leggen;
- met de hiermee vrijkomende 27.000 euro de subsidie aan het ISP voor drie jaar te continueren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: het CDA, de OPH, Sociaal Lokaal en de Actiepartij.

Tot slot nog een vraag aan de burgemeester over bibobben. We lezen in de lijst ook dat we niet alle ontwikkelaars gaan bibobben. Onze vraag is – en graag een antwoord in uw termijn – of dat wel mogelijk blijft als zich een nieuwe ontwikkelaar in Haarlem aandient. De wereld van de ontwikkelaars is niet zo groot. Je weet wel een beetje wat voor partij je aan tafel hebt. Als er nou een tussen zit die u wel zou willen bibobben, kunt u dat dan nog wel doen met het beschikbare budget? Als dat zelfs niet meer kan, willen we u een beetje helpen.

De VOORZITTER: Dat laatste is altijd aantrekkelijk.

De heer SNOEK: Graag een reactie in uw termijn.

Mevrouw VAN ZETTEN: Wat vindt het CDA nou eigenlijk van deze programmabegroting? U komt namelijk met allemaal kleine dingen. U maakt zich heel erg druk over een brief over de externe inhuur. Ik lees de krant en maak me dan erg veel zorgen over de staat van Nederland en ook de staat van Haarlem. Ik hoor u wel heel bestuurlijk praten. U bent gewoon nog steeds oppositiepartij. Ik zou heel erg gemotiveerd zijn om er nog eens even lekker gehakt van te maken. Op een of andere manier mis ik dat heilige vuur bij u.

De heer SNOEK: Daarvoor zijn we dan misschien toch te constructief. Ik denk echter dat u even niet zat op te letten tijdens het eerste deel van mijn verhaal, dat over de koers ging. Mevrouw Van Zetten is heel erg gewend dat ik na haar kom, en dan gaat ze pas opletten. In dat eerste deel heb ik uiteengezet dat de keuze voor de stad is om nu heel hard in te grijpen omdat we anders op een ijsberg afkoersen, of dat het college het schip recht door de storm heen zeilt. Ik heb toen gezegd dat ik het niet weet. Ik heb er in mijn voorbereiding lang over nagedacht of ik nou een vlammend betoog in een van de twee

richtingen moest houden. Iedere avond in mijn bed kwam ik echter weer op hetzelfde punt uit: ik weet het niet.

Mevrouw VAN ZETTEN: Dat was mij wel duidelijk. Daarom vroeg ik ook wat het CDA er nu van vindt. Als u begint met een ijsberg en eindigt met Sport op maat, de randen van de sportvelden en de straathoekwerkers, dan word ik daar een beetje zenuwachtig van. Maar meer is er dus niet. Dan moet u het maar aan mij overlaten. Ik kan er ook niets aan doen.

De heer SNOEK: Zoals ik al zei: ik ben slechts het voorprogramma. Mevrouw Van Zetten gaat nu laten zien hoe het echt moet.

De heer VRUGT: Ik ben ook heel erg benieuwd met welke schokkende moties mevrouw Van Zetten zou komen op het gebied van bloemetjes, en of de brief over de externe inhuur inderdaad zo'n marginaal onderwerp is als zij hier beweert.

De VOORZITTER: We zullen dat zo gaan zien. Ik wil in ieder geval de heer Snoek bedanken voor zijn overwegend constructieve bijdrage. Het woord is aan mevrouw Van Zetten. Ik ben benieuwd wat haar tone of voice is.

Mevrouw VAN ZETTEN: Heel genuanceerd, natuurlijk. Dat kunt u van D66 verwachten. Voorzitter, wij beoordelen deze week alweer uw derde begroting. Om erin te komen, memoreer ik de verstandige woorden van de grootste Fransman aller tijden, generaal De Gaulle. Hij zei: "Verdragen zijn als rozen en jonge meisjes. Ze verwelken snel." Wat de fractie van D66 betreft gaat die snelle verwelking zeker op voor Haarlemse begrotingen. Resultaat van vorig jaar: een gat van 10 miljoen euro, en dat zegt genoeg. En wij vragen u: hoe schat u de houdbaarheid in van voorliggende programmabegroting? Inmiddels is het regeerakkoord immers bekend en is het land in rep en roer dankzij onze collega's van de VVD en de PvdA. Nivelleren is een feest, Haarlemmers.

De heer DE JONG: Dat zijn echt woorden van de PvdA geweest, voorzitter. Daar heeft de VVD niets mee te maken.

De VOORZITTER: Volgens mij moet het nog verder genuanceerd worden. Het waren de woorden van een mijnheer Spekman, die onmiddellijk herroepen werden door mijnheer Samsom.

Mevrouw VAN ZETTEN: Wat ons betreft is nivelleren helemaal geen feest. Ik raad u aan de volgende keer gewoon strategisch op D66 te stemmen. Complimenten van D66 aan ons college, deels ook parttime aan het werk. Het heeft de stad maanden met één man minder bestuurd, zonder VVD. En dat hebben we niet eens gemerkt.

De heer DE JONG: Ik dacht dat mevrouw Van Zetten en wij toch goede vrienden waren. U moet inmiddels wel gaan opletten.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ook dank aan de Haarlemse ambtenaren, want er is enorm hard gewerkt om de controle op onze financiën terug te winnen. Niet voor niets openbaren zich nog steeds misstanden op onderdelen van de organisatie, te danken aan slechte administraties. Jarenlang bleven zaken verborgen en dat heeft ons miljoenen gekost. Wat ons betreft gaat het motortje van onze nieuwe wethouder Mooij er goed op, want de bedrijfsvoering moet op orde, willen we, met uw woorden op pagina 159, "krachtig kunnen reageren op omvangrijke bezuinigingen die op ons afkomen". Daarnaast wilt u de schuld actief verminderen. Dat is voor D66 doel nummer één. D66 is in principe tevreden met deze begroting. Mijn fractie vindt haar saai en behoudend. Er zijn geen fundamentele veranderingen, maar de begroting past bij de mogelijkheden en onze uitgangspunten. Een bescheiden overheid; we gaan niet beloven wat we niet kunnen waarmaken en niet meer uitgeven dan er binnenkomt. En wat kunnen de mensen zelf doen?

Bij de kadernota was duidelijk dat extra bezuinigingen nodig waren; vervelend maar onvermijdelijk. Een probleem blijven de inkomsten. Het zal helder zijn dat D66 het onacceptabel vindt als alleen onze inwoners hiervoor gaan opdraaien. Er zijn nog genoeg preactiviteiten waar ons geld naartoe gaat. In de uitvoering van plannen wordt met geld

gesmeten. Daarbij is er te weinig oog voor of gevoel van urgentie voor mogelijke inkomsten.

De heer SNOEK: Als sinds de bijdrage van mevrouw Van Zetten in de krant ben ik zo is benieuwd welke pretactiviteiten D66 ziet en hoe het deze uit de begroting zou willen amenderen.

Mevrouw VAN ZETTEN: U gaat meteen wel heel ver in uw oppositie, zeg. Ik wil best een paar pretactiviteiten noemen. U kunt ze zelf ook wel verzinnen. Eén activiteit is natuurlijk het gratis laten varen van een pont. Inmiddels staat de teller al op 0,5 miljoen euro en dat bedrag zal nog verder oplopen. Ook noem ik de bloembakken langs de Amsterdamsevaart vol wuivende bloemen. Allemaal prachtig, maar dat kost ons ook een godsvermogen. In het milieueducatiecentrum krijgen we steeds berichten over wespenkastjes maken en bollenetages maken. Dat soort activiteiten kost allemaal geld. Wilt u er nog een paar horen?

Mevrouw HOFFMANS: Mevrouw Van Zetten maakt er haar eigen feestje van, maar wat dat betreft zouden we hier ook nog wel een paar uur kunnen debatteren over wat we wel of niet als pretactiviteit moeten beschouwen. Ik vermoed dat we daar zeer over van mening zullen verschillen.

De heer VRUGT: Ik dacht: nu gaat ze toch echt grote posten noemen, maar ze komt met tientjeswerk. Die activiteiten zijn inderdaad heel feestelijk. Ik dacht dat er echt fundamenteel iets aan de hand was, maar dat valt dus nogal mee, begrijp ik.

Mevrouw VAN ZETTEN: Kijk, daarom noem ik het dus pretactiviteiten. Dat moet u toch ook wel kunnen begrijpen. Het gaat daarbij om het gevoel dat het nooit jouw geld is dat je uitgeeft. Ik vind gewoon dat daar paal en perk aan moet worden gesteld en dat er wat dat betreft een andere mentaliteit kan komen.

Mevrouw HOFFMANS: Wat u nu zegt, gaat me wel aan het hart. Het is niet zo dat we bij de dingen die u niet belangrijk vindt of die uw fractie niet belangrijk vindt, zoals het pontje, denken: het is ons geld niet, dus laten we dat maar doen. Er zit wel degelijk een gedachte achter die maakt dat wij het wel belangrijk vinden dat dit gebeurt. U stapt daar nu wel erg gemakkelijk overheen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Dat neem ik gewoon voor kennisgeving aan.

De heer VAN HAGA: Ik wil even reageren op de heer Vrugt. Het pontje gaat natuurlijk niet over tientjes. Inmiddels gaat dat over 0,5 miljoen euro, zoals u weet.

Mevrouw LANGENACKER: Toen u startte over dit onderwerp, dacht ik dat u zei dat het ook niet goed ging met de planvorming bij een aantal zaken. Wij willen daarbij wel een duit in het zakje doen. Wij vinden bij een aantal trajecten inderdaad dat de participatie, die D66 zo hoog acht en waarop we in deze periode ook heel fors hebben ingezet, niet altijd goed loopt. Dat geldt als je het hebt over een aantal grote uitgaven die we hebben gedaan en die niet leidden tot de effecten die we graag zouden willen. Hoe kijkt u daartegenaan?

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik had het over de uitvoering, niet de planvorming. Ik ben het echter helemaal met u eens dat er een soort evaluatie kan komen van wat er is ingezet en wat dat heeft opgeleverd. Dat is natuurlijk geen pretactiviteit. Het gaat er daarbij om hoe we de burgers bereiken en wat dan het meest effectief is.

De VOORZITTER: Er zijn ook burgers die denken: hoe bereik ik nou de overkant van het Spaarne? Maar gaat u verder.

Mevrouw VAN ZETTEN: Dan zijn er een brug en een fiets, mijnheer de burgemeester. Dat weet u zelf ook wel.

De VOORZITTER: Ja, ik weet er alles van. Maar gaat u verder met uw volgende blokje.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik wil het even met u hebben over de ons parten spelende externe factoren. In uw tekst waarin wel de recessie, de vergrijzing, et cetera als dreigingen staan vermeld, missen wij een verwijzing naar de bindende afspraken vanuit Brussel over het begrotingstekort, met ook voor Haarlem onafwendbare gevolgen. In 2017 moet het

begrotingstekort van het Rijk 0,5% zijn. Voor ons is het dan gewoon 'trap af'. Enfin, u geeft zelf aan dat de grenzen van het coalitieakkoord zijn opgezocht om tot een sluitende begroting te komen en dat zegt genoeg. U zegt ook dat twee keer 8 miljoen euro voor u het maximum is. We zullen het zien. U heeft de twee keer 8 miljoen euro ingevuld en wij gaan akkoord met uw voorstellen. Wij zien wel dat de extra bezuiniging in 2013 al onvoldoende is om de begroting sluitend te krijgen. Immers, 2 miljoen euro moet dan nog uit de algemene reserve komen. Daarbij is geen rekening gehouden met de 4 miljoen euro extra rijksbezuinigingen die deze zomer al bekend waren. Dat is dus al 6 miljoen euro in totaal. Dit is pas het begin. Het gaat waarschijnlijk niet lukken om 2014 positief te eindigen, want met het regeerakkoord gaan we allemaal trappen af. Ik noem maar de afschaffing van het btw-compensatiefonds, het feit dat de onderwijshuisvesting rechtstreeks naar de scholen gaat, de bezuiniging op de Wmo en nog minder uitkering uit het Gemeentefonds. Wel is er hoop voor de kwetsbare minima dankzij het feit dat de PvdA in de regering zit. Dat is weer ons voordeel.

Voorzitter, D66 vreest dat onze algemene reserve het de komende jaren zwaar te verduren krijgt. Wij horen graag van wethouder Mooij of hij onze buffer voldoende vindt. Is het met de kennis van nu verantwoord om de grens bij twee keer 8 miljoen euro bezuinigen te leggen? We hebben het dan nog niet eens over het tijdstip waarop wij actief schuld gaan verminderen.

Daarbij komen dan de interne, aan ons zelf te danken onzekerheden. D66 heeft ook zorgen over de dekking van een aantal lopende projecten waar in het verleden vrolijk mee werd gestart zonder zicht op een sluitende begroting en gevoel voor risico's. Ik noem maar Land in zicht, het stadskantoor, Pim Mulier, de vmbo-scholen en Nol Houtkamp. Zo zullen er nog wel een paar zijn. De verkoop van vastgoed en/of gemeentegrond dient als dekking. U heeft berekend, zo lezen wij op pagina 156, dat een weerstandscapaciteit voor projectrisico's van 8 miljoen euro voldoende zou zijn. Begrijpen wij dit goed en is dit een zekerheid? Graag horen wij woensdag van u hoe de financiële staat is van het Stationsplein. Wij zitten namelijk niet te wachten op een verrassing in de eerste bestuursrapportage van 2013.

Wat betreft het gebed zonder end Land in zicht: kunnen wij erop rekenen dat onze driejarige lening van 1,9 miljoen euro, gegeven aan Strukton Projectontwikkeling in maart 2010, dit voorjaar terugkomt?

Voorzitter, voordat u denkt dat D66 alleen maar kritiek heeft...

De VOORZITTER: Dat hebben wij op dit moment nog helemaal niet zo ervaren.

Mevrouw VAN ZETTEN: Heel veel zaken gaan goed en verdienen complimenten.

Mensen voelen zich veiliger. Op veel terreinen is een basis gelegd voor ander beleid. Met Samen voor elkaar zijn belangrijke resultaten geboekt. We praten daarbij wel over 40% van ons budget. We kunnen de transities in de jeugdzorg, de AWBZ en de participatie met vertrouwen tegemoetzien. De kwaliteit van de openbare ruimte is goed, en de wethouder van Sport doet het met de Duinwijkhal heel goed. De stad ziet er prima uit en wordt binnenkort misschien ook nog bereikbaar. Kortom: wij willen niemand tekortdoen. Een voorbeeld van een nieuwe bestuursstijl was uw reactie op onze vragen over de bruidsschat aan Dunamare.

Er zijn een paar punten die extra aandacht verdienen. Het eerste is het onderhoud aan kapitaalgoederen. Uiteindelijk heeft de raad het college bij de hand genomen. In die zin is D66 tevreden met het resultaat. Toch blijven wij ons afvragen of wij voldoende grip hebben op de budgetten voor de openbare ruimte. Het achterstallig onderhoud zien we, na al die jaren van onderzoek, nog steeds in geld uitgedrukt en niet in arealen vierkante meters of kilometers. D66 komt binnenkort zelf met een initiatief om de controle terug te krijgen.

De kosten voor de riolering zijn belangrijk, omdat ze onderdeel zijn van de woonlasten. Onduidelijk blijft waarom de voorgestelde verhoging in Haarlem ver boven het landelijk gemiddelde moet liggen. Nu kan het ineens wel wat minder. Hebben wij met dat werk

met werk maken niet veel meer geld uitgegeven dan nodig was? Ik denk er dan achteraan: dat was op kosten van de ozb-betaler.

Zijn de afspraken met het waterschap over de bergbezinkbassins flexibel, en zijn andere oplossingen mogelijk? Waarom hebben wij dan al die extra miljoenen uitgegeven? In het verleden was er namelijk helemaal geen afspraak met het waterschap te maken en moesten wij al dat geld maar aan deze zaken uitgeven.

Dan groen versus verlichting. Een doorn in het oog is nog steeds de onderbelichting van ons groen. Groen is door u vooral uitgelegd als duurzaamheid en in de praktijk is weinig stedelijk groen toegevoegd. Plantenbakken verwijderen ja, maar bomen kappen vinden wij veel erger. Dat gebeurt nog te vaak bij de herinrichting van straten.

Is het ecologisch beleidsplan in de ijskast gezet? Dat zou ook geld opleveren. Hoe krijgen we ooit die vlinders en bijen in onze stad? Graag uw reactie. D66 heeft de motie Bloemenmarkt, want we kunnen ook geld verdienen aan bloemen.

Motie 19: Verdien het met bloemen

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 8 november 2012, constaterende dat:

- Haarlem bloemenstad steeds meer een loze kreet dreigt te worden;
- alleen het Bloemencorso nog bloemen als toeristische trekpleister heeft;
- oude steden zoals Delft, Utrecht, etc. wekelijks één of meer bloemenmarkten hebben die veel bezoekers trekken;

overwegende dat:

- een wekelijkse bloemenmarkt toeristisch zeer interessant is, zodat er meer bezoek komt met bijbehorende economische voordelen;
  - de marktgeden van een bloemenmarkt direct in de kas van de gemeente vloeien;
- verzoekt het college om:

- het instellen van een bloemenmarkt op donderdag en/of zaterdag te onderzoeken;
- hiervoor een economisch/financiële onderbouwing te geven;
- deze bloemenmarkt een eigen plaats te geven op een karakteristiek punt in de binnenstad (suggesties: Krocht/Nieuwe Groenmarkt, Oude Groenmarkt/Damstraat, Spaarne Burgwalzijde ten zuiden van de Melkbrug, Nieuwe Kerksplein);
- de opbrengsten hiervan in te zetten voor meer bloemen en groen in de hele stad; en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: D66, de VVD, het CDA, Haarlem Plus, Sociaal Lokaal en de OPH.

De heer DE JONG: Het zijn toch een beetje pretvoorstellen die u doet. U vraagt aan de heer Snoek om een oordeel over de begroting: liggen we op koers, of varen we tegen een ijsberg aan? Dat mis ik nog een beetje in uw betoog, dat overigens vanochtend nog maar drie kantjes besloeg. Ik weet dus niet wat u er vanmiddag nog allemaal bij heeft verzonnen. Ik ben wel verbaasd over de lengte ervan. We zouden het samen in acht minuten doen, mevrouw Van Zetten.

Mevrouw VAN ZETTEN: Als u me nou niet onderbrak, was ik al klaar geweest. Ik heb echt maar viereneenhalf kantje. Dat moet u ook weten, want u heeft het zelf uitgeprint.

De heer VAN DE MANAKKER: Ook voor u geschreven? Nee toch?

De heer DE JONG: Die grote Fransman was vanochtend volgens mij nog Louis de Funès.

Mevrouw LANGENACKER: Bent u een fusie aangegaan?

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik mag nu wel weer verder, hè, mijnheer De Jong. Nou ben ik helemaal de draad kwijt.

De VOORZITTER: Volgens mij was u bij de laatste alinea. De laatste alinea toch, mijnheer De Jong?

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik ga het nu over de inkomsten hebben. Wat kun je zelf nog doen, gemeente? Wij kijken met huiver naar de verrichtingen van de afdeling Vastgoed, want wij willen ons bezit niet verkwanseld zien.

Wat betreft de economie van Haarlem moeten wij onze zegeningen tellen, maar wij missen een geïnspireerd verhaal. Nergens zit zoveel geld als bij vergrijzend Haarlem en onze stad is ideaal om een voortrekkerspositie op het gebied van vergrijzing te krijgen. D66 heeft onverminderd zorgen over de kostenbeheersing bij verbonden partijen en onverminderd zorg over onze minimale invloed. Bij de onderhandelingen is wel 500.000 euro gereserveerd om de subsidieontvangers een handje te helpen. Dat bedrag is drie jaar later nauwelijks besteed. Ons voorstel is om die circa 200.000 euro direct terug te halen.

Dan het snijden in eigen vlees. Bij de risico's op pagina 157 staat dat u het risico op formatiereductie op 70% schat. Dat is weinig optimisme over een belangrijk afspraak in ons coalitieakkoord. Bij de kadernota kwamen wij gezamenlijk met de motie Beperken externe inhuur. We begrijpen natuurlijk uw bestuurlijke reactie. Het is jammer om te lezen dat afspraken onvoldoende waren vastgelegd en er overschrijdingen zijn. Het doet allemaal weer heel veel pijn, voorzitter. Wij wachten nog een extra reactie van het college af voor we hiermee kunnen instemmen.

We lezen in het besluitpunt dat u toestemming vraagt om een bestemmingsreserve te vormen ten behoeve van de formatiereductie. Graag horen we een indicatie van om hoeveel geld het gaat en een nadere motivatie.

Cultuur in Haarlem is belangrijk voor toerisme en economie. Samen met de VVD dienen wij de motie Redt het Historisch Museum Haarlem! in. De dekking zien wij als handreiking aan het college.

Motie 18: Redt het Historisch Museum Haarlem!

“De Haarlemse gemeenteraad, in vergadering bijeen op maandag 5 november 2012, constaterende dat:

- het Historisch Museum Haarlem op korte termijn ter ziele zal gaan door een structureel tekort van 45.000 euro per jaar;
- overwegende dat:
- het belangrijk is voor Haarlem om een historisch museum binnen de poorten te hebben;
  - het museum 12.000 bezoekers per jaar trekt en 1000 scholieren per jaar informatie verschaft;
  - het museum gebruikmaakt van 120 vrijwilligers;
- besluit het college op te dragen:
- voor 2013 en 2014 jaarlijks 45.000 euro ter beschikking te stellen aan het Historisch Museum Haarlem;
  - de dekking voor deze subsidie te vinden door tweemaal 45.000 euro te onttrekken aan de reservering kunstaankopen en TMK (Toegepaste Monumentale Kunst);
- en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de VVD, D66 en Haarlem Plus.

Wat betreft de communicatie met de inwoners van de stad komt u met een bezuiniging op de Stadskrant. D66 wil een garantie dat radio en televisie met Haarlem 105 wordt voortgezet. Het college heeft al aangegeven de 93.000 euro te kunnen inzetten. Dat bedrag komt uit het Gemeentefonds. Een aanvullend bedrag zou nodig zijn. Voor D66 zou er fiks gesneden kunnen worden in de afdeling Onderzoek en Statistiek. Want waarom nog elk jaar een Staat van Haarlem in full colour bij ons afgeleverd? Zo zouden we nog wel wat ideeën kunnen opperen.

Tot slot: mijn partij heeft verandering hoog in het vaandel staan, maar veranderingen moeten wel een voordeel zijn voor onze stad. Met die vlot geschreven plannen van ons nieuwe kabinet wordt de toekomst van Haarlem als mooiste hoofdstad van het land op het spel gezet. Wij willen niet bestuurlijk verpletterd worden in het nieuw te vormen landsdeel. De vraag is of de sloop van de Zwiersvleugel van ons provinciepaleis, net gestart, een symbool is voor wat ons te wachten staat? Voorzitter, wij hopen van niet. De heer VAN HAGA: Ik heb nog een kleine interruptie over dat vastgoed. U zegt dat u de stad niet wil verkwanzelen. Vindt u dat wij de stad op dit moment verkwanzelen? Het is nota bene uw eigen wethouder die op die pot met goud zit. En als de stad dan wel verkwanzeld wordt, wat gaan we dan anders doen?

Mevrouw VAN ZETTEN: Verkwanzelen gaat moeilijk, want de economische tijd is er niet naar. Bij de vorige begroting hebben we ook al gesteld dat we ons tafelzilver niet voor te lage prijzen gaan verkopen. Juist als gemeentelijke overheid heb je mogelijkheden om betere tijden af te wachten. Dat is ons voordeel. We moeten er niet in paniek een nadeel van maken door te denken dat we gebouwen hebben waar we mee in onze maag zitten. Die zijn een onderlegger voor projecten die zijn aangegaan. U begrijpt ook wel dat wij de wethouder kritisch bekijken bij elke verkoop die hij voorstelt. Dat weet u als geen ander. U zit namelijk ook in de commissie Ontwikkeling.

Mevrouw LANGENACKER: Mevrouw Van Zetten, ik heb uw betoog gehoord. U heeft heel veel kritische kanttekeningen een heel veel oproepen richting het college. Bent u ook nog enigszins tevreden en blij met dit college en met de coalitie? Ik weet eerlijk gezegd niet helemaal waar ik die punten vandaan moet halen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Volgens mij heb ik een halve pagina met complimenten uitgedeeld. Misschien vond u deze zaken die ik noemde niet heel erg belangrijk, maar uiteraard ben ik heel blij met ons college. De heer Snoek stelt dat we het nu samen maar een beetje gaan uitzitten, dat we er ons bij neerleggen dat bepaalde zaken niet meer kunnen worden bereikt en dat we elkaar in de coalitie net als de vorige keer maar gaan loslaten. Wat ons betreft is dat absoluut niet de bedoeling. We hebben nog ruim een jaar de tijd en ik denk dat we nog wel wat kunnen bereiken met zijn allen. Ik ben heel erg blij met ons allemaal.

Mevrouw LANGENACKER: U hoeft er geen drie te noemen, maar noemt u dan eens één punt waarmee u blij bent. Ik heb het niet gehoord.

Mevrouw VAN ZETTEN: Wat u nog vers in het geheugen ligt, is Samen voor elkaar en de manier waarop we daaruit zijn gekomen. Ik vind dat een heel goed voorbeeld. Ik heb toen al gezegd dat de wethouder van de PvdA een topwethouder is. Wij stonden helemaal achter zijn plan. Wat wilt u nog meer?

Mevrouw LANGENACKER: Dank u wel, mevrouw Van Zetten.

De heer SNOEK: Allereerst dank voor dit mooie, helende momentje tussen D66 en de PvdA. Dat is prachtig om te zien. Mevrouw Van Zetten geeft aan dat doel nummer één van D66 het terugbrengen van de schuld is. Toch zien we dat in 2013 en 2014 500.000 euro van de precario-opbrengsten, die zouden worden ingezet voor het terugbrengen van de schuld, ingezet worden om de lastenverzwaring bij de burgers mee op te vangen. Het aflossen van de schuld heeft dan dus niet de hoogste prioriteit. U zegt namelijk: ik wil het geld dat we eigenlijk voor de schuld gereserveerd hadden gebruiken om de lastenverzwaring tegen te gaan.

Mevrouw VAN ZETTEN: Het is altijd passen en meten. Dat begrijpt u zelf ook wel. Voorstel van het college is inderdaad om de precariogelden uit 2012 deels in te zetten om de woonlasten te verlichten. Daar zijn wij ook wel voor. Een groot gedeelte blijft gereserveerd om een pot te maken om dat gat na 2017 mee op te vullen. Daarnaast hebben wij er belang bij dat wij niet onze eigen stupiditeit afwentelen op de burgers. Wij vonden ook dat die lasten wat te hoog werden vanwege de rioollasten. Wij vonden dit een aardige oplossing. Daarvoor zijn wij D66: het is altijd een beetje wikken en wegen. Daar herkennen wij elkaar misschien ook wel in.

De heer SNOEK: Mijn focus ligt niet zozeer bij de woonlasten, als wel bij het terugbrengen van de schuld. In de eerste paar jaar deden we dat door de precariogelden naar de algemene reserve te brengen. Wat zagen we echter gebeuren: ieder jaar waren onze overschrijdingen hoger dan de 4,7 miljoen euro die erin ging. Daar schoot het dus niets mee op. Toen heeft uw fractie, misschien wel op een idee gebracht door de onze, een reserve voorgesteld voor het achterstallig onderhoud. Dat is in feite ook schuld. We dachten: dan hebben we dat gel geparkeerd. Wat ik nu zo jammer vindt, is dat het college voordat dat geld naar die reserve toe gaat, hier en daar wat middelen apart zet. En volgens mij zien we helemaal geen cent meer naar die reserve gaan.

Mevrouw VAN ZETTEN: Geen cent, dat lijkt me wat overdreven. Toen wij met dit college begonnen, en ook in dit tijdsgewricht, vonden wij het wel jammer dat er door allerlei tegenvallers op de begroting – de bestuursrapportage laat bijvoorbeeld een tekort van 10 miljoen euro zien – geen passende oplossingen zijn om de schuld direct te gaan aflossen. Dat is trouwens ook heel moeilijk, dat weet u ook. Ik vond de oplossing om dat te verbinden aan die kapitaalgoederen eigenlijk vrij slim. Dat was gewoon een goed idee. Die pot staat er nog steeds, maar misschien wat minder gevuld. Burgers zijn in deze stad echter ook belangrijk. Dat weet u als geen ander.

De heer VRUGT: Mevrouw Van Zetten stelde voor om te bezuinigen op Bureau Onderzoek en Statistiek en de Staat van Haarlem. Dat lijkt mij niet verstandig, omdat u die gegevens kennelijk hard nodig heeft. Halverwege uw betoog heeft u in een bijzinnetje gezegd dat de stad Haarlem ook weer eens bereikbaar wordt. Ik ben benieuwd welke spoorlijnen en toegangswegen in de afgelopen tijd opgeblazen zijn waardoor we niet bereikbaar zouden zijn.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik heb het natuurlijk over de vervolmaking van de oostelijke randweg. Wat Onderzoek en Statistiek betreft: daar gaat meer dan 1 miljoen euro in rond. Wij hebben vanaf de eerste begroting het idee dat dit soort zaken nog wel eens een beetje op afstand zou kunnen worden gezet. Het is inderdaad wel goed om te weten wat er in de stad gebeurt, maar elke keer als ik een Staat van Haarlem krijg, heb ik het idee dat ik er een maand eerder ook al een kreeg. Ik vind het ook papierverspilling. Doe het dan maar digitaal. Dan kunnen we toch weer wat bezuinigen.

De heer VAN DE MANAKKER: Mevrouw Van Zetten waagde zich op het terrein van de riolering. Zij merkte op dat wij boven het landelijk gemiddelde uitkwamen na deze voorgestelde stijging van 13%. Ik kan u verzekeren dat dit niet het geval is. U praat over uitgaven voor bergbezinkbassins alsof dat een lolletje van de stad Haarlem was. U weet echter heel goed dat dit Europese verplichtingen zijn. Ik vond uw betoog daarom een beetje vreemd.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik vond dat helemaal niet vreemd.

De heer VAN DE MANAKKER: Dat is nog het ergste.

Mevrouw VAN ZETTEN: Als u de onvolprezen Maten voor gemeenten erbij neemt, waarin de gemiddelde lasten voor de riolering worden vergeleken, blijkt dat het gemiddelde ongeveer 4% is. Wij zaten op 13,5%, oplopend naar 37%. Dat was bij de kadernota het idee.

De heer VAN DE MANAKKER: Mevrouw Van Zetten, kom, u weet dat ik daar al vanaf 2007 mee bezig ben. Die voorstellen blijven staan, maar ondanks deze verhoging zitten we nog onder het landelijk gemiddelde wat deze verhoging betreft.

Mevrouw VAN ZETTEN: Nou, kijkt u dan nog maar even naar die kadernota.

De VOORZITTER: Dit wordt te feitelijk. Overigens stonden de bergbezinkbassins niet in de pretlijst van mevrouw Van Zetten. Ik heb heel goed geluisterd: die zaten er niet in.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik wil er best wat over zeggen.

De VOORZITTER: Nee, hoor. Het is wel goed zo. Zeer bedankt voor uw bijdrage. We gaan naar de heer Schouten van Sociaal Lokaal. Het is zijn primeur als fractievoorzitter van een nieuwe partij.

De heer SCHOUTEN: Sociaal Lokaal vraagt zich af of het zin heeft deze begroting deze week al te bespreken. Vandaag is een nieuw kabinet geïnstalleerd. Twee keer zelfs. Een nieuw kabinet dat in zijn regeerakkoord allerlei maatregelen aankondigt die nog niet zijn uitgewerkt en waarvan we de invloed op gemeentelijke financiën nog niet kunnen overzien. We komen nu niet verder dan veronderstellingen. Grote weerstand tegen een aantal maatregelen in het aangekondigde regeerakkoord maakt dat de uitwerking van de maatregelen vandaag of morgen al totaal anders kan zijn en we deze begroting geheel of gedeeltelijk zo in de prullenbak kunnen gooien. Maar goed, we zijn hier nu toch, dus laten we maar proberen er wat van te maken. U zult in deze bijdrage vaker de stad Den Haag horen. Dat is niet per ongeluk. We zijn namelijk van alle kanten afhankelijk van wat Den Haag nu weer voor ongein aan het uitbroeden is. Sociaal Lokaal snapt heel goed dat Haarlem moet bezuinigen. Zeker nu al wat bekend is over de plannen vanuit Den Haag. Er komt zeker nog minder geld naar de steden vanuit Den Haag. Daar komt bij dat we met minder geld veel meer moeten gaan doen.

Mevrouw LANGENACKER: Ik hoorde uw collega zojuist tegen de heer Snoek zeggen dat Den Haag er in deze zaal niet toe doet. En u heeft het alleen maar over Den Haag.

De heer SCHOUTEN: Om u gerust te stellen: ik ga zo meteen over op Haarlem.

De heer VAN DE MANAKKER: Dat was geheel voor mijn verantwoording.

De heer SCHOUTEN: Als je voor minder geld meer moet gaan doen, moet je ervoor zorgen dat je huishoudboekje klopt. Het betekent voor heel Nederland dat spaarbankboekjes aangesproken moeten worden om de moeilijke tijden door te komen. Dat geldt wat betreft Sociaal Lokaal ook voor de gemeente Haarlem. De tijd waarin geld werd doorgesluisd naar de algemene reserve is voorbij. We moeten de algemene reserve gaan inzetten om de maatregelen uit Den Haag waar mogelijk te nivelleren. Het coalitieakkoord is daarmee achterhaald. We hebben het dan niet over het nivelleren van de Haagse VVD, maar over echt nivelleren. Nivelleren is ook voor Sociaal Lokaal de zwaarste lasten op de sterkste schouders leggen, zonder plafond, maar doorgerekend naar de allerhoogste inkomens. Dat missen we nu in de landelijke begroting. Er moet bezuinigd worden en wel behoorlijk. Het maakt natuurlijk wel uit hoe je bezuinigt en waarop. Als gemeenteraad hebben we het budgetrecht en hebben we de plicht om keuzes te maken. Die keuzes zijn we verplicht aan de inwoners van Haarlem, diezelfde inwoners die u en ons allen op deze stoel hebben geplaatst. Zij gaan ervan uit dat we namens hen de juiste keuzes maken; niet voor een selecte groep inwoners, maar voor alle inwoners. Zij gaan ervan uit dat wij de zwakkeren ontzien en de sterkeren laten meebetalen. Daarom is nog meer bezuinigen op het sociale domein in onze ogen niet meer mogelijk. We spreken in dit domein over de groep kwetsbare Haarlemmers, die groep die, zoals het er nu naar uitziet, vanuit Den Haag al zware klappen krijgt. Daar moeten wij als gemeente niet nog eens een schepje bovenop doen.

Mevrouw HOFFMANS: Waar in deze begroting bezuinigen wij op het sociale domein?

De heer SCHOUTEN: Als u mij even de tijd geeft, kom ik daarop terug.

Mevrouw HOFFMANS: Oké, dan ga ik extra goed opletten.

De heer RUTTEN: Ik ben heel benieuwd.

De heer SCHOUTEN: Dat had u sowieso moeten doen. Natuurlijk begrijpt Sociaal Lokaal het begrip eigen kracht en daar staan wij ook achter. Maar zoals we steeds uitdragen, is zelfredzaamheid niet hetzelfde als 'je zoekt het zelf maar uit'. We dienen hierover een motie in.

Motie 3: Alles is voor de minima

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op maandag 5 november 2012, in debat over de Begroting 2013-2017, constaterende dat:

- minima vaak cumulatief belast worden;
- de rek er bij deze groep nu echt wel uit is;

5 november 2012

15

- er ook in Den Haag begrip wordt getoond voor de moeilijke situatie van deze kwetsbare groep;
- overwegende dat:
- er naar verluidt vanuit Den Haag budget aan de gemeenten zal worden verstrekt om deze groep financieel tegemoet te komen;
- draagt het college op:
- de Haagse gelden uitsluitend en volledig voor deze groep aan te wenden; en gaat over tot de orde van de dag.”
- Ondertekend door: Sociaal Lokaal.

Iedere Haarlemmer moet een beroep kunnen doen op de gemeente als dat nodig is, en niet pas nadat een lang traject van keuringen en het invullen van formulieren is doorlopen, maar op het moment dat dit nodig is. Of het eigen zorgkader - familie, burens, kennissen of wie dan ook – kan meehelpen, zoeken we daarna wel uit. De slogan ‘eerst water, de rest komt later’ geldt ook voor het sociale domein. Eerst hulp, de rest komt later. Binnen het sociale vlak is al zoveel bezuinigd. Neem bijvoorbeeld het onderwerp waar we afgelopen donderdag uitgebreid over gesproken hebben. Ik wil nog een klein stukje memoreren: de halvering van de tegemoetkoming in de schoolkosten, de bijlessen, noem maar op. Deze maatregelen werken cumulatief door. Deze kwetsbare groep wordt op verschillende vlakken gepakt. Dat kan toch nooit de bedoeling zijn.

Mevrouw LANGENACKER: We willen de discussie van afgelopen donderdag niet opnieuw doen. We bezuinigen niet op het minimale. Wij schuiven met posten om het geld nog effectiever in te zetten. Bovendien komt er vanuit het Rijk nog geld bij.

De heer RUTTEN: Ik wil mevrouw Langenacker daar graag in bijvallen. Het is ook jammer dat het na een discussie van meer dan een uur over dit onderwerp nog niet duidelijk is.

De heer SNOEK: Ik wil de heer Schouten graag bijvallen. Het is jammer dat na een discussie van een uur nog steeds niet duidelijk is dat de 700.000 euro die we extra krijgen vanuit het Rijk niet naar de doelgroep gaat.

De VOORZITTER: Goed. Daarover verschillen de meningen. Mijnheer Schouten, gaat u verder.

De heer SCHOUTEN: Dat geldt zeker niet als mensen zelf actie ondernemen om hun financiën een beetje aan te vullen als gastouder. Uit Den Haag krijgen wij hier 239.000 euro voor. Waarom is dit college ervoor om dat bedrag helemaal te besteden aan toezicht en niet aan de tegemoetkoming in de inschrijvingskosten in het landelijk register? Haarlem berekent nu 465 euro en daarmee ontmoedigt u het gastouderschap. Bent u bereid deze inschrijfkosten omlaag te brengen? Ook hierover dienen we een motie in.

Motie 2: Gastouder moet kunnen

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op maandag 5 november 2012, in debat over de Begroting 2013-2017, constaterende dat:

- de gemeente Haarlem 239.000 euro uit Den Haag ontvangt voor gastouders;
- Haarlem dit bedrag volledig benut voor controle en toezicht op de gastouders;
- gastouders nu 465 euro moeten betalen om ingeschreven te worden in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen;

overwegende dat:

- dit gastouderschap voor veel Haarlemmers een mogelijkheid is om een centje bij te verdienen en voor anderen de mogelijkheid geeft voor goedkopere kinderopvang;
- Haarlem als een van de weinige steden géén bijdrage verstrekt aan de gastouders om aan dit inschrijfgeld te voldoen;

- in andere steden het inschrijfgeld zelfs helemaal wordt betaald door de gemeente;
- de animo om gastouder te worden door het hoge inschrijfgeld danig wordt getemperd;

verzoekt het college:

- de mogelijkheden te onderzoeken om de bijdrage aan de nu wel erg hoge inschrijfkosten voor het LRKP te verstreken;
- hierover voor het eind van het jaar te rapporteren aan de commissie Samenleving en de raad;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: Sociaal Lokaal.

Dan de huishoudelijke hulp. Hebben we dat nou goed geregeld? Gaan we het nieuwe rijksbeleid uitvoeren? Dat wordt een ramp. Het vorige college had al aangegeven dat het het regime wat betreft hulpmiddelen zou evalueren. Wanneer kunnen we de uitslag daarvan tegemoetzien? Daar is namelijk mogelijk geld te verdienen. Nu we het toch over gezondheid hebben: we zouden eigenlijk ook graag willen weten wat de oorzaak is van de slechte gezondheidsperceptie van de inwoners van Parkwijk.

Voorzitter, de huurkosten die Dock doorberekent aan instanties als wijkraden en actieve organisaties op het sociale vlak zoals de Stichting Samen, liggen zo hoog dat deze door de instanties bijna niet meer op te brengen zijn. Dock wordt al voor deze locaties gesubsidieerd en zou de ruimtes wat betreft Sociaal Lokaal zo goedkoop mogelijk ter beschikking moeten stellen. Ergens loopt er nu iets scheef. We dienen hier een motie over in.

Motie 5: Huur is te duur

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op maandag 5 november 2012, in debat over de Begroting 2013-2017,

constaterende dat:

- de te huur aangeboden ruimtes van de stichting Dock voor veel instanties en organisaties niet (meer) is op te brengen;
- deze instanties en organisaties nu hun heil elders moeten gaan zoeken of moeten stoppen met hun activiteiten;
- daardoor onderbezetting bij Dock dreigt te ontstaan, met als gevolg dat deze stichting enige vestigingen zal moeten gaan sluiten;

overwegende dat:

- deze ontwikkeling een halt moet worden toegeroepen;

draagt het college op:

- in overleg te treden met de organisaties en Stichting Dock om dit probleem op te lossen;
- binnen afzienbare tijd aan de commissie Samenleving en daarna de raad verslag te doen van deze overleggen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: Sociaal Lokaal.

Machteloosheid begint zich een beetje van ons meester te maken. Hebben we Release met zijn allen gered, dan staan het Historisch Museum Haarlem en het ISP alweer te dringen omdat ze op omvallen staan. Als de raadsleden aangeven dat ook die gered moeten worden, vallen vanuit het college natuurlijk automatisch de toverwoorden ‘zoek maar een dekking’. Daarmee zadelt u ons geheel ten onrechte op met een probleem. Niet wij, maar u beschikt over een korps aan deskundige ambtenaren die de oplossing voor de wensen van de raad kunnen vinden. De ambtenaren kunnen in ieder geval voorstellen bij de raad neerleggen die een keus bieden. College, bent u bereid het stereotype antwoord ‘raad,

zoekt u het zelf maar uit' eens te vervangen door 'raad, als u dat wenst, kom ik met voorstellen waaruit u een keuze kunt maken'? U kunt in die voorstellen meteen de mogelijkheid meenemen om de wens van de raad te vervullen vanuit de algemene reserve. Dat is een oplossing die u nu regelmatig wel vindt als u dekking zoekt voor uw eigen voorstellen. Dan kan immers wel ineens een beroep worden gedaan op de algemene reserve. Ik noem alleen maar het voorbeeld van het recreatieschap en de VRK. Door ons niet die keus te laten, dreigen nu kleine, maar ook grote, goede instanties door het verdwijnen of verminderen van subsidies hun werkzaamheden te moeten staken of op zijn minst in zwaar weer te komen.

Over keuzes gesproken: al eerder sprak ik over het recreatieschap en de VRK. Volgens mij zijn we het er allemaal over eens dat we daar feitelijk niets over te vertellen hebben. Het bestuur beslist en wij moeten gewoon betalen. Daar beslissen de kleintjes voor de grote. Het is dokken en niet zeuren.

De heer DE JONG: Tot nu toe is het verhaal van Sociaal Lokaal een beetje zielig. Geloof ik u nog een beetje in de eigen kracht van uw partij?

De heer SCHOUTEN: Steeds meer. Het is echter een beetje vechten tegen de bierkaai. Kan het college ons uitleggen waarom eerdergenoemd principe niet geldt voor Paswerk? Paswerk moet van deze raad de begroting altijd sluitend maken. Als er bij het presenteren van de jaarrekening een tekort blijkt te zijn, zoeken ze het zelf maar uit. Bijleggen door de gemeente is daar niet bij. Waarom meten we hier met twee maten?

Voorzitter, het is heel mooi dat we op menig lijstje in de top tien van best presterende gemeenten staan. Uit de begroting blijkt echter dat we met stip de top 10 binnendenderen van de duurste gemeenten wat betreft inkomenslasten. Hoe en wanneer denkt de gemeente dat te stoppen? Het bevreemdt ons namelijk ten eerste dat u aan de ene kant de lasten bij de inwoners legt en aan de andere kant geld laat liggen. Vooral bij de leges is nog geld te vinden. Waarom stijgen bijvoorbeeld de havengelden slechts van 33% naar 34% kostendekkendheid? Ook de overige leges en de grafrechten zijn nog niet kostendekkend. Was niet een van de afspraken dat we diensten aan de inwoners in ieder geval kostendekkend zouden maken? Daar is nog enige winst te behalen.

We betreuren het ook verschrikkelijk dat we de regie over het onderwijs uit handen hebben gegeven aan Dunamare.

De heer DE JONG: Ik vind het een betoog met een enorme spagaat. Aan de ene kant vindt u alles zielig en moet er geld bij. Vervolgens klaagt u over te hoge lasten voor de Haarlemse burger. En ten slotte pleit u voor het kostendekkend maken van tarieven. Ik snap gewoon niet welke kant u op wilt. Ik snap er eigenlijk niet veel van. Laat dat gezegd zijn. U heeft gezegd dat u de VVD hard zou aanpakken.

De SCHOUTEN: Dat valt wel mee, denk ik.

Zoals ik zei, betreuren we het ook verschrikkelijk dat we de regie over het onderwijs uit handen hebben gegeven aan Dunamare. We weten zeker dat als we dat niet hadden gedaan, het Teyler College gewoon open was gebleven. We horen het de wethouder nog zeggen: "Met deze verzelfstandiging behoudt de raad zijn regie over het onderwijs nog steeds volledig." Helaas blijken we daar behoorlijk bedrogen te zijn uitgekomen. Hoe denkt het college die regie terug te gaan pakken? Ook voor het onderwijs komen er moeilijke tijden aan. Het kan toch niet zo zijn dat Dunamare scholen blijft sluiten? Daar moet de raad zeker weer een stem in krijgen. En nu we het toch over het onderwijs hebben: het is toch te gek voor woorden dat er binnen Haarlem geen Leonardo-onderwijs is? Plusklassen zijn in kwaliteit niet te vergelijken met Da Vinci-classes. Ook hierover dienen we een motie in.

Motie 4: Plus is te min

"De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op maandag 5 november 2012, in debat over de Begroting 2013-2017, constaterende dat:

- Haarlem niet beschikt over openbaar onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen;
- de zogenaamde plusklassen niet aan de gewenste eisen voldoen;
- hoogbegaafde leerlingen nu moeten uitwijken naar Badhoevedorp of Katwijk, die deze vorm van onderwijs wel aanbieden;

overwegende dat:

- Haarlem als regiogemeente op dit punt tekortschiet;

draagt het college op:

- dit gemis op korte termijn op te lossen;
- bij de komende kadernota aan te geven welk budget daarvoor beschikbaar kan worden gesteld;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: Sociaal Lokaal.

Ik heb nog twee vragen die niet met de sociale paragraaf te maken hebben. De transferia staan al sinds 2006 in het coalitieakkoord, maar tot nu toe is daar niets mee gedaan. In de begroting staat hierover slechts een vage kreet. Wanneer verwacht u het eerste transferium feestelijk te kunnen openen? Wij zijn daar graag bij aanwezig. Daarnaast hebben we ook begrepen dat de provincie voor het eind van het jaar duidelijkheid wil hebben over de HOV-routes van het Stationsplein naar het Delftplein. Welke route we ook kiezen, in alle gevallen zal het verkeersontlastend werken om de Oostweg en de Vondelweg te optimaliseren. College, kom nu gewoon eens met dat voorstel. Wat Sociaal Lokaal betreft gaan we snel aan de gang met het aanleggen van een volwaardige oostelijke randweg met minimaal twee rijstroken in beide richtingen.

De heer JONKERS: U heeft het in eerste instantie over het sociale domein. Op dat punt zijn we het helemaal eens. Nu heeft u het over de oostelijke randweg en het transferium. We moeten echter ook nog bezuinigen door landelijk beleid. Waar gaat u het geld vandaan halen om al die dingen te doen?

De heer SCHOUTEN: Voor de oostelijke randweg kunnen we zeer zeker bij de provincie terecht.

De heer JONKERS: Denkt u dat de provincie die weg voor 100% gaat betalen?

De heer SCHOUTEN: Laten we dat afwachten. Dat ligt bij de provincie.

Voorzitter, laat ik positief eindigen. We feliciteren het college met het openstellen van de Prinsenbrug. Als partij voor de bereikbaarheid is Sociaal Lokaal blij dat dit een week voor de geplande datum gerealiseerd is. Hier wil ik het in mijn eerste termijn bij laten.

Mevrouw LANGENACKER: Van de heer Aynan begreep ik dat hij u behulpzaam is geweest door een aantal zaken uit te printen.

De heer SCHOUTEN: Ik ben hem heel erg dankbaar.

Mevrouw LANGENACKER: Tot onze schrik zien wij echter dat uw motie Bloembak weg voor de een is bloembak gewenst voor de ander, exact dezelfde is als de motie die wij hebben ingediend, behalve dat u daar één vette zin aan heeft toegevoegd. Dat verbaast ons. Alle overwegingen en constatering zijn letterlijk overgenomen. Ondanks dat we allebei een sociale partij zijn, vinden we dit nou niet echt een sociale actie.

De heer SCHOUTEN: Nee, maar bij deze aanvulling voelden wij ons prettiger.

Motie 1: Bloembak weg voor de een is bloembak gewenst voor de ander
 “De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen tijdens de begrotingsbehandeling op 8 november 2012,
 constaterende dat:

- er in het kader van de ombuigingen wordt voorgesteld geen bloem-/plantenbakken meer te plaatsen in de wijken (uitgezonderd de binnenstad);
- Haarlem bekendstaat als bloemenstad en niet slechts als ‘bloemenbinnenstad’;

- op diverse plekken in de wijken de bloembakken ook een verkeersveiligheidsfunctie hebben, aangezien ze zaken als ongewenst parkeren of het oversteken van bermten door autoverkeer tegengaan;
- er bij de bezuinigingsvoorstellen van 8 miljoen euro ook wordt voorgesteld te bezuinigen op de budgetten gebiedsmanagement en daarmee op het budget voor het plaatsen van plantenbakken;
- uit de Omnibus 2011 blijkt dat liefst 30% van alle inwoners van Haarlem (zeer) ontevreden is over de hoeveelheid groen in hun wijk;

overwegende dat:

- door het weghalen van groen middels het verwijderen van de bloembakken, deze ontevredenheid verder zal toenemen;
- in een verdichte stad als Haarlem er juist op creatieve wijze groen toegevoegd zou moeten worden in plaats van weggehaald;
- uit onderzoek is gebleken dat groen zorgt voor een prettiger en meer leefbare woonomgeving;
- in het coalitieakkoord is vastgelegd “dat we een duurzame en leefbare stad willen zijn met een versterking van de groene ruimtelijke kwaliteit [...] dat daar leefbare wijken met voldoende groen voor nodig zijn [...] we Haarlemmers die hun eigen straat groener willen maken, zullen ondersteunen...”;

draagt het college op:

- de vele tientallen nodeloze en door (nagenoeg) niemand gewenste bloembakken te verwijderen van de Amsterdamsevaart;
- de daarmee vrijkomende onderhoudsgelden te benutten voor het plaatsen en onderhouden van bloembakken in de wijken;
- daartoe op creatieve en eerlijke wijze een verdeling te realiseren over alle wijken;
- daartoe bewoners, wijkraden, ondernemers, scholen, initiatiefnemers stadslandbouw, bedrijven e.d. in de wijken de mogelijkheid te bieden deze bakken naar eigen inzicht in te laten richten, te laten beheren en te onderhouden;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: Sociaal Lokaal.

Mevrouw LANGENACKER: Mijnheer de voorzitter, zo gaan wij in deze raad toch echt niet met elkaar om.

De heer SNOEK: Dank voor uw bijdrage en mijn complimenten voor uw eerste keer. Wat ik bij de motie Huur is te duur mis, is een analyse van het probleem en een mogelijke oplossingsrichting. Heeft u daar als fractie ideeën over?

De heer SCHOUTEN: Als wij nagaan dat Dock al gesubsidieerd wordt voor die lokalen, begin je te denken dat die sociale instanties een soort melkkoe zijn voor Dock. Ik denk niet dat dit de bedoeling is. Ik denk dat dit uit een gesprek zou moeten blijken dat de wethouder met Dock heeft.

De heer SNOEK: De situatie is iets complexer. Dat is een jaar of vijf geleden al door mijn voorganger Cees-Jan Pen aangekaart. Dat zit hem in de kwaliteit van de welzijnsorganisatie die niet primair gericht is op het onderhouden van accommodaties. Ik geloof dat de PvdA op dat punt nog met een uitstekende motie komt.

De heer SCHOUTEN: Die we ook zullen steunen.

De heer SNOEK: Ik had van u een iets scherper analyse op dit vlak verwacht dan dat u dit punt bij het college zou neerleggen.

De heer DE JONG: Ik wil toch vriendelijk eindigen richting de heer Schouten en Sociaal Lokaal. Het is altijd weer een gevecht wie de meest sociale fractie in deze raad is. U noemt zichzelf ‘partij voor de bereikbaarheid’. U vindt ons dan aan uw zijde met uw oproep om eindelijk eens aan die oostelijke ringweg te gaan werken.

De heer SCHOUTEN: Daar ben ik erg blij mee.

De VOORZITTER: Mevrouw Langenacker, u heeft het woord.

Mevrouw LANGENACKER: Dank u wel, voorzitter. Mensen die mij wat beter kennen, weten dat ik een groot fan ben van De Dijk. Ik lees een paar regels voor uit het lied We beginnen pas van De Dijk.

Alles komt terecht

We zijn er nog niet

Maar we zijn onderweg

Alles komt terecht

We beginnen pas

We beginnen nu pas echt.

Mijnheer de voorzitter, ik lees hierin ook meteen de slogan waarop deze bijdrage is opgebouwd. We willen dit college ten eerste complimenteren met de behaalde resultaten. We kijken vooruit naar onze doelen voor de toekomst en naar de wensen en doelen die we neerleggen voor de nabije toekomst. Dat doen we met een insteek van optimisme. Zoals deze regels ook aangeven: alles komt terecht.

Maar natuurlijk beginnen we met een minder fijne boodschap, We bevinden ons in zwaar weer. Haarlem als stad heeft het financieel moeilijk. We hebben een schuld die op ons drukt en een begroting die sluitend moet worden gemaakt voor 2013 door opnieuw 8 miljoen euro te bezuinigen, en met het vooruitzicht dat ook in 2014 mogelijk opnieuw 8 miljoen euro moet worden gevonden.

Niet alleen de stad heeft het moeilijk, maar sommige mensen in onze stad hebben het ook moeilijk. De recessiemonitor van het derde kwartaal geeft aan dat de arbeidsmarkt in Haarlem gelukkig stabiel is gebleven. Daar zijn we blij mee, maar de woningmarkt verslechtert verder en het aantal voedselpakketten neemt toe. Wij zijn als fractie van de PvdA bijvoorbeeld bij Humanitas geweest en we hebben gezien dat sommige mensen het moeilijk hebben met de schuld die ze hebben opgebouwd, bijvoorbeeld door een faillissement van een groot bedrijf of een scheiding. We hebben ook gezien dat mensen door een scheiding en het niet kunnen verkopen van hun huis in de problemen komen. Dat is natuurlijk iets waar wij het als PvdA moeilijk mee hebben. Deze periode van crisis betekent voor de PvdA dat wij bij de keuzes die we maken zo veel mogelijk willen zorgen voor de mensen die het echt nodig hebben. We zoeken daarnaast ook naar langetermijnoplossingen die nodig zijn om onze stad sociaal te houden, maar ook betaalbaar. Dat doet onze wethouder op het gebied van werken en het verbeteren van de sociale dienst. Dat doen we ook door goed te kijken hoe we het sociale domein kunnen inrichten en dat doen we door met de organisaties in de stad te zoeken naar nieuwe kansen en nieuwe oplossingen.

Dan nog even het optimisme, waar ik het ook over had. Ten eerste put de PvdA toch ook optimisme uit het feit dat er een nieuw kabinet geïnstalleerd is. Wij zijn als PvdA opgelucht dat we landelijk kunnen rekenen op een kabinet dat pijnlijke maatregelen moet treffen, maar die wel eerlijk verdeelt. En zoals het regeringsakkoord afsluit: "een regering die aan de slag gaat, met passie voor ons mooie land en met hart voor de mensen." Dat laatste hebben wij als PvdA de afgelopen jaren te veel gemist. Ons optimisme bestaat ten tweede ook uit het vertrouwen dat we in onze stad behalve met zeer stevige bezuinigingen, ook bezig zijn met hervormen, en met het slimmer aanpakken met de middelen die er zijn en met oog en hart voor de mensen. We zien voorbeelden van organisaties die door de bezuinigingen nu beter samenwerken en die zaken slimmer organiseren, die meer om zich heen kijken en andere allianties aangaan. Dat is ook winst. Ten derde is ons optimisme gebaseerd op de begroting die voorligt. De financiële perspectieven zijn op dit moment niet goed. Natuurlijk, mevrouw Van Zetten zei het ook al: 2013 sluiten we waarschijnlijk af met een nadelig saldo van 10 miljoen euro. In deze begroting is echter ook te lezen dat dit saldo in de loop van de jaren minder slecht wordt en dat de verwachting is dat we 2018 afsluiten met een positief saldo van 10 miljoen euro. Ook daar putten wij optimisme uit.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik vraag me af waarop u baseert dat we in 2018 met 10 miljoen euro in de plus eindigen.

Mevrouw LANGENACKER: Dat staat letterlijk in de begroting.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ja, oké, maar u heeft ook een kritische blik. U begint door te zeggen dat we in 2013 een gat van 10 miljoen euro hebben.

Mevrouw LANGENACKER: Ja. Dat staat ook in de begroting. Ik lees letterlijk op wat er in deze begroting staat. Dat is waar wij op dit moment van uitgaan.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik lees ook gewoon de krant en ik kan dat optimisme niet met u delen. Ik heb trouwens nog een vraag. Ik hoor u zeggen dat het kabinet eerlijk deelt en dat u daar blij mee bent. Is nivellieren voor u inderdaad een feest?

Mevrouw LANGENACKER: Nee hoor, mevrouw Van Zetten. Voor ons is nivellieren noodzakelijk om te komen tot de oplossingen waar wij nu voor staan. Wij vinden het een goed regeerakkoord en we weten dat het pijn gaat doen, ook bij de middeninkomens. Dat vinden wij niet leuk. Het begrip 'feest' zal ik in deze absoluut niet noemen.

De heer VAN HAGA: Misschien had u beter kunnen beginnen met 'Het regent in de straten/er is niemand in de stad/iedereen drinkt bier in het café.'

Mevrouw LANGENACKER: Wat een treurigheid hier. Ook een mooie tekst, maar wat mij betreft niet van toepassing op deze begroting.

De VOORZITTER: Er is ook nog een liedje, getiteld Dansen op de vulkaan. Gaat u verder.

Mevrouw LANGENACKER: Ik begrijp dat veel mensen hier De Dijk een warm hart toedragen. Dat vind ik fijn.

De heer MARSELJE: Ik ken nog een liedje: Wat is Haarlem mooi.

De heer SNOEK: Mevrouw Langenacker heeft het over een begroting die sluit met een tekort van 10 miljoen euro. Dat klopt, ware het niet dat we 8 miljoen euro bezuinigen en 2,4 miljoen euro aan de algemene reserve onttrekken. Zegt u dan dat we niet met 8 miljoen euro gaan bezuinigen?

Mevrouw LANGENACKER: Dan heb ik het niet goed uitgelegd. Ik zie dat wij zonder extra maatregelen op dit moment met een tekort van 10 miljoen euro afsluiten. We waren daar bij de kadernota kritisch over, maar zijn ervan overtuigd dat die bezuiniging van 8 miljoen euro noodzakelijk is en dat daarnaast 2 miljoen euro uit de algemene reserve moet worden gebruikt om de begroting sluitend te krijgen.

Dit was alleen nog maar mijn inleiding.

De heer SCHRAMA: Ik wilde over die inleiding iets vragen. In uw inleiding zegt u enerzijds dat alles terecht komt en anderzijds dat we in zwaar weer zitten. Ook bent u optimistisch en ziet u veel hervormingen. Als we terugkijken wat in de laatste twee jaar gebeurd is met uw coalitie en met alles wat u heeft voorgesteld, zien we dat we eigenlijk alleen maar zwaarder weer krijgen en dat daar weinig oplossingen voor worden aangedragen. Het verbaast mij dan dat u optimistisch bent. We zitten in heel zwaar weer, maar er is eigenlijk weinig aangedragen om daar iets aan te veranderen. Wat is daarop uw reactie?

Mevrouw LANGENACKER: Daar ben ik het niet mee eens, mijnheer Schrama. In mijn betoog heb ik een andere richting ingezet.

Mijn verhaal bevat drie onderdelen. Ten eerste mijn complimenten aan het college over het feit dat we goed op weg zijn. Ten tweede is er het feit dat we er nog absoluut niet zijn, inclusief aandachtspunten voor de nabije toekomst. Ten derde willen we een beeld schetsen voor de verdere toekomst, na dit college.

Laat ik beginnen met de complimenten. Wij willen vijf voorbeelden noemen uit het afgelopen jaar waar we trots op zijn. De PvdA heeft aandacht gevraagd voor het collectief particulier opdrachtgeverschap, waardoor bewoners in de stad hun eigen woning kunnen bouwen op plekken in de stad waar al gebouwd is of waar stenen liggen. Wij willen het college een compliment geven, omdat het college dit goed oppakt. Op dit moment is

binnen de loketten die er zijn ook een kavelloket ingericht, zodat mensen die die behoefte hebben daarin door de gemeente gesteund worden en zij kunnen gaan bouwen. Het tweede punt is het pontje. Dat is in gebruik genomen en het gaat op dit moment bijna ten onder aan zijn succes. Er moeten extra veiligheidsmaatregelen getroffen worden omdat het pondje het aantal bezoekers bijna niet kan dragen. Wij vinden dat een groot succes. Wij denken ook – en dat werd eerder al gememoreerd door de burgemeester – dat de grenzen tussen Zuiderhout en Schalkwijk hiermee worden beslecht. Dat is een aanwinst voor deze gemeente.

De heer MULDER: Het pontje gaat bijna aan zijn succes ten onder, maar niet letterlijk. Wat denkt u van het idee om een tweede pontje in te stellen?

Mevrouw LANGENACKER: Wie weet, mijnheer Mulder. Een goede suggestie.

Mevrouw OTTEN: U noemde net dat het goed is voor de stad Haarlem dat Schalkwijk en Zuiderhout verbonden raken. Kunt u noemen waarom dat goed is?

Mevrouw LANGENACKER: Er waren juist aan de zuidkant eerst heel wat vooroordelen over het pontje. En wat zien we? Dat mensen het heel goed gebruiken en juist ook in Schalkwijk boodschappen gaan doen. Dat is ook goed voor de voorzieningen daar. Wij vinden dat het goed is dat die grens is beslecht en dat de vooroordelen iets minder lijken te zijn geworden.

Dan het sociale domein. Wij willen onze complimenten geven over de voor- en vroegtijdse educatie, waarin we als gemeente blijven investeren. Zo blijven de ontwikkelingskansen voor de jeugd in stand. We begrijpen dat het aantal dagdelen in stand blijft. Juist in dit soort tijden, waarin we het moeilijk hebben, vinden we dit soort maatregelen belangrijk. Het college treft ze ook.

Het volgende punt is het minimabeleid. Wij zijn blij dat we nu ook de langdurigheidstoelage voor de komende twee jaar hebben weten te behouden en dat het college binnen de begroting op zoek gaat naar manieren om dat op die manier op te lossen.

De heer JONKERS: Ik zal mijn best doen om de discussie niet te herhalen, maar ik word wel een beetje uitgedaagd. Geeft u zichzelf nu een compliment met het niet verpesten van een regeling voor twee jaar, terwijl er wel heel veel andere regelingen sneuvelen? Dat is namelijk wat dit college bereikt heeft.

Mevrouw LANGENACKER: Ik ga hier maar niet meer op in, gezien de discussie die we hier vorige week over gevoerd hebben. Ons compliment is volgens mij duidelijk. Het volgende punt is een compliment aan de burgemeester als portefeuillehouder Veiligheid. We zijn er trots op dat door de inzet van de coffeeshophouders en onder verantwoordelijkheid van onze burgemeester, in Haarlem het ‘redelijk alternatief’ is ingesteld: het Keurmerk Coffeeshops. Wij hebben gepleit bij onze Haagse fractie om dit Haarlemse voorbeeld te volgen. Dat is helaas niet gelukt, maar we zijn blij dat de Wietpas in ieder geval vervalst. Het is slecht dat de toegang tot coffeeshops in de toekomst voorbehouden blijft aan ingezetenen die een identiteitsbewijs of verblijfsvergunning hebben. Gelukkig is er echter ruimte voor lokaal maatwerk. Daarom gaan we ervan uit dat ons resultaat kan worden gehandhaafd. Ik wil graag een poster aan onze burgemeester overhandigen, die nu al bij zestien coffeeshops hangt.

De VOORZITTER: Als ik er maar niet op sta.

Mevrouw LANGENACKER: Daarop staat de maatregel zoals we die hier hebben afgesproken en die nu ook vorm krijgt in de coffeeshops.

De VOORZITTER: Dank u wel.

Mevrouw LANGENACKER: Bij deze begroting willen we nog aandacht vragen voor zes punten. Allereerst het wonen en de starterslening. We hebben er vandaag ook nog een brief over gekregen. Daarin stond dat de regeling in 2012 al zoveel aanvragen heeft gekend, dat ze voor dit jaar is gestopt. Wat ons betreft komt de maatregel die nu bij de 8 miljoen euro genomen is en waarbij het college stelt dat er voldoende geld voor de startersleningen blijft, wel onder druk te staan. Wij willen het college in ieder geval

oproepen om, zodra het kan, te kijken of die starterslening – die we juist in deze periode hebben uitgebreid en waar dus wel behoefte aan is – ook voor het volgende jaar veilig kan worden gesteld. Dat kan eventueel met aanvullende middelen vanuit het Rijk.

Mevrouw VAN ZETTEN: Volgens mij voorziet het regeerakkoord al in deze regeling. Ik zou denken: dat is een bezuinigingspost voor ons.

Mevrouw LANGENACKER: Dat is ook onze oproep. Zodra de middelen vanuit het Rijk beschikbaar komen, kunnen wij de maatregel ook weer terugdraaien, of in ieder geval het fonds weer van voldoende middelen voorzien.

Het tweede punt zijn de bloembakken. Daar heeft een heel stuk over in de krant gestaan. Wij vinden het belangrijk dat bloembakken nieuw leven wordt ingeblazen. Wij zijn in overleg geweest met Spaarnelanden en wij zien mogelijkheden. Wij dienen hierover een breed gesteunde motie in.

Motie 15: Nieuw leven voor bloembakken

“De gemeenteraad van Haarlem in vergadering bijeen tijdens de begrotingsbehandeling op 8 november 2012, constaterende dat:

- er in het kader van de ombuigingen wordt voorgesteld geen bloem/plantenbakken meer te plaatsen in de wijken (uitgezonderd de binnenstad);
- Haarlem bekendstaat als bloemenstad en niet slechts als ‘bloemenbinnenstad’;
- op diverse plekken in de wijken de bloembakken ook een verkeersveiligheidsfunctie hebben, aangezien ze zaken als ongewenst parkeren of het oversteken van berm door autoverkeer tegengaan;
- er bij de bezuinigingsvoorstellen van 8 miljoen euro ook al wordt voorgesteld te bezuinigen op de budgetten gebiedsmanagement en daarmee op het budget voor het plaatsen van plantenbakken;
- uit de Omnibus 2011 blijkt dat liefst 30% van alle inwoners van Haarlem (zeer) ontevreden is over de hoeveelheid groen in hun wijk;

overwegende dat:

- door het weghalen van groen middels het verwijderen van de bloembakken deze ontevredenheid verder zal toenemen;
- in een verdichte stad als Haarlem er juist op creatieve wijze groen toegevoegd zou moeten worden in plaats van weggehaald;
- uit onderzoek is gebleken dat groen zorgt voor een prettiger en meer leefbare woonomgeving;
- in het coalitieakkoord is vastgelegd: “[...] dat we een duurzame en leefbare stad willen zijn met een versterking van de groene ruimtelijke kwaliteit [...] dat daar leefbare wijken met voldoende groen voor nodig zijn [...] We Haarlemmers die hun eigen straat groener willen maken, zullen ondersteunen [...]”;

verzoekt het college:

- in overleg te treden met Spaarnelanden of de bloem/plantenbakken binnen het bedrag dat overblijft toch behouden kunnen blijven in alle wijken;
- daartoe op creatieve en eerlijke wijze een verdeling te realiseren over alle wijken;
- daartoe bewoners, wijkraden, ondernemers, scholen, initiatiefnemers stadslandbouw, bedrijven en dergelijke in de wijken de mogelijkheid te bieden deze bakken naar eigen inzicht in te laten richten, te laten beheren en te onderhouden;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de PvdA, GroenLinks, Haarlem Plus, de Actiepartij, de OPH en het CDA.

De heer DE JONG: U noemt Spaarnelanden. Blijkbaar ziet u een rol voor Spaarnelanden bij de bloembakken.

Mevrouw LANGENACKER: Nee, Spaarnelanden heeft daar nu al een rol in. Het denkt dat het binnen het bestaande budget toch mogelijkheden heeft om de bakken beschikbaar te stellen aan de gemeente en de bewoners. We gaan geen extra geld aan Spaarnelanden verstrekken. Dat is juist niet de bedoeling.

De heer VAN HAGA: U realiseert zich toch wel dat wij minder dividend krijgen op alles wat Spaarnelanden uitgeeft? Dat is dus lood om oud ijzer.

Mevrouw LANGENACKER: Ze gaan niet meer uitgeven. Spaarnelanden beheert deze bakken en slaat ze op. Spaarnelanden heeft aan ons aangegeven dat het mogelijkheden ziet om die bakken beschikbaar te stellen, natuurlijk in overleg met de gemeente. Dat heeft niets te maken met extra budget.

De heer VAN HAGA: Maar het kost Spaarnelanden dan toch geld?

Mevrouw LANGENACKER: Laten we even afwachten hoe het college hierop reageert. Wij denken hier op deze manier een goed voorstel over te doen.

Dan kom ik op de sociale veiligheid. Wij hebben als PvdA met succes extra maatregelen toegevoegd aan het actieplan Veiligheid. Hierin pleiten we ervoor om overlastgevend jongeren hard aan te pakken en hun ouders te betrekken bij hun daden. Wij maken ons nu zorgen om de beantwoording van de burgemeester als hij zegt dat er bezuinigd wordt op dit maatwerk. Wij kunnen ons voorstellen dat dit college bij elke post zoekt naar mogelijke bezuinigingen. Zoals de burgemeester de bezuiniging voorstelt, betreft het het temporiseren van beleid. Structurele reductie van de budgetten voor sociale veiligheid vergt heroverweging, waarbij de effecten goed in kaart moeten worden gebracht. Met die uitspraak van de burgemeester gaan wij er dan ook van uit dat deze bezuiniging niet betekent dat we die belangrijke aanpak in Schalkwijk wegbezuinigen. Ik hoor graag een reactie van het college.

Dan kom ik op het volgende punt: het fietsparkeren. Wij zijn als PvdA trots op de fietsenstalling die we recent hebben geopend. Die is een groot succes. Daar knapt de openbare ruimte bij het stationsgebied enorm van op. Wij zijn als PvdA bezig met een initiatiefvoorstel om bij de parkeernota breder aandacht te besteden aan het fietsparkeren en het schoon en veilig houden van de openbare ruimte. Daar komen we op een later moment, bij die nota, op terug.

Dan kom ik op cultuur. Bij de kadernota riepen wij al op om de huisvesting voor Hart snel te regelen. We hebben daar bij deze begroting ook technische vragen over gesteld. Het antwoord is dat hier pas volgend jaar meer duidelijkheid over komt. Wij roepen het college toch echt op daar sneller mee te zijn, zodat we ook die organisatie niet zo lang laten wachten en in onwetendheid laten.

Dan het Historisch Museum Haarlem. De raad heeft een petitie gekregen. We hebben het museum natuurlijk ook horen inspreken. Wij vinden ook dat het museum behouden moet blijven. We hebben bij de inspraak echter het college al opgeroepen om met een voorstel binnen het bestaande cultuurbudget te komen. Dat wachten wij dan ook af.

De heer VAN HAGA: Wij hebben dat natuurlijk al aan de wethouder gevraagd. De wethouder heeft die vraag bij ons teruggelegd. De wethouder heeft ons verzocht om zelf dekking te vinden. Dat hebben we gedaan. Ik vind het wel jammer dat jullie ons voorstel, in eerste instantie althans, niet steunen.

Mevrouw LANGENACKER: Bij de inspraak afgelopen donderdag hebben wij het college verzocht hier iets aan te doen. Het college heeft toen toegezegd dat het al eerder met een voorstel kwam. Dat ging echter over een stadsmuseum. Dat heeft de raad breed afgewezen, omdat we dat initiatief, met een nieuw gebouw et cetera, te duur vonden. Wij hebben gezegd: dat hoeft van ons niet. Het kan kleinschaliger. Zoek de oplossing wat ons betreft, eventueel in samenwerking met andere musea, binnen uw eigen begroting. Het college heeft toegezegd dat het dat zou doen.

De heer VAN HAGA: Kan ik ervan uitgaan dat u onze motie steunt?

Mevrouw LANGENACKER: Dat weet ik nog niet, want ik heb de dekking nog niet gezien. Ik wil graag de reactie van het college daarop afwachten. Nogmaals: als het college nog met een alternatief komt, zullen we dat ook objectief beoordelen. Wie weet kunnen we uw motie dan steunen.

Dan kom ik op het punt dienstverlening. De dienstverlening van onze organisatie laat wat de PvdA betreft nog steeds te wensen over. Het goede nieuws is dat er een nieuwe website komt. We hebben er vertrouwen in dat die er goed uit komt te zien. De vraag is: zijn wij voldoende voorbereid op bijvoorbeeld het nieuwe werken, en op de manier waarop onze samenleving steeds meer digitaal onderneemt en gewend is vanuit haar computer aanvragen te doen, zowel op het gebied van dienstverlening als bijvoorbeeld bij het melden van klachten? De VNG heeft afgelopen zomer een prijsvraag uitgeschreven over de vraag hoe we de overheid modern kunnen maken. Je ziet dan dat twee van de drie winnende essays gaat over de manier waarop nieuwe dienstverlening wordt ingezet om mensen vanuit de computer meer bij het beleid te betrekken. Wij pleiten daarom als PvdA voor een goed communicatieplan. Wat ons betreft is het nog niet duidelijk genoeg waar wij als gemeente naartoe willen. Wij hebben het dan over twee zaken. Ten eerste gaat het ons om het beter en slimmer bieden van oplossingen aan burgers die steeds digitaler werken, bijvoorbeeld door de meldpunten digitaal goed te organiseren, door antwoorden te geven op tweets – daar hebben we het al eerder over gehad – en door de dienstverlening rondom bijvoorbeeld paspoorten via internet te verbeteren. Het tweede punt wat betreft communicatie is dat natuurlijk niet iedereen digitaal geïnteresseerd is. Als we kijken naar de Staat van Haarlem, zien we dat een deel van onze burgers helemaal niet veel met computers werkt. We hebben het dan vooral over de 65+'ers. Wij vinden dan ook dat de papieren media nog steeds hun bestaansrecht aantonen. We vinden dan ook niet dat op dit moment op voorhand afscheid moet worden genomen van de meldingen in de Stadskrant. Wij dienen daartoe een motie in.

Motie 16: Stadskrant

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen tijdens de begrotingsbehandeling op 8 november 2012, constaterende dat:

- verplichte en niet-verplichte publicaties van de gemeente Haarlem momenteel wekelijks worden geplaatst in de, voor bewoners gratis en huis-aan-huis verspreide, Stadskrant;
  - wordt voorgesteld medio 2013 alle niet-verplichte gemeentelijke publicaties uit de Stadskrant over te hevelen naar de vernieuwde website van de gemeente en de verplichte publicaties per 2014 naar de landelijke digitale voorziening;
  - uit de Omnibus 2011 naar voren komt dat de Stadskrant door Haarlemmers het meest geraadpleegde en meest populaire medium is voor het vergaren van informatie over de gemeente, namelijk 69% (i.e. twee derde van de Haarlemmers), op afstand gevolgd door bewoners-/nieuwsbrieven en daarna door de gemeentelijke website;
  - de Stadskrant gewaardeerd wordt door haar lezers. Het oordeel over de Stadskrant is overwegend positief. Bijna alle inwoners zijn tevreden over de herkenbaarheid en ook de leesbaarheid scoort goed;
  - van de 55+'ers 56% de krant volledig leest en dat dat onder lager opgeleiden 51% is;
  - door ruim een derde van de 65+'ers en een kwart van de lager opgeleiden er geen gebruik wordt gemaakt van internet (respectievelijk 35% en 26%);
  - deze groepen via een website dus relatief slecht bereikbaar zijn;
- overwegende dat:

- de Stadskrant gezien haar populariteit als gemeentelijk informatiemedium blijkbaar voorziet in een grote behoefte en als zodanig serieus genomen dient te worden;
- de Stadskrant voor groepen als ouderen en lager opgeleiden een extra belangrijke rol speelt, aangezien een derde c.q. een kwart van deze Haarlemmers geen gebruik maakt van internet;
- deze mensen in geval van het overhevelen van alle gemeentelijke publicaties uit de Stadskrant naar de website, verstoken zullen blijven van gemeentelijke informatie en dat dit in het kader van democratie, transparantie en participatie zeer onwenselijk is;

verzoekt het college:

- te onderzoeken of de publicaties van de gemeente in de Stadskrant toch gehandhaafd kunnen blijven;
- hiervoor geld te vinden binnen de afdeling Informatievoorziening/Communicatie, bijvoorbeeld door andere kostbare papieren publicaties die wellicht beter digitaal kunnen (gemeentelijk jaarverslag, gemeentegids, brochures, etc.), papierloos te gaan publiceren;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de PvdA, de Actiepartij, de OPH, het CDA en Haarlem Plus.

Met andere woorden: als we een communicatieplan hebben, kunnen we onze gelden daarin ook beter verschuiven.

De heer RUTTEN: Ik heb daar een vraag over. U komt aan met percentages over groepen die het internet niet zouden gebruiken. Waar komen die vandaan? Landelijk zijn die totaal niet herkenbaar.

Mevrouw LANGENACKER: Ze komen uit de Omnibus uit 2011.

De heer RUTTEN: Dan ga ik daar nog even inkijken. Ze wijken enorm af van het landelijke beeld. Het is wel interessant om te kijken naar de oorzaken daarvan. Het kan ook zijn dat het gewoon een gebrek aan motivatie is. Je zou kunnen redeneren dat juist het ontsluiten van gemeentelijke informatie een motivatie kan zijn voor mensen om geen digibeet meer te zijn.

De VOORZITTER: Akkoord. Eén mailtje naar bureau Onderzoek en Statistiek en u krijgt het antwoord.

De heer SNOEK: Dat is ook de manier waarop de VVD de minima activeert, namelijk door ze minder bijstand te geven.

De heer DE JONG: We geven helemaal niemand minder bijstand en we bezuinigen ook niet op het minimabeleid. Dit is gewoon een flauwe herhaling.

Mevrouw LANGENACKER: Wij hebben nog twee punten bij deze begroting voor de korte termijn. Wij vinden het belangrijk dat welzijnsorganisaties zich richten op hun kerntaak om mensen in de wijken die het nodig hebben, op een goede manier te bedienen. Wij zeggen dan ook met de motie die we indienen dat wij vinden dat de buurthuizen op een andere manier zouden moeten worden beheerd.

Motie 13: Meer in mensen, minder in stenen

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 8 november 2012, sprekend over de Begroting 2013, overwegende dat:

- in de nota Samen voor elkaar wordt aangegeven dat “samen met de professionals en de instellingen voor welzijn en zorg in de stad, we het erover eens zijn dat het bevorderen dat alle burgers maximaal kunnen participeren in onze samenleving slimmer en effectiever kan”;
- veel aandacht van welzijnsinstellingen uitgaat naar secundaire processen als vastgoedbeheer;

- hoewel in het aanbod van welzijnswerk de accommodaties doorgaans een belangrijke beeldbepalende rol krijgen, dit ook een conserverend effect heeft: ze brengen vaste kosten met zich mee en dat leidt er ook toe dat de betreffende capaciteit aan gebouwen en ruimten moet worden volgepland;
- dit binnen een welzijnsinstelling kan werken als een ingebouwde rem op outreachend werken;

tevens overwegende dat:

- een aantal accommodaties op dit moment niet optimaal benut wordt en er regelmatig extra geld moet worden gezocht om de exploitatie sluitend te krijgen;
- accommodaties binnen het welzijnswerk te vaak als uitgangspunt worden genomen en niet als instrument voor ontmoeten, verbinden en meedoen;
- er grote winst te halen is door beter (gemeenschappelijk) gebruik van accommodaties en door beter gebruik te maken van andere plekken die gelegenheid bieden tot ontmoeting;

spreekt uit het facilitair beheren en exploiteren van een wijkaccommodatie als plek voor ontmoeting en als plek voor welzijnswerk niet langer een primaire taak van de welzijnsorganisatie te vinden;

en verzoekt het college van B en W om in aansluiting op de wijkgerichte aanpak en slimmere, efficiëntere werkwijzen en samenwerkingsrelaties, met een plan van aanpak te komen om voor het beheer en de exploitatie van welzijnsaccommodaties anderen in te schakelen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de PvdA, het CDA, GroenLinks, de Actiepartij, de VVD en de OPH.

Dit komt ook heel mooi overeen met de motie die de raad al in juni 2006 heeft ingediend. Die motie heette Vuist op tafel II. Daarin werd het college gevraagd om de mogelijkheden van het welzijnswerk financieel en organisatorisch los te koppelen van het vastgoedbeheer van welzijnsorganisaties. Ook op dit moment vinden wij het belangrijk om dat punt aan het college mee te geven, zodat het daarmee ook aan de slag kan.

Mevrouw ÖZOGUL: We hebben dit eerder in de commissies besproken. Ik kan ermee leven dat we dit loskoppelen.

Mevrouw LANGENACKER: U heeft die motie toen ook gesteund.

Mevrouw ÖZOGUL: Waar het mij hier om gaat is dat we weten dat Dock hiermee inkomsten genereert. Op het moment dat wij de verhuur uit handen nemen van Dock, betekent dat dat we daar nog extra op bezuinigen. Hoe gaan we dat oplossen?

Mevrouw LANGENACKER: Het lijkt erop dat Dock een aantal buurthuizen wil gaan sluiten, omdat het daar helemaal geen geld op verdient. Sterker nog: het moet geld bijleggen, waardoor het niet meer rondkomt. Dat is juist onze zorg. Wij vinden het belangrijk dat plekken in de wijk behouden blijven, maar vragen ons af of dat een taak van de welzijnsorganisaties is. Volgens ons kun je dat op betere en slimmere manieren organiseren. Een welzijnsorganisatie moet met het geld dat ze van de gemeente krijgt, juist de mensen in de wijk bereiken. Dat doet ze nog te weinig.

De VOORZITTER: Gaat u verder. Het college komt hier zeker op terug.

Mevrouw LANGENACKER: Dan kom ik op het laatste punt dat ik bij deze begroting heb. Als PvdA zetten wij ons in voor een gezonde school, zoals wij ons begin dit jaar ook hebben ingezet voor een gezonde schoolkantine. Natuurlijk zetten we ons ook in voor bewegingsonderwijs, zoals ook in het coalitieakkoord staat. We zien echter in de voortgangsnotitie Sport dat de verhoging van het aantal klokuren voor bewegingsonderwijs niet gehaald is. Uit onderzoek blijkt dat de leerprestaties van kinderen in het basisonderwijs verbeteren door meer bewegingsonderwijs. We roepen de wethouder Economische Zaken en Onderwijs dan ook op om in overleg met zijn collega van Sport het gesprek aan te gaan met het Haarlemse bedrijfsleven om tot een samenwerking te komen. Als voorbeeld noem ik Bergeijk. Daar is bewerkstelligd dat er

meer uren bewegingsonderwijs op de scholen zijn gekomen door een samenwerking tussen het onderwijs en het bedrijfsleven. Dat zouden we ook graag aan dit college willen voorstellen.

Voorzitter, dit college heeft heel veel werk verzet en ook beleid de goede richting in geholpen om als gemeente klaar te zijn voor de toekomst. Wij zien nog drie belangrijke aandachtspunten die we dit college, ook voor na deze coalitie, willen meegeven. Het eerste gaat over werken. Vorige week hebben we gesproken over het minimabeleid en over beleid dat ervoor zorgt dat meer mensen uit de bijstand komen en geactiveerd worden. De wethouder komt binnenkort met de nota Social return on investment. Het feit dat werkgevers in het nieuwe kabinetsbeleid worden verplicht om mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt in dienst te nemen helpt ons ook als gemeente om dit beleid goed vorm te geven. Wij roepen dit college op om dit beleid breed te ondersteunen. Eén of meer aanjagers zijn goed, maar het gaat erom dat elke afdeling straks meedenkt over hoe we de doelstelling van meer mensen aan het werk helpen kunnen blijven faciliteren.

Dan het tweede punt. Wij zijn het met de burgemeester eens als hij in het persbericht over het jaarboek De staat van Haarlem 2012 zegt: "Dat het goed gaat in Haarlem, wil nog niet zeggen dat alle wijken in gelijke mate profiteren. Sommige wijken krijgen ook extra aandacht van het stadsbestuur." Wij hebben als PvdA deze zomer tijdens de campagne veel enquêtes gehouden in Schalkwijk en Oost. Wij vinden en blijven vinden dat deze wijken dezelfde aandacht verdienen als de overige wijken. Wij blijven dan ook dit college oproepen om ook in deze minder goede tijden te blijven zoeken naar kansen, juist in deze wijken.

Ik wil gaan afronden, voorzitter. Wij zijn gestart met de tekst van De Dijk. Wij vinden dat we met dit college goed op weg zijn. We wensen dit college dan ook veel succes met de eindsprint.

De VOORZITTER: Dames en heren, even voor de orde. Ik stel voor dat we nog de betogen van de SP en GroenLinks doen en dan even pauzeren. Ik voorzie dat dat zo rond 21.35 uur is.

De heer JONKERS: Ik heb nog een vraag over de motie Meer in mensen, minder in stenen. De tekst aan het eind is vrij ingewikkeld. Wat wilt u nou precies? Van de organisaties die deze gebouwen hebben, soms in eigendom, wilt u het beheer overnemen. Waar bent u precies op uit? Ik kan dat in de tekst namelijk niet helemaal overzien.

Mevrouw LANGENACKER: We vragen een plan van aanpak van het college. Van het college begreep ik net dat het daarbij ook aan de slag gaat, of dat het in ieder geval met een reactie komt.

De heer JONKERS: Dan horen we dat in de termijn van het college.

Mevrouw ÖZOGUL: Voorzitter, wij behandelen vandaag de Begroting 2013, een begroting waarin naast de bezuinigen die in de vorige jaren waren aangekondigd, nog eens een extra bezuiniging is opgenomen van 8 miljoen euro. Wellicht volgt in 2014 nog eens 8 miljoen euro. We weten dat deze regering weer flink gaat bezuinigen en kunnen er dus inkomen dat daar een voorschot op genomen wordt. Wat wij dan wel heel duidelijk willen hebben is wat er met het geld gebeurt dat eventueel overblijft als de bezuinigingen meevallen. Het kan niet zo zijn dat dit als een meevaller gezien wordt en dat er 50% naar de aflossing van de schuld gaat. Wat ons betreft kan een minder harde tegenvaller nooit een meevaller zijn.

Mevrouw LANGENACKER: Uw oud-collega van Sociaal Lokaal suggereerde ook al dat met het nieuwe akkoord bezuinigd gaat worden op de meest kwetsbaren. Dat is niet het geval. Er wordt zelfs aangegeven dat de mediale koopkracht van mensen met een inkomen tot modaal, op grond van de effecten van het regeerakkoord met gemiddeld 0,2% per jaar groeit.

Mevrouw ÖZOGUL: Ik zal u straks uitleggen waarom wij dit vinden.

Mevrouw LANGENACKER: U 'vindt' het dus, in plaats van dat het een feit is.

Mevrouw ÖZOGUL: Wij willen van het college weten wat er met dit bedrag gebeurt als de bezuinigingen meevallen. Wordt hier nog steeds 50% van de schuld mee afgelost? We zijn ook heel benieuwd hoe hier in de raad over gedacht wordt, met name dan bij de coalitiepartijen. Kunt u hier antwoord op geven in uw tweede termijn?

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik verstond u even niet. Wat vraagt u mij in de tweede termijn te beantwoorden?

Mevrouw ÖZOGUL: Stel dat achteraf blijkt dat geen 8 miljoen euro bezuinigd hoeft te worden, wat gaat u dan met dat geld doen? Gaat u in de geest van het coalitieakkoord 50% van de schuld aflossen?

Mevrouw VAN ZETTEN: U heeft het over een meevaller voor 2013? Een min in een plus veranderen, is dat het idee?

Mevrouw ÖZOGUL: De vraag is wat u met het geld doet als we minder hard hoeven te bezuinigen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik was niet heel erg optimistisch in mijn betoog in de eerste termijn.

Mevrouw ÖZOGUL: Voor de SP is het een verrassing wat het verschil bij de jaarrekening volgend jaar weer zal zijn. Wij hebben al heel veel gevraagd van instellingen en inwoners van Haarlem, maar ons eigen huishoudboekje krijgen we nog steeds niet op orde.

Voorzitter, de landelijke bezuinigingen zullen ook voor de bewoners van Haarlem moeilijk op te vangen zijn. Ik geef een aantal voorbeelden: de korting op de kinderbijslag, de verhoging van de huren, de ov-jaarkaart die een kortingskaart wordt, de basisbeurs voor studenten die een asociaal leenstelsel wordt. Tot slot noem ik het afschaffen van gratis schoolboeken voor het voortgezet onderwijs. Wij zijn dan ook erg teleurgesteld in de landelijke PVDA, die met deze voorstellen instemt.

De SP maakt zich veel zorgen over wat deze bezuinigingen en de bezuinigingen van de gemeente Haarlem voor Haarlemmers zullen betekenen. Afgelopen donderdag gaf de PvdA aan dat ook minima moeten meebetalen aan de bezuinigingen. Vorig jaar heeft de SP een motie ingediend om de verhoging van het raadsgeld – vanwege het feit dat Haarlem een 150.000+-gemeente werd – in te zetten in het sociale domein om sommige bezuinigingen voor kleine instellingen te voorkomen. Alle fracties waren tegen. Hoe durfden we dit aan de arme raadsleden te vragen? Het verbaast de SP des te meer dat we dat wat we van onszelf niet kunnen en mogen vragen, kennelijk volgens de coalitiepartijen wel van minima mogen vragen.

Mevrouw LANGENACKER: Ik denk dat u de PvdA en ons allen uitdaagt. Ik zal er niet nog eens op ingaan, maar wij bezuinigen niet op de minima. Ik heb het ook al eerder gezegd en ik vind het heel vervelend dat u op deze manier suggereert dat we hier asociaal bezig zijn. Dat zijn we absoluut niet.

Mevrouw ÖZOGUL: U doet aan creatief rekenen.

Mevrouw HOFFMANS: Het maakt de SP niet uit of we nou wel of niet op de minima bezuinigen. Ze herhaalt gewoon voortdurend haar mantra. Bezuinigen wij niet op minima, dan zullen ze op zoek gaan naar andere manieren om dit te kunnen zeggen. We kunnen de discussie hierover wel staken, want ze is niks waard.

Mevrouw ÖZOGUL: Ik geef een klein voorbeeld en dan houd ik op over de minimaregelingen. De schoolkostenregeling, bedoeld om de schoolkosten te betalen, is afgeschaft. En dat terwijl deze regering weer voor de boeken laat betalen.

De VOORZITTER: Dat is het Rijk. We hebben het hier alleen over Haarlems beleid. Het is niet zo dat de Haarlemse gemeenteraad de gratis schoolboeken heeft afgeschaft. Laten we het hier nu over Haarlem hebben.

Mevrouw ÖZOGUL: De schoolkostenregeling is afgeschaft, voorzitter. Daarmee werden de schoolkosten betaald.

De VOORZITTER: Akkoord, maar we houden het hier op Haarlem.

Mevrouw LANGENACKER: Voorzitter, wij hebben niet op de school kosten bezuinigd.

Mevrouw ÖZOGUL: De regeling is gehalveerd. Dat is wat ons betreft een bezuiniging.

De heer RUTTEN: Ik ben blij dat de SP-fractie nu eindelijk ook het lokale inkomensbeleid laat varen en dat aan het Rijk toevertrouwt, zodat we geen lokaal inkomensbeleid meer voeren.

Mevrouw ÖZOGUL: Ik ga verder. Voorzitter, 'samen voor elkaar' is een veelgehoorde leus van dit college. Die klinkt natuurlijk prachtig en ook wij kunnen ons in deze leus vinden. Georganiseerde solidariteit, dat zou het wat ons betreft moeten zijn. Dit college denkt echter dat de leus 'zoek het maar uit' betekent. Dit college is een weg ingegaan van eigen kracht en zelfredzaamheid. Dat is prachtig voor mensen die deze kracht en zelfredzaamheid hebben, maar een ramp voor mensen die ze niet of tijdelijk niet hebben. De SP heeft meerdere keren aangegeven dat ze zich zorgen maakt om de gevolgen voor de Haarlemmers. Mensen met volledig regieverlies worden opgevangen in het vangnet, maar mensen met tijdelijk regieverlies kunnen in zeer slechte situaties terechtkomen. Hoe zorgen we ervoor dat deze mensen niet tussen wal en schip vallen? Hoe worden ze uit het water gehaald voor ze verzuipen? De SP maakt zich daar ernstig zorgen over. Wij willen dan ook graag van het college weten hoe de resultaten en de effecten van dit beleid worden gemonitord. Kunnen wij voor de kadernota van 2013 een overzicht van de uitstroomcijfers krijgen, zodat we kunnen kijken of we het beleid willen bijsturen?

Mevrouw LANGENACKER: Die motie hebben wij al ingediend. We hebben hier al naar gevraagd. Dan hebben we het over de armoedemonitor.

Mevrouw ÖZOGUL: Ik heb het niet alleen over de armoedemonitor. Ik ben blij dat we die krijgen en dat verzoek heb ik ook ondersteund. Ik vraag echter ook om de gevolgen van het beleid dat we zijn gaan volgen, ook wat betreft schuldhulpverlening en wat onder samen voor elkaar verstaan wordt.

Mevrouw LANGENACKER: Volgens mij is dat de motie Stapelingseffecten. Volgens mij is het college ook daarmee aan de slag, maar we horen graag de reactie van het college.

Mevrouw ÖZOGUL: Afhankelijk van de beantwoording van de wethouder overwegen we een motie.

Voorzitter, de thuiszorg wordt uitgekleed door dit college. Onze ouderen worden straks afhankelijk van vrijwilligers en schoonmaakmedewerkers die er met de poetsdoek doorheen gaan, zoals de wethouder meerdere malen zelf heeft gezegd. Dit college en de coalitiepartijen snappen niet dat thuiszorg meer is dan met de stofdoek door het huis gaan. Nu maken thuiszorgmedewerkers nog een praatje met de cliënt en hebben zij een signalerende functie. Ze signaleren beginnende dementie, depressie en andere aandoeningen. Het college laat nu pilots uitvoeren met thuiszorginstellingen. Welke pilots zijn dat? Het is ons nog steeds onduidelijk. Het enige wat duidelijk is, is dat er een trein van verwoesting door de Wmo en de thuiszorg dendert. Wij weten dat het college nu met een pilot bezig is over huishoudelijke zorg niveau 0 in het kader van Hof 2.0.

Mevrouw HOFFMANS: De SP maakt er wel echt een karikatuur van. U zegt zelf ook dat de gemeente bezig is met een aantal pilots. Kenmerk van een pilot is sowieso dat deze geëvalueerd wordt. Vraagt u nou eerst aan het college hoe het met die pilots staat, of er al resultaten bekend zijn en wanneer wij daarover wat horen, voordat u uw oordeel velt.

Mevrouw ÖZOGUL: Na afloop vraag ik dat ook. Dat had u gehoord als u even had geluisterd.

Mevrouw HOFFMANS: Ik doe u dus de suggestie om het om te draaien en eerst de vraag te stellen en pas uw oordeel te vellen als u de antwoorden heeft.

Mevrouw ÖZOGUL: Wij zijn het niet eens met de richting die we voor de thuiszorg opgegaan zijn. Dat u het daarmee wel eens bent, is uw zaak. De SP zou willen weten wat dit voor pilot is. Wie zijn de medewerkers van HH0? Zijn dit vrijwilligers of echte thuiszorgmedewerkers?

Voorzitter, in de afgelopen periode heeft het welzijnsveld veel moeten inleveren. Er is al een tekort in het jongerenwerk, terwijl de problemen met overlastgevende jeugd in de wijken toenemen. In Schalwijk en Haarlem-Oost doet streetcornerwork heel veel goed

werk. Het lost de problemen op door naar de jongeren toe te gaan en niet af te wachten. Het college wil hier voor de komende twee jaar op gaan bezuinigen. Dit is voor ons onacceptabel. We vragen ons ook af hoe het college denkt dat de werkzaamheden en de jarenlange ervaring van het streetcornerwork kunnen worden opgevangen. Wij zullen het amendement van de Actiepartij hierover mede indienen.

‘Haarlem is een sociaal betrokken stad.’ Betrokken is Haarlem zeker, maar de SP vraagt zich af of we ons nog sociaal mogen noemen. Afgelopen anderhalf jaar is er veel te hard gesneden in het sociale domein. Het college zou nu pas op de plaats moeten maken. Er kan nu wat ons betreft niks meer af in het sociale domein. De pijn van de bezuinigen zou wat de SP betreft nu op andere vlakken moeten worden neergelegd. De Actiepartij dient hier een uitstekend amendement over in, dat wij vol overtuiging zullen steunen.

Wij gaan in de komende periode, zolang er hard bezuinigd moet worden, dan ook geen steun meer verlenen aan nieuwe projecten zoals bruggen, nieuwe fietspaden en parkeergarages. De uitzonderingen hierop zijn natuurlijk gevaarlijke verkeerssituaties en dergelijke. Dit geldt ook als dat betekent dat we provinciale subsidies mislopen. De provincie kan het bedrag elders misschien nuttiger inzetten. Tenslotte is provinciaal geld ook gemeenschapsgeld.

Voorzitter, sociale woningbouw is voor de SP altijd een speerpunt geweest. Goed en betaalbaar wonen is van groot belang voor de inwoners en voor de stad.

Er is een aantal jaar terug begonnen met de verkoop van sociale huurwoningen. Door de verkoop van eengezinswoningen krijgen gezinnen minder kans op een goede huurwoning. Haarlemmers vragen zich af of huurders alleen in flats mogen wonen. De SP wil daarom ook weten welke afspraken hierover zijn gemaakt. Hoeveel procent van de eengezinswoningen die vrijkomen wordt per maand ongeveer onttrokken aan de sociale huurvoorraad? Verder valt het de SP op dat nog steeds woningen langer dan zes maanden leegstaan, omdat de woningbouwcorporaties niet weten of ze ze gaan verhuren of verkopen, en dat terwijl er zoveel woningzoekenden in Haarlem zijn en mensen steeds langer op een huurwoning moeten wachten. De wethouder heeft op de vragen van de OPH eerder al aangegeven dat woningen niet langer dan zes maanden leeg mogen staan en anders weer op de huurmarkt moeten worden aangeboden. Welke afspraken zijn hierover gemaakt? Dat zouden we graag willen weten.

Ten slotte, voor ik afsluit, wil ik toch een compliment maken aan het college en met name aan de burgemeester. Dat gaat over het coffeeshopbeleid, waar wij ons totaal in kunnen vinden.

Voorzitter, de SP maakt zich grote zorgen over de uitwerking van deze begroting. De weg die is ingeslagen van eigen kracht en zelfredzaamheid is niet de onze. De bezuinigingen op jongerenwerk en de veranderingen in de thuiszorg zijn voor ons onacceptabel. We zijn niet onder de indruk van deze begroting, maar mocht aan een aantal punten tegemoet worden gekomen, dan zouden we alsnog kunnen instemmen met deze begroting.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat we nu toch gaan pauzeren, tot 21.45 uur. De vergadering is geschorst.

Schorsing

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en geef graag het woord aan mevrouw Hoffmans van GroenLinks.

Mevrouw HOFFMANS: Dank u wel. Zit iedereen, zodat u ook echt goed kunt luisteren? Nou, hou je vast. Voorzitter, we zijn over de helft van deze periode en GroenLinks wil van de gelegenheid gebruikmaken om de balans op te maken. Wat gaat in onze ogen goed, en waar liggen de zorgpunten? Ik bewaar alle lofbetuigingen maar even voor de tweede termijn. Dan ga ik nu over tot de zaken die wij aan de orde willen stellen. Wat betreft de gemeentelijke organisatie zijn wij als raad akkoord gegaan met de bezuiniging op de sociale veiligheid. We zien nu in de begroting dat het toch nog steeds

goed gaat in Haarlem. De Haarlemmers voelen zich zelfs iets veiliger dan vorig jaar. Het gaat daarbij weliswaar om 1%, maar dat is toch 1%. Dit blijft natuurlijk een punt van aandacht, ook voor GroenLinks. We zijn ook erg benieuwd hoe de veiligheid zich ontwikkelt met de nieuwe Nationale Politie die vanaf 1 januari 2013 een feit is. We hebben er alle vertrouwen in, met onze burgemeester aan het roer, dat u hier alert op bent. Over het streetcornerwerk is net al het nodige gezegd. Ook ons zou het een lief ding waard zijn als deze activiteiten in ieder geval kunnen blijven bestaan. Dat hoeft niet perse te gebeuren door de organisaties die dit nu doen. Wij dachten: misschien kan het resterende deel van het budget dat daarvoor beschikbaar is, worden overgeheveld naar de welzijnsorganisaties die in Haarlem actief zijn. Misschien kunnen zij het budget wel veel efficiënter inzetten dan de organisaties die dit nu doen. Ik vraag graag een reactie van het college daarop.

Vorig jaar heeft GroenLinks gepleit voor voortzetting van het uitstapprogramma voor prostituees. In de motie die we toen indienden hebben we ook gevraagd op een rij te zetten wat op bestuurlijk niveau kan worden ontwikkeld om de signalen van mensenhandel op een eerder moment waar te nemen. Juist in deze tijden van bezuinigingen moet je creatief omgaan met de mogelijkheden die je hebt. Als dan bij het loket wordt ontdekt dat in één huis met twee slaapkamers vijftien vrouwen staan ingeschreven met een Roemeense achtergrond, zou er een belletje moeten gaan rinkelen. Dit is maar een voorbeeld, maar wij horen graag van de burgemeester in hoeverre hier al invulling aan is gegeven. Bij het loket weten ze dit soort dingen. Je kunt dit zo vertalen naar wat er mogelijk aan de hand is. Het uitstapprogramma zou na een jaar worden geëvalueerd. Het jaar is alweer bijna om; het gaat hard. We horen graag de stand van zaken.

We hebben als coalitie aangegeven dat de gemeente een kleine, krachtige organisatie moet zijn die servicegericht werkt en goed toegankelijk is. Als het goed is gaan we in 2013 dan toch eindelijk de veelgevraagde kerntakendiscussie voeren. We zien dat los van de uitkomsten van die discussie al een aantal besluiten is genomen met betrekking tot de organisatie. Die besluiten hebben ook gevolgen voor onder andere de dienstverlening richting Haarlemmers. Denk bijvoorbeeld aan het opheffen van de afdeling Bijzondere Doelgroepen van de sociale dienst. We horen graag van het college hoe dit zich verhoudt tot de kerntakendiscussie. We hebben het al eerder gezegd: wat ons betreft had die volgorde andersom moeten zijn. We hopen niet dat het een het ander in de weg komt te staan.

De kerntakendiscussie heeft ook gevolgen voor de samenwerking met actieve Haarlemmers, bedrijven en instellingen als taken worden opgeheven. In het coalitieakkoord staat dat we die samenwerking hoog in het vaandel hebben staan. Wij dienen daarover een motie in.

Motie 14: Klein en krachtig maar vooral ook servicegericht

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen tijdens de behandeling van de begroting voor 2013 op 8 november 2012, constaterende dat:

- in het coalitieakkoord is opgenomen dat Haarlem streeft naar een kleine, krachtige gemeentelijke organisatie die servicegericht werkt en goed toegankelijk is;
- in hetzelfde coalitieakkoord is opgenomen dat het stadsbestuur de betrokkenheid van burgers bij de samenleving bevordert en samenwerkt met partners, organisaties en burgers met initiatieven, ideeën en wensen;
- de vorm waarin dit wordt gegoten mede afhangt van de uitkomsten van de kerntakendiscussie;
- er los van de uitkomsten van deze discussie al noodzakelijke besluiten zijn genomen met betrekking tot de reorganisatie die onder andere consequenties heeft voor de dienstverlening richting Haarlemmers¹;

overwegende dat:

- het streven naar een kleine, krachtige organisatie kan wringen met de dienstverlenende rol van de gemeente en de samenwerkingsverbanden met actieve Haarlemmers, bedrijven en instellingen;

verzoekt het college:

- bij de kerntakendiscussie per taak uiteen te zetten wat de gevolgen zijn voor de (samenwerking met) actieve Haarlemmers, bedrijven en instellingen, mocht die taak worden opgeheven;

en gaat over tot de orde van de dag.”

¹ Twee voorbeelden zijn (1) het opheffen van de afdeling Bijzondere Doelgroepen van Sociale Zaken en (2) het wegbezuinigen van ambtenaren die het aanspreekpunt zijn voor Haarlemmers die op vrijwillige basis het groen beheren en tevens een intermediair vormen tussen deze vrijwilligers en voor de gemeente werkende aannemers.

Ondertekend door: GroenLinks, de SP, de PvdA, de Actiepartij, Sociaal Lokaal, Haarlem Plus en de Fractie Reeskamp.

Dan nog even iets heel anders. Het lijkt wel mode om visies te ontwikkelen. Een paar jaar geleden begonnen we met gebiedsvisies. We hebben nu de structuurvisie, de nota Ruimtelijke kwaliteit en ook regionaal hebben we te maken met de bereikbaarheidsvisie, een intergemeentelijke structuurscan en in nog breder verband met de MRA. Waar er in de vorige bestuursperiode nogal eens werd geklaagd over gebrek aan visie, lijkt de slinger nu naar de andere kant door te slaan. Misschien heeft dat wel iets te maken met het gebrek aan financiële mogelijkheden om iets van de grond te krijgen. Doorgaand op die regionale visies vragen wij ons in dat verband af of de regionale besluitvorming, zoals bij de bereikbaarheidsvisie en de structuurscan, wel voldoende democratisch is geborgd. Het is niet gemakkelijk om verschillende gemeenten gezamenlijk besluiten te laten nemen over hun grondgebied. Dat zijn bovendien besluiten die ook nog eens in de verre toekomst genomen moeten worden. Wat je dan al snel krijgt, is dat gemeenten zich in hun onderlinge overleg beroepen op hun gemeenteraden, waardoor ze beperkt worden, en dat men zich in de gemeenteraad beroept op de regionale afspraken, die beperkend werken. Wij maken ons daar zorgen over. Wij hebben het idee dat die processen niet goed verlopen en dat zie je ook aan de reactie van de verschillende gemeenteraden op de structuurscan zodra het concreet gaat worden. Heeft het college een visie op hoe we dit kunnen ondervangen?

Dit deed mij denken aan toen ik nog jong was.

De VOORZITTER: Dit is vissen naar complimenten.

Mevrouw HOFFMANS: Ik heb toen stage gelopen in Guyana, in Zuid-Amerika. Dat ligt tussen Suriname en Venezuela ingeklemd, voor de geodummies onder ons. Hoewel ik daar niet echt honger heb geleden, was het eten wel zeer eenzijdig. Ik was daar samen met een vriendin. Wij losten dat op door af en toe samen op de veranda te fantaseren over kroketten en appeltaart. Dat vulde op dat moment toch een soort leegte die wij wel voelden. Wellicht zijn wij bezig met het ontwikkelen van allerlei visies omdat we niet de mogelijkheid hebben om echt iets te doen. Ik doe kortom een beroep op het college om te bezuinigen op de gebiedsvisies. Visies zijn natuurlijk mooi, maar we moeten ons wel beperken. Wat ons betreft zetten we realistische verhalen neer en niet enorme toekomstbeelden waarbij we vervolgens zeggen: ja, maar dat is pas iets voor 2040. Ik denk eerlijk gezegd dat de kiezer daar niet heel veel wijzer van wordt.

Op het gebied van het sociale beleid gaat er in de komende jaren ontzettend veel op ons afkomen. Het Rijk hevelt taken over naar de gemeente en trakteert ons daarbij op een flinke financiële korting. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de transities van het jeugdbeleid en de begeleiding in de AWBZ. De Wet werken naar vermogen is gelukkig nog even afwachten. De heer Asscher heeft gezegd dat hij deze wet zal stoppen. Wat dat betreft is onze hoop gevestigd op de PvdA. Dit stelt de gemeentelijke organisatie hoe dan ook wel voor grote uitdagingen. Innovatie en een integrale aanpak zijn daarbij heel belangrijk. We

5 november 2012

weten dat de gemeente en de wethouders volop bezig zijn met die transitie. Wij vragen ons wel af hoe wij daar als raad in worden meegenomen. Ook willen we het college vragen hoe we er nou voor gaan zorgen dat bij al die plannen die daaruit voortkomen wordt aangesloten bij de bestaande infrastructuur. We hebben in Haarlem heel veel voorzieningen, denk bijvoorbeeld aan de buurthuizen, die nog veel beter benut kunnen worden. Er komen allemaal nieuwe taken op ons af en wij willen het college vragen of ook gekeken wordt naar hoe die voorzieningen kunnen worden ingezet bij die nieuwe taken. We hebben een motie in onze achterzak, maar die dienen we eventueel in de tweede termijn nog in.

We maken ons zorgen over de keteneffecten van de bezuinigingen op de subsidies. Dock geeft aan Meerwijk niet meer te kunnen huren en ervaart de gevolgen van het feit dat zelforganisaties geen geld meer hebben om ruimtes te huren. Had het college deze effecten in beeld bij de bezuinigingsvoorstellen? En wat kan en wil het college nog doen aan damage-control?

Opvallend is dat in de subsidies voor instellingen de indexering op 0% is gezet en dat bij de VRK een indexering van 1,68% wordt toegepast. Vorige week bij de bestuursrapportage is daar ook al iets over gezegd. Naar ons gevoel is dat toch een beetje meten met twee maten. Wij vragen het college hoe het dat goedpraat.

In het coalitieakkoord staan mooie dingen over het verder kijken dan de voormalige stadsmuren: Angers, Osnabrück, MRA en Mutare. We hebben ook een motie aangenomen over het millenniumbeleid. Dit wordt in de begroting ook benoemd, maar van de uitvoering van die motie zien we in de praktijk eerlijk gezegd niets terug. Wat gebeurt ermee en is het college nog van plan om dit op te pakken?

Dan kom ik op wonen en groen. Behalve voor de inwoners van Haarlem, komen de effecten van de economische crisis heel duidelijk tot uiting in de fysieke vormgeving van de stad. Het is hier nog net geen Spanje, met landschappen van kale casco's, maar de stilstand van bouwprojecten is groot. Wij vinden dat het college hier samen met de corporaties en de ontwikkelaars goed mee omgaat. We hebben wel zorgen over de projecten die college en raad willen voortzetten en waarbij risico's gelopen worden. Ik noem dan bijvoorbeeld de publiekprivate samenwerking in Schalkstad. Gelukkig gaan er ook dingen goed. De Slachthuisbuurt-Zuid is deels gesloopt en de nieuwbouw is aanstaande. College en raad hebben daar gekozen voor het niet volledig terugbouwen van sociale woningen, maar voor het toevoegen van middeldure woningen. Dit past goed bij onze veranderde inzichten over wonen in de stad: niet meer aanbodgestuurd werken, maar meer vraaggericht. De tijd dat er bij elk woningbouwproject gouden bergen in het verschiep lagen is voorbij. We moeten ons aanpassen aan de vraag naar meer betaalbare woningen. En dat is eigenlijk maar goed ook.

We zijn ook heel blij met de aanpak van dit college om de projectontwikkelaar van Nieuwe energie aan te pakken, om de onderhandelingen met Lips af te breken en om het Slachthuis te onteigenen. De gemeente fungeert dan minder als loopjongen van het grootkapitaal en meer als regisseur van de stad, zoals een niet nader te noemen fractiegenoot van mij het formuleerde.

Verder staat ook in de begroting dat het college de aanleg van kleinschalig groen gaat stimuleren, zoals dakgroen en gevelgroen. Wij vragen ons af of daar ook financiële middelen aan worden verbonden. Daarover dienen wij de motie Horizontaal groen in de stad in.

Motie 17: Horizontaal groen in de stad

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen tijdens de behandeling van de begroting voor 2013 op 8 november 2012, constaterende dat:

- er herinrichtingsplannen worden uitgevoerd waarbij de buitenruimte sterk versterkt is, bijvoorbeeld het Stationsplein en de Raaks;

- in het coalitieakkoord het belang van groen in de woonomgeving wordt onderschreven, door de doelstellingen om “bomen, plantsoenen en perken te versterken”, “groenparagraaf in gebiedsvisies en plannen (45m²/per inwoner)”, “groenarme wijken groener te maken”;
- tijdens de raadsvergadering van 28 januari 2010 in de vorige collegeperiode een motie is ingediend die oproept om de structuurvisie te evalueren en daarbij het burgerinitiatief Groen expliciet te betrekken;

overwegende dat:

- Haarlem, samen met elf andere gemeenten participeert in TEEB (The Economics of Ecosystems and Biodiversity) en daaruit onomstotelijk wordt aangetoond dat groen een economische meerwaarde heeft voor wijken en buurten;
- we in de toekomst meer extreme regenval mogen verwachten en het van groeiend belang is dat we bewust omgaan met regenafwatering door onnodige verharding tegen te gaan;
- uit onderzoek van KPMG blijkt dat investeren in groen, gezondheidswinst voor iedereen oplevert. Slim ingerichte, groenrijke wijken zorgen voor meer beweging bij bewoners;
- groen in sterk bebouwd gebied de aard van de verstening camoufleert, geluidsoverlast kan verminderen, fijnstof afvangt en een recreatie- en een ontmoetingsplaats voor jong en oud vormt en bijdraagt aan ontspanning, de stress verlaagt en de sociale ontwikkeling bij kinderen stimuleert;

verzoekt het college:

- voor de Kadernota 2014 met een voorstel te komen – onder meer als onderdeel van de SOR – voor meer groen in de stad, waarbij in alle toekomstige herinrichtingsplannen rekening wordt gehouden met een evenwichtige hoeveelheid (horizontaal) groen;
- om op geregelde inspirerende wijze de inwoners van Haarlem te informeren over de positieve gevolgen van groene (niet-versteende) tuinen;
- financiële dekking te zoeken door een minimaal aandeel/percentage voor (horizontaal) groen te reserveren binnen de geplande en te plannen (her-) inrichtingsplannen;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: GroenLinks, het CDA, de Actiepartij en de OPH.

Dan dienen we onder andere met de PvdA de motie over bloembakken in. We zijn blij dat Spaarnelanden hieraan mee wil werken. De gemeente huurt de bakken van Spaarnelanden. Ik denk dat daar even een misverstand over was aan de overkant van deze tafel. We hopen dat de gemeente in constructief overleg kan gaan met Spaarnelanden om de bloembakken toch voor de stad te behouden.

Dan ga ik in op het terrein duurzaamheid. Er gebeurt heel veel met heel veel partners in de stad. Daar zijn we ook heel trots op. Stap voor stap stevenen we af op een klimaatneutraal Haarlem. Zelf opgewekte energie zal een steeds belangrijkere rol gaan spelen in onze energievoorziening. We hebben eerder al een motie ingediend voor collectieve inkoop van zonnepanelen en groene stroom. Het is mooi om te zien dat daar ook werk van wordt gemaakt. We hopen dat het onze wethouder gaat lukken om het duurzaamheidscentrum van de grond te krijgen. We weten dat hij hier heel hard aan werkt, dus we hebben daar alle vertrouwen in.

GroenLinks vindt het tijd dat we wat betreft verkeer en vervoer afstappen van het automatisme om het wegennet voor de auto uit te breiden. Bevolkingskrimp en de economische crisis zorgen voor een afname van de automobiliteit. Veel investeren in infrastructuur mondt dus al snel uit in kapitaalvernietiging. En dan hebben we het nog niet over de gevolgen voor natuur en landschap. Als er dus goedkopere en slimmere

manieren zijn om de bereikbaarheid te verbeteren zonder dat we aan kapitaalvernietiging doen, dan zou dat de voorkeur moeten hebben. Wij denken dan aan het stimuleren van het fiets- en ov-gebruik. Dat levert op alle fronten winst op: op het gebied van milieu, gezondheid en financiën. Het HOV-traject naar Velsen en een fietssnelweg naar Amsterdam zijn goede manieren om de bereikbaarheid te verbeteren. GroenLinks is blij dat het fietsbeleid in Haarlem een heel eind op de goede weg zit. We hebben veel bereikt. Het volgende project is het doortrekken van de Rode Loper naar Noord. We hebben daar vorige week ook al een discussie over gevoerd. Wat ons betreft mag hier vaart mee worden gemaakt. Misschien kan het college zeggen wat op dit moment de stand van zaken is en hoe we daarmee verdergaan.

Uiteraard kijken we als GroenLinks uit naar de introductie van het ecologisch beleidsplan. Daardoor kunnen we de inrichting en het beheer beter afstemmen op de flora en fauna.

Tot slot nog iets over cultuur. Een van de dingen die van Haarlem een fijne stad maakt om in te wonen is ons culturele klimaat. Cultuur vergroot de aantrekkelijkheid van een stad voor toeristen. Recente cijfers tonen dat ook aan; denk aan de cultuurmonitor. Maar cultuur maakt een stad ook aantrekkelijk als vestigingsplaats voor bedrijven. We moeten cultuur dus hooghouden. Uit een eerder onderzoek van BZK is gebleken dat Haarlem relatief veel geld uitgeeft aan cultuur. Dat is een bewuste keuze geweest en daar staat GroenLinks ook nog steeds achter. Dat neemt niet weg dat cultuur bij de landelijke en lokale bezuinigingen niet gespaard is. De podiuminstellingen werken goed samen om het hoofd boven water te houden en slagen erin het imago van Haarlem als cultuurstad hoog te houden. Daar hebben wij veel respect voor. Ook de amateurkunst in Haarlem verdient lof. Denk aan het Wereldkindertheater, de Kunstlijn en de Vijfhoek Kunstroute. Dat is allemaal heel belangrijk voor onze stad. We zien dan ook een rol voor Haarlem Promotie in het faciliteren van de promotie daarvan.

We maken ons wel zorgen over het feit dat de huisvesting van de amateurkunst lijkt te stagneren. Het gaat dan om de huisvesting van Hart. Moet er niet meer vaart komen in dat proces? Hoe is de stand van zaken en is er al enig zicht op een goed onderkomen voor al die cursisten? En hoe zit het met de beoogde dependance in Schalkwijk?

Andere aandachtspunten zijn het Broedplaatsenbeleid. Daisy Bell is helaas weg. De broedplaats aan de Gonnetstraat gaat verhuizen, maar de ambitie om een nieuwe broedplaats te realiseren is nog niet gehaald.

Tot slot vragen we ons af wat de stand van zaken is van het achterstallig onderhoud van kunst in de openbare ruimte. Wordt dat nu daadwerkelijk aangepakt? Wat zijn de resultaten? Net is ook al iets gezegd over het Historisch Museum Haarlem. Ik wacht de beantwoording van het college even af. De motie van de VVD hebben wij helaas nog niet gezien, dus daar kan ik op dit moment ook onmogelijk iets van vinden.

Afsluitend: wij hopen dat deze begroting gaat bewijzen dat er slagen zijn gemaakt in budgetbeheer. De punten die wij belangrijk vinden komen terug in het coalitieakkoord en dus ook in de begroting. Het is momenteel lastig om onze wensen uit te voeren, omdat er gewoon weinig geld is. Ook GroenLinks moet daarin keuzes maken. Economische crisis, decentralisaties vanuit het Rijk, het streven naar een kleinere lokale overheid, veranderingen in het politieke landschap, toenemende samenwerking met de wijken en de burgers zelf – het zijn zomaar wat voorbeelden van de dynamische tijd waarin wij leven. Die maakt het besturen van onze stad moeilijk, maar ook uitdagend. GroenLinks levert daar graag vanuit zijn visie een bijdrage aan.

De heer VAN DE MANAKKER: Ik heb u rustig laten uitpraten. U had een prachtig betoog, maar één ding triggerde mij enigszins. U had het over de nieuwbouw in de Slachthuisbuurt-Zuid en zei dat u blij was dat wordt afgeweken van de 30% aan sociale woningbouw. In één adem heeft u het daarbij over meer betaalbare woningen. Kunt u uitleggen hoe u dat bedoelt? Voor wie betaalbaar?

Mevrouw HOFFMANS: Ik heb niet gezegd dat wordt afgeweken van de 30%. De bedoeling zou zijn om er 100% sociale huurwoningen te bouwen. Daarvan wordt afgeweken, omdat er ook behoefte is aan woningen in een hoger segment, maar niet het hoogste segment.

De heer VAN DE MANAKKER: Aan betaalbare woningen, zegt u.

Mevrouw HOFFMANS: Ja.

De heer VAN DE MANAKKER: Ik vraag me dan nogmaals af: betaalbaar voor wie?

Mevrouw HOFFMANS: Dat verschilt. Voor sommige mensen zijn sociale huurwoningen betaalbaar; voor sommige mensen woningen in de middenklasse. Daar is ook vraag naar.

De heer SNOEK: U sluit af door aandacht te vragen voor het budgetbeheer. Een van de factoren waarin we onvoldoende discipline hebben, is de externe inhuur. Dat is al eerder aan de orde gekomen. Toen wij op dat punt een aantal suggesties deden, zei u: dat gaat te ver. Hoe ver wil GroenLinks dan wel gaan om als raad de teugels weer in handen te nemen? Vorige week bij de berap zagen we gewoon 11 miljoen euro wegglopen. We concludeerden allemaal dat de budgetverantwoordelijkheid uit onze handen wegglipt. Wat wilt u wel doen?

Mevrouw HOFFMANS: Het punt dat ik net ook naar u heb proberen te maken, is dat we niet alles in één keer kunnen willen. Wethouder Mooij legde in de commissie Bestuur bij de behandeling van de berap al uit dat er gewerkt wordt en dat er plannen zijn. Ik vraag me af of u nou werkelijk denkt dat we met meer plannen nog meer kunnen bereiken.

De heer SNOEK: Dit zijn verhalen die we nu al twee jaar lang van dit college horen. Er komt een dag waarop wij als raad moeten zeggen: nu is het genoeg geweest. We moeten dan zelf de teugels aanhalen. Als u nu weer gaat zeggen dat we het maar moeten laten lopen, dan is het maart 2013 voor we het weten en dan moet een andere club het maar gaan proberen.

Mevrouw HOFFMANS: Nee, ik zeg niet dat we het maar moeten laten lopen. Ik zeg dat we het tijd moeten geven. Er wordt dus wel aan gewerkt. Sommige dingen kun je niet van vandaag op morgen regelen. Dit is er één van.

De heer SNOEK: Dit is iets wat al tweeënhalft jaar de tijd krijgt. In de budgetdiscipline zien wij geen enkele verbetering.

Mevrouw HOFFMANS: Wij vragen als gemeenteraad ook voortdurend dingen van onze ambtelijke organisatie. Die moeten ook gewoon gebeuren.

De heer SNOEK: Als u dan ziet dat 88% van de externe inhuur langer duurt dan zes maanden, dan vindt u daar toch iets van? Dan zeg je toch op een gegeven moment stop?

Mevrouw HOFFMANS: We hebben daar al iets van gevonden. We hebben daar al iets van gezegd. Het college is daarmee ook bezig.

De heer SNOEK: We hebben daarover een motie ingediend.

De VOORZITTER: Dit hele rondje hebben we toch al een keer gedaan naar aanleiding van uw eerste termijn? Dit was toch exact dezelfde discussie, of niet?

De heer SNOEK: Ja, maar mijn vraag was wat GroenLinks dan wil doen als het hier een punt van maakt. Niets, was het antwoord.

Mevrouw HOFFMANS: Ik heb er gewoon alle geloof in dat het college hiermee bezig is en dat we volgend jaar of zo de resultaten kunnen zien. Misschien kan wethouder Mooij nog zeggen wanneer hij die resultaten laat zien.

De VOORZITTER: Ja hoor, dat gaat hij straks zeggen. En ik ben ervan overtuigd dat dit onderwerp in de tweede termijn nog even terugkomt. Dank voor uw bijdrage.

Mevrouw HOFFMANS: Weet u, mijnheer Snoek, alles hoeft ook niet geregeld te worden in de periode waarin ik hier in de raad zit. Dat vind ik niet het allerbelangrijkste. Als het maar voor elkaar komt.

De VOORZITTER: Dank u, mevrouw Hoffmans. Geen vragen meer voor mevrouw Hoffmans? Bedankt voor uw bijdrage. Wij verheugen ons thans op het betoog van de Actiepartij.

De heer VRUGT: Die belooft niet over bloembakken te zullen reppen. Ik ga meer in op de hoofdlijnen. Voorzitter, u bent van mij gewend dat ik een uitgebreid betoog houd bij de algemene beschouwingen. Aangezien we allemaal moeten inleveren, heb ik mijn bijdrage voor vandaag daar maar eens op aangepast. Met heel veel eigen kracht en een stevige dosis zelfredzaamheid moet de boel immers zakelijker en meer op afstand. Zelfs het aantal moties is bij ons dit jaar met meer dan de helft verminderd. En als ik de boel zo eens van een afstand bekijk en lekker zakelijk, met concrete doelen, die we dan ook nog proberen zo SMART mogelijk te formuleren, zeg ik, heel beknopt en overzichtelijk: ja, het kan een stuk concreter, door alles samen te vatten onder de conclusie dat het vooral ook allemaal wat persoonlijk moet, met wat meer menselijke maat en dus meer realiteitszin. En waar komt dat dan kort gezegd op neer? Laten we ons toch vooral focussen op waar – door de huidige geldontwaarding en inflatie, of laten we maar gewoon zeggen: de crisis – onze voornaamste opgaven zullen liggen. Die liggen dus duidelijk niet in het fysieke domein, bijvoorbeeld. Tal van ingrepen in de openbare ruimte komen stil te liggen en er is fors minder capaciteit nodig voor het faciliteren van grote bouwprojecten, wegens het eenvoudigweg ontbreken daarvan.

Daar staat tegenover dat door diezelfde crisis de inzet op zorg, welzijn, minimabeleid en inkomensondersteuning juist extra capaciteit en dus ook financiële middelen vraagt. Dat is gewoon zo omdat steeds meer Haarlemmers in de problemen komen, hun baan kwijtraken, de huur niet meer kunnen opbrengen, in de schulden terechtkomen, hun koopkracht zien verdampen en in toenemende mate in een sociaal isolement dreigen te raken. Dan zou je dus ook verwachten dat bij herijking van onze begroting ook de bezuinigingstaakstellingen daarop worden aangepast, in plaats van vast te blijven houden aan een gelijke verdeling van de bezuinigingsopgave over de diverse sectoren binnen onze begroting zoals die een paar jaar geleden is afgesproken. Dat is alsof de tijd stilstaat. En hoewel we recent allemaal de klok weer een uurtje mochten teruggedraaien, zet dat natuurlijk geen zoden aan de dijk. We moeten ons ervan bewust zijn dat de wereld van nu er alweer heel anders uitziet dan die in 2011 of 2010 – laat staan dan de wereld in 2013, want de gevolgen van de crisis zullen voorlopig alleen nog maar meer en meer zichtbaar worden. Ze zullen effect hebben op het welzijn en op de mogelijkheden tot het manifesteren van eigen kracht en zelfredzaamheid door al die Haarlemmers en Spaarndammers die erdoor getroffen worden.

Maar nee, dit college gaat door op de ingeslagen weg. Iedereen moet inleveren en op alle afdelingen binnen ons beleid moet evenredig worden ingeleverd. Voor de Actiepartij is dit niet te verkopen aan onze achterban en net zo min aan al die andere inwoners van onze mooie stad. Ik haal er maar weer even mijn gevleugelde uitspraak bij: zolang er nog mensen in de goot liggen, ga je niet eerst de goot vernieuwen zodat ze er wat comfortabeler bij liggen. Nee, je verlegt je inspanning. Eerst komen het welzijn van en de zorg voor de mensen. Als je dan nog wat energie en geld overhebt, kun je eens gaan kijken of je wat aan de spullen moet repareren of bijklussen. Vandaar onze allerbelangrijkste boodschap bij deze naar de mening van de Actiepartij nogal cruciale begrotingsbehandeling: geen verdere bezuinigingen op wat tegenwoordig het sociale domein is gaan heten, maar haal dat geld maar – hoe pijnlijk ook – bij al die andere afdelingen binnen ons beleid en onze organisatie vandaan. Ik bedoel dan het fysieke domein, of het bestuurlijke, kortom: al die aspecten van onze begroting die niet te maken hebben met zorg, welzijn en het ondersteunen van mensen voor wie wij hier met z'n allen een zorgplicht en dus een bijzondere verantwoordelijkheid hebben te vervullen. Meer concreet betekent dit dat de Actiepartij in de eerste plaats samen met de SP met een amendement komt dat zoals gezegd de huidige en toekomstige bezuinigingen wil afwentelen op al die onderdelen van ons beleid die niet direct met die, ik noem het maar 'eerstelijnszorg voor mensen in de problemen' te maken hebben en dat dus de uitvoering in dat al genoemde sociale domein wil ontzien.

Amendement 12: Herijk je prioriteit op basis van harde realiteit

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op donderdag 8 november 2012, in beraadslaging over de programmabegroting, overwegende dat:

- als uitgangspunt bij de bezuinigingstaakstelling tot nu toe wordt gehanteerd dat deze gelijkelijk wordt verdeeld over de diverse clusters en programmabudgetten en dat bij decentralisaties het rijksbudget het werkbudget is;
- de druk op de verschillende budgetten door de economische situatie in de praktijk echter niet gelijk is. Tegenover bijvoorbeeld een sterke teruggang in benodigde capaciteit ten behoeve van investeringen in het fysieke domein staat een toenemende vraag naar de voorzieningen uit het sociale domein;
- in het voorwoord bij de begroting al wordt aangegeven: “het college heeft wel de grenzen van het coalitieakkoord moeten opzoeken”, maar dat verdere concessies of verschraling ten aanzien van het hoofdthema ‘sociaal en betrokken’ niet aanvaardbaar zijn gelet op de te verwachten effecten op langere termijn, waaronder het op peil houden van de sociale veiligheid;
- opnieuw een heroverweging van de bezuinigingsvoorstellen zal plaatsvinden bij de kadernota, maar die heroverweging in de vorm van herverdeling van de taakstellingen over de diverse programma’s ook nu al gemaakt kan worden, waarbij op basis van de huidige economische crisis prioriteit wordt gegeven aan het sociale domein;

besluit:

zowel voor de nu voorgestelde als voor mogelijke aanvullende bezuinigingstaakstellingen, het sociale domein (programma’s 3, 4 en 7) te ontzien, door het te bezuinigen bedrag op dit domein evenredig te verdelen over de overige programma’s (dus als extra bezuinigingen op die programma’s op te leggen), en draagt het college op de begroting op basis van dit besluit aan te passen en die wijzigingen zichtbaar te maken in de eerste bijstelling van de begroting (eerste berap); en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de Actiepartij en de SP.

Schuldhelpverlening, het voorkomen van dakloosheid, ondersteuning van jongeren in de problemen, van eenzame en minder zelfredzame ouderen, het faciliteren van zelforganisaties, een menswaardig bestaan bieden voor chronisch zieken, het bieden van goed taalonderwijs en noem zo de hele riedel maar op: het zijn die onderwerpen waarbij de vraag naar ondersteuning in deze tijden alleen nog maar zal toenemen, die onze samenleving bij elkaar houden en zorgen voor het voorkómen van alleen nog maar meer ellende in de nabije toekomst.

Dit alles zou ik voor de aardigheid dan ook graag nog eens illustreren aan de hand van twee thema’s waar met name de VVD het altijd over heeft: veiligheid en bereikbaarheid. Ook de Actiepartij is bijzonder bezorgd over de bereikbaarheid, maar dan over de bereikbaarheid van sociale voorzieningen. Het gaat er bij ons niet in dat bij een toenemende werkloosheid niet ook het aantal bijstandsgerechtigden toeneemt. De enige verklaring die hiervoor te geven is, is dat mensen er gewoon niet meer in komen door de veel strengere regels aan de poort. Op papier lijkt het dan natuurlijk fantastisch dat we nog steeds evenveel kwijt zijn aan bijstand en bijzondere bijstand, maar in werkelijkheid staan gewoon tal van mensen veel eerder in de kou en zullen we die cijfers terugzien bij bijvoorbeeld de schuldhelpverlening. Alhoewel: ook daar kom je er nauwelijks nog tussen en kun je hooguit nog rekenen op een maandelijks telefoontje van Kontext, dat immers ‘wachtlijstbegeleiding’ biedt. Daadwerkelijke hulp is in veel gevallen wegbezuinigd. Zo ook de minima in het algemeen: die hebben we administratief wegbezuinigd, met verwijzing naar de eigen kracht, of ze die kracht nu daadwerkelijk hebben of niet. Rond opvangvoorzieningen zien we hetzelfde beeld: in het Regionaal

Kompas staat duidelijk omschreven dat we ook daar simpelweg minder mensen zullen kunnen toelaten, omdat we er nu eenmaal geen geld meer voor zouden hebben. En nu wordt zelfs bij het budget voor het jongerenwerk voorgesteld dat het ook daar wel weer een tandje minder kan. Waarmee ik, behalve bij dat thema bereikbaarheid – dat de Actiepartij dus vertaalt in bereikbaarheid van sociale voorzieningen – aangekomen ben bij het thema veiligheid. Want bij uitstek daar zit het knelpunt: op de korte en zeker ook op de wat langere termijn zal bij ongewijzigd beleid nu juist de sociale veiligheid alleen nog maar sterker in de verdrukking komen. Met repressie alleen red je het immers niet; je zult moeten voorkomen dat mensen in dusdanige problemen komen en in een dusdanig uitzichtloze situatie, dat je er domweg op kunt wachten dat ze een veiligheidsrisico voor onze samenleving zullen gaan vormen. Een kat in het nauw maakt rare sprongen en als je in de schulden zit, geen hulp meer ontvangt voor de psychische problemen waar je mee kampt of op allerlei andere terreinen geen ondersteuning meer kunt verwachten bij je minimale inkomen, zelfs al ben je voor mijn part keihard aan de slag als zelfstandig ondernemer; je hoeft geen buitengewone studie te hebben gedaan om te kunnen voorspellen dat bij menigeen de stoppen doorslaan of dat criminaliteit op enig moment nog de enige uitweg lijkt te zijn om in deze samenleving overeind te blijven. Veiligheid is en blijft gebaat bij een solide en sociaal toereikend vangnet voor diegenen die dat nodig hebben. Maar wat schetst onze verbazing? Zelfs op het thema sociale veiligheid wil dit college verder bezuinigen. Juist bij zo'n basisvoorziening, met zo'n belangrijke signaleringsfunctie als het straathoekwerk stelt dit college van VVD, PvdA, D66 en GroenLinks voor er gewoon maar weer een flink bedrag op te bezuinigen. Voor de Actiepartij is dat volstrekt ontoelaatbaar en onverantwoord. Vandaar dat wij bij dezen het amendement Sociale veiligheid niet vogelvrij indienen, samen met de SP en de OPH.

Amendement 11: Sociale veiligheid niet vogelvrij

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op donderdag 8 november 2012, in beraadslaging over de programmabegroting, constaterende dat in het huidige voorstel voor de invulling van de extra 8 miljoen euro bezuinigingen voor de komende twee jaar ook een bezuiniging van in totaal 300.000 euro op het budget sociale veiligheid is opgenomen; overwegende dat:

- dit onder andere het straathoekwerk zal treffen, terwijl juist prioriteit was gegeven aan meer inzet op ondersteuning van jongeren en aanpak van overlast (met daarbij specifiek aandacht voor Schalkwijk en Haarlem-Oost);
- naast het reguliere jongerenwerk juist ook de ‘eropaf’-methodiek van de veldwerkers een belangrijke, effectieve en succesvolle bijdrage levert aan vroegsignalering en het voorkomen van grotere problemen onder de betreffende jongeren;

besluit:

de bedragen van 75.000 euro en 225.000 euro voor respectievelijk 2013 en 2014 vast te stellen als ‘nader in te vullen’, waarbij de invulling gevonden dient te worden buiten het budget sociale veiligheid;

en draagt het college op met andere voorstellen te komen voor de invulling van deze taakstelling *)

en gaat over tot de orde van de dag.”

*) Te denken valt aan temporisering van het opstellen van gebiedsvisies, vermindering van het bedrag dat voorgesteld wordt voor de ‘bestemmingsreserve organisatiefricties’, uitstel van investeringen of andere maatregelen. (Ten minste de reserve rotonde Raaksbruggen zou vermoedelijk kunnen vrijvallen (= incidenteel 48.000 euro) nu dat project immers is afgerond.)

Ondertekend door: de Actiepartij, de SP en de OPH.

Ook komt de Actiepartij samen met de SP en de OPH bij dezen met de motie Bijzondere doelgroepen bijzonder doeltreffend. We hebben goed geluisterd naar de tientallen

organisaties die onze raad hebben opgeroepen het afschaffen van de afdeling Bijzondere Doelgroepen door het college ongedaan te maken. Dan hebben we eens een keer een afdeling die buitengewoon goed werk doet en effectief is en efficiënt, met kennis van de doelgroepen en die in staat is tot het leveren van echt maatwerk, en wat gebeurt er? Juist van die afdeling wil het college af. Voorzitter, met alle respect, de Actiepartij zou dan bij uitstek nog wel wat andere afdelingen kunnen bedenken die we nog maar eens kritisch onder de loep moeten nemen. De motie vraagt dan ook concreet de afdeling Bijzondere Doelgroepen in haar huidige vorm te handhaven.

Motie 10: Bijzondere doelgroepen bijzonder doeltreffend

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op donderdag 8 november 2012, in beraadslaging over de programmabegroting, overwegende dat:

- het college voornemens is de afdeling Bijzondere Doelgroepen binnen de afdeling SoZaWe in het kader van een reorganisatie op te heffen;
- eerder uit rapportages (ten minste n.a.v. het art. 213a-onderzoek) al was gebleken dat deze afdeling naar verhouding een zware ‘caseload’ kent, zodat eerder te verwachten zou zijn dat de afdeling juist zou worden uitgebreid;
- tal van organisaties uit de stad die met hulpverlening aan klanten van deze afdeling te maken hebben, recent een dringend beroep op de gemeente doen om opheffing ongedaan te maken;
- het werk van deze afdeling door hen sterk wordt geprezen om de kundigheid en professionaliteit en de korte lijnen waardoor deze efficiënt en effectief werk levert;
- naar verwachting de vraag naar ondersteuning van de betreffende doelgroepen eerder toe- dan af zal nemen met het oog op de sociaal-economische en maatschappelijke ontwikkelingen;
- maatwerk altijd leidend is geweest en leidend dient te blijven;

draagt het college op:

- de afdeling Bijzondere Doelgroepen niet op te heffen en eventuele beoogde effecten van opheffing van deze afdeling op een andere wijze binnen SoZaWe te realiseren, indien mogelijk;

en gaat over tot de orde van de dag.”

Ondertekend door: de Actiepartij en de SP.

Tot slot, voorzitter: doen wij dan helemaal niets meer aan de openbare buitenruimte? Nee, ook op dit punt heeft de Actiepartij nog een prioriteit, zoals verwoord in onze motie De dijk verrijkt met meer verkeersveiligheid.

Motie 9: De dijk verrijkt met meer verkeersveiligheid

“De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op donderdag 8 november 2012, in beraadslaging over de programmabegroting, overwegende dat:

- in de nabije toekomst diverse werkzaamheden aan de dijk van Spaarndam gepland zijn. Netwerkbeheerder Liander gaat de komende tijd werken aan de gasleidingen en de gemeente gaat mogelijk in 2013 aan het riool werken;
- de verkeersveiligheid op de dijk al lange tijd een grote bron van zorg is onder inwoners en bijvoorbeeld de betrokkenen bij de Spaarneschool (leerkrachten, ouders, verkeersouders e.d.), alsmede bij de dorpsraad en de Fietsersbond, dit met name vanwege te hard rijden, het ontbreken van wenselijke verkeersremmende maatregelen – met als gevolg dat ook voor de politie handhaving sterk belemmerd is – alsmede door het veelvuldig parkeren op de dijk, zowel op legale als op illegale wijze;

- werk met werk maken in deze situatie allicht goedkoper uitpakt en geplande werkzaamheden zich bij uitstek lenen voor het aanpakken van voornoemde problematiek, door aansluitend op benodigde openbreking van de dijk deze zo herin te richten dat een veiliger en beter handhaafbare situatie zal worden gerealiseerd; draagt het college op:
  - in overleg met de Spaarneschool, de Fietsersbond, de dorpsraad en andere betrokkenen te komen tot een pakket aan maatregelen die dit parkeren op de dijk en te hard rijden drastisch zal terugdringen en zo de verkeersveiligheid zal vergroten;
  - hierbij uitdrukkelijk te kijken of vanuit de Schipholgelden een bijdrage aan het project mogelijk is;
  - deze maatregelen voor te leggen aan de raad en deze na instemming ook uit te voeren in aansluiting op de geplande werkzaamheden;
- en gaat over tot de orde van de dag.”
- Ondertekend door: de Actiepartij, de OPH, het CDA en de PvdA.

De dijk gaat toch op de schop en laten we deze dan ook direct zo inrichten dat we echt kunnen spreken van een 30km-zone die handhaafbaar is, zonder parkeren op de dijk en met die aanpassingen die nodig zijn om het gekakker door dit schitterende dorp nu eens echt aan te pakken.

De heer MARSELJE: Ik juich dat ook wel toe. Er wordt inderdaad op de dijk geparkeerd, met name door bewoners. Laat dat duidelijk zijn. Het alternatief is de Kolk. Daar mag echter geen auto komen, laat staan parkeren. Dat daar auto's staan – over het algemeen van bewoners en cafébezoekers – is uit nood geboren. Het alternatief is dat het gebied naast de Boezem, dat van Rijnland is, wordt ingericht als parkeerplaats. Rijnland wil wel meewerken, maar weet u welke kosten dat met zich meebrengt? Waar moeten de auto's blijven?

De heer VRUGT: U refereert aan een plan dat misschien al wel 25 jaar bestaat.

De heer MARSELJE: Rijnland wilde daar eerst niet aan meewerken, maar ik weet uit de eerste hand dat het nu wel wil meewerken.

De heer VRUGT: Dat is goed nieuws, mijnheer Marselje.

De heer MARSELJE: Maar we hebben geen geld.

De heer VRUGT: Daarom vermeld ik ook de Schipholcompensatiegelden. Daar schijnt nog wat in te zitten, heb ik me laten vertellen. Misschien moeten we ook daar nog eens goed naar kijken. Dat lijkt mij erg nuttig.

Tot slot nog even twee concrete vragen over details, maar ze gaan over financiën en daar hebben we het hier nu eenmaal over. Misschien leveren ze deze week nog wat op. Er zijn al vragen gesteld over de 48.000 euro die nog gereserveerd staat voor de rotonde Raaksbruggen. Op een vraag van de Actiepartij wordt geantwoord dat dat komt omdat nog een fietspad langs de Leidsevaart moet worden aangelegd. In de loop van deze week zouden we graag horen hoe dat dan zit. Zit dat niet gewoon in het oorspronkelijke krediet? Een reserve leg je aan als je er niet uitkomt. Graag krijg ik daar dus duidelijkheid over. Ook vroeg ik u al eerder naar het bedrag van 130.000 euro, dat is opgenomen in de laatste berap. Deze overbruggingssubsidie was gereserveerd voor de Haarlemse Banen. Uit de antwoorden begrijp ik min of meer dat dit bedrag gereserveerd is. Ik wil graag voor woensdag een heel duidelijk overzicht van waar die 130.000 euro naartoe is gegaan, uitgesplitst. Het verbaast mij een beetje dat dit allemaal keurig opgegaan is. Dat was het wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Vrugt. We gaan naar de heer De Jong van de VVD.

De heer DE JONG: Ik was eigenlijk een beetje jaloers op mevrouw Langenacker, die met een songtekst begon. En nog jaloenser was ik op mevrouw Van Zetten, die de grootste Fransman aller tijden citeerde. Ik zat bij de inspirerende betogen van anderen even te denken waar ik mee kan beginnen. Ik heb er toch eentje gevonden. Op de vraag naar het

nationale tekort antwoordde de grootste Amerikaan aller tijden, president Ronald Reagan: "Het gaat uitstekend met onze schuld. Hij groeit." Dat geldt natuurlijk ook voor onze Haarlemse schuld. Dat is werkelijk alles wat ik over onze schuld ga zeggen. Dit is de een-na-laatste begroting van deze coalitie. Deze coalitie moet de stad en het college door moeilijke tijden leiden. Dat doet ze met verve. Het gaat ons helemaal niet zo verkeerd af. Natuurlijk steggelen wij onderling vaak en hevig over te maken keuzes, maar tot nu toe zijn we er steeds weer uitgekomen. En dat zegt toch wel wat. Het toont de wil om er samen een succes van te maken.

De gemeente bezuinigt zoals bekend 35 miljoen euro, aan te vullen met twee keer 8 miljoen euro. Dat telt op tot 51 miljoen euro. Dat is niet niks; het is een hoop geld. De eerste signalen van het kabinet van VVD en PvdA laten zien dat een groot deel van de pijn bij de lagere overheden terecht komt. En inmiddels weten we dat de pijn ook bij de middeninkomens terecht komt, maar daar gaan wij hier helaas niet over. We krijgen extra taken en minder geld. Het is nog vrij onzeker in hoeverre wij over een paar jaar nog over de precario-inkomsten kunnen beschikken. Het college sorteert daar nu op voor en dat moet het ook doen. Dat doet het goed.

Ook de invulling van de 35 miljoen euro gaat eigenlijk prima. Nog niet zo lang geleden moest er nog een kleine 7 miljoen euro ingevuld worden. Inmiddels is dat bijna helemaal gebeurd, onder andere door een structurele doorwerking van nieuwe bezuinigingen.

Mevrouw LANGENACKER: Ik heb het in mijn bijdrage niet meer gezegd, maar ik vind het nog niet prima als je ziet dat de inkomstenpijler in de komende jaren nog enorm moet worden ingevuld. Op de post investeringen is alles wel volledig ingevuld. Dat doet ons natuurlijk pijn. Bij de post inkomsten moet er nog heel veel gebeuren. Als u zegt dat we zo goed op weg zijn, vind ik dat nou juist een punt van aandacht voor dit college.

De heer DE JONG: Ik blijf erbij: we zijn goed op weg. Er moest nog 7 miljoen euro ingevuld worden en dat is nu een stuk minder. De pijler inkomsten blijft wat achter. Die is ook wat moeilijker in te vullen, gezien het feit dat we de norm hebben dat de ozb niet te hard mag stijgen.

Mevrouw LANGENACKER: Er zijn meer voorbeelden. Ik hoorde Sociaal Lokaal er al één noemen over de havengelden. Zo zullen er nog meer zijn. Het college heeft nog meer mogelijkheden om ook deze post evenwichtig en eerlijk aan te vullen.

De heer DE JONG: Voor ons zijn lage lasten eerlijk. Nogmaals: belangrijk is dat we een verschuiving maken naar de uitvoering van die bezuiniging. Het is één ding om taakstellingen in te voeren, maar de bezuinigingen moeten ook daadwerkelijk renderen en geld binnenbrengen. Zoals gezegd gaat er nog veel op de lagere overheden afkomen: er komen meer taken en er komt minder geld en volgens het kabinet komen er zelfs aanzienlijk minder gemeenten. Mede om die reden start het college een 'takeninventarisatie'. Wij wensen dat het college goed kijkt naar de wettelijke taken.

Daarna zal een debat gevoerd moeten worden over de rol van de gemeente in samenspel met de rol van burgers, particulier initiatief en de rol van de markt.

Voorzitter, een stukje liberalisme voor socialisten. Voor de VVD moet de overheid ingrijpen in de markt wanneer zich daar verstoringen voordoen. De overheid moet echter vooral niet zelf de oorzaak zijn van een niet-functionerende markt. En dat zien wij helaas maar al te vaak: de arbeidsmarkt die vanwege te veel bescherming niet flexibel meer is, de huizenmarkt die is vastgelopen in de carrousel van hypotheekrenteaftrek, huursubsidies en woningtoeslagen en natuurlijk de subsidiemarkt die elke creativiteit om zelf met oplossingen te komen in de kiem smoort. Minder overheid is voor de VVD een zegen. Het is opvallend om te zien dat culturele instellingen bij bezuinigingen ineens uitstekend in staat zijn om alternatieve financieringsbronnen aan te boren na jarenlang aan het infuus te hebben gelegen. Dit is geen pleidooi voor het afschaffen van de overheid, maar het is wel een pleidooi voor minder overheid. Met name is het een pleidooi voor een overheid die niet steeds van gedachten verandert.

Mevrouw LANGENACKER: Wat betekent dat dan voor het Historisch Museum Haarlem, waar u een motie over indient?

De heer DE JONG: Toen het museum de vorige keer vroeg of het een beroep mocht doen op onze middelen, was mijn eerste vraag: wat heeft u zelf gedaan? Aan het eind van mijn betoog kom ik bij het Historisch Museum Haarlem uit.

Minder overheid gaat bij ons gepaard met lage lokale lasten. Nu zien wij een aantal heffingen fors stijgen, zoals de rioolheffing met 13,7% en de afvalstoffenheffing met 7,1%. De VVD onderschrijft het principe van kostendekkendheid, maar die kosten moeten dan wel beheersbaar zijn. De lasten die een organisatie of een bedrijf maakt, moeten laag en efficiënt zijn. Wat dat betreft maken wij ons met name zorgen om de stijging van de afvalstoffenheffing. De lasten bij Spaarnelanden stijgen met 1 miljoen euro. De concrete vraag aan het college is of Spaarnelanden zijn werk dan niet goed doet. En wat doet het college om deze kosten te monitoren? De matiging van de ozb is wat ons betreft gewoon een logische uitkomst van het coalitieakkoord.

Overigens hebben lokale lasten alles te maken met bedrijfsvoering; de zaak op orde hebben; grip hebben op de zaak. Ik heb het vorige week bij de bestuursrapportage al gezegd: voor de VVD is het onbestaanbaar dat de gemeente geen grip heeft op de eigen huurinkomsten, terwijl er corporaties zijn met 40.000 appartementen die een sluitende administratie hebben. De wittebroodsweken van het college zijn op dit terrein wat ons betreft voorbij. Deze omissie willen we volgend jaar niet meer zien. Van de nota Externe inhuur hebben wij zojuist kennisgenomen. Volgens mij gaat daarover nog een debat plaatsvinden in de commissie Bestuur. Wij weten dat dit uw volledige aandacht heeft, maar toch bekruipt de VVD een gevoel van onbehagen.

De VVD betreurt ronduit de verhoging van de toeristenbelasting.

Bereikbaarheid is belangrijk en de VVD constateert dat er eindelijk goede stappen worden gezet op dit gebied. Er komt een groene golf van de Vondelweg tot de fly-over. De Waarderbrug gaat open in twee richtingen en de Oudeweg wordt aangepakt. Ook de verbreding van de Waarderweg staat in de planning.

De bereikbaarheid van de binnenstad laat volgens het Omnibusonderzoek 2011 echter nog te wensen over. Ondernemers en bezoekers klagen nog steeds over de bereikbaarheid van winkels en culturele instellingen. Ook volgens het rapport Meest gastvrije stad blijkt dat we nog flink wat kunnen verbeteren. Kan de wethouder aangeven hoe ver het staat met het onderzoek naar de openstelling van de Jansweg om de bereikbaarheid van de parkeergarage Stationsplein te verbeteren?

Ondernemers zijn belangrijk in Haarlem. Ondernemers in de Cronjé dragen wij een warm hart toe. Een meerderheid van de ondernemers in de Cronjé wil de afsluiting van hun straat ongedaan maken en bepleit een fietsstraat waarin de auto te gast is. Zij staan een proefperiode voor van een jaar en de VVD steunt ze daarin. Voor ons is dit het beste van twee werelden. Is de wethouder bereid tot zo'n proefperiode? Wij komen hierbij met de motie Open de toekomst van de Cronjé.

Motie 23: Open de toekomst van de Cronjé

“De raad van de gemeente Haarlem, in vergadering bijeen op donderdag 8 november 2012,

constaterende dat:

- de motie Convenant Cronjé van 30 juni 2011 aan het college vraagt om samen “met de winkeliers in gesprek te gaan over [...] een visie voor de bereikbaarheid van de Cronjé”;
- er sprake is van een malaise in de Cronjé. Er zijn veel ondernemers met een huurachterstand, er zijn veel zaken die noodgedwongen sluiten dan wel failliet gaan. Verloedering dreigt;
- de straat steeds minder aantrekkelijk is voor nieuwe huurders. Volgens een lokale makelaar is de Cronjé, mede door de afsluiting, een C-locatie geworden;

5 november 2012

45

- een levendige en goed functionerende Cronjé van groot belang is voor de bewoners van Haarlem-Noord;
  - in het coalitieakkoord staat: “De gemeente moet ondernemers aantrekken en faciliteren, regelgeving terugdringen en denken in mogelijkheden en kansen”;
- overwegende dat:
- de Cronjé 138 ondernemers telt (inclusief zes ondernemers uit de Kloosterstraat). Van deze 138 ondernemers heeft ruim 75% (106 ondernemers) verklaard de huidige afsluiting van de Cronjé onwenselijk te vinden;
  - ook de wijkraad Schoten Haarlem dit initiatief steunt;
  - het bestuur voorstelt om de afsluiting van de Cronjé ongedaan te maken voor een proefperiode van één jaar en deze in de eerste plaats in te richten als een fietsstraat met de auto te gast voor kortparkeerders en meer plek voor groen;
- verzoekt het college:
- op korte termijn verder in gesprek te gaan met het bestuur van de Cronjé en belanghebbenden met als doelstelling de openstelling van de Cronjé en deze in te richten als fietsstraat met de auto te gast voor een proefperiode van één jaar;
  - deze test te starten in 2013 en dit voorstel voor te leggen aan de commissie Beheer. Op dit moment kost het handmatig afsluiten en openstellen van de Cronjé 22.000 euro per jaar. De aanpassingen voor deze test kunnen daaruit bekostigd worden, aangezien die kosten er dan niet zijn;
- en gaat over tot de orde van de dag.”
- Ondertekend door: de VVD.

De begroting verwijst veelvuldig naar de nog op te stellen parkeervisie. Het is jammer dat we daar nu niet over kunnen spreken. Veel blijft nog onduidelijk. Voor de VVD is duidelijk – en ik herhaal dan het adagium dat ik bij de kadernota ook al noemde – dat de automobilist geen melkkoe is. Daarom zijn wij tegen extra verhogingen van de parkeertarieven en zijn wij tegen de uitbreiding van betaald parkeren in welk deel van de stad dan ook. Zojuist lees ik in De Telegraaf dat de automobilist inderdaad een melkkoe is. In vijf jaar tijd zijn de parkeerinkomsten bij gemeenten met 20% gestegen en de parkeerbelasting met maar liefst 40%.

De VVD is tevreden over de aandacht voor nautisch Haarlem. Aan het Spaarne ontstaat meer recreatie en horeca. Dat is natuurlijk goed voor bezoekers en Haarlemmers en voor de levendigheid van de stad. Het Spaarne is een integraal onderdeel van onze stad. Wel vragen wij ons af hoe de wethouder in 2013 het aantal afmeervoorzieningen van 1670 in grachten en singels gerealiseerd wil hebben zonder daar in de begroting middelen voor te hebben gereserveerd. Kan de wethouder dit toelichten?

Trots en blij zijn we met de oprichting van de reserve beheer en onderhoud. Haarlem spaart nu voor toekomstig onderhoud en schuift niet langer door naar de toekomst. We pakken het probleem aan. Dat is goed nieuws voor de Haarlemmers, onze mooie historische stad, de woonwijken en onze parken. Wel vraagt de VVD aandacht voor de beheersing van de exploitatiebudgetten. Zoals bekend zijn deze in 2011 met 3,6 miljoen euro overschreden. Ondanks herhaalde verzoeken heeft de VVD nog geen antwoord gehad op de vraag op welk moment de raad het mandaat heeft gegeven om tot deze overschrijding over te gaan. Daar zouden we nu toch graag een definitief antwoord op willen hebben. Daarnaast willen wij graag een toezegging van de wethouder dat deze overrealisatie geen gevolgen heeft voor het totale aantal te realiseren projecten over de periode 2012, 2013 en 2014. Het kan immers niet zo zijn dat de Haarlemmer daar de dupe van is. Uiteraard zijn wij wel zeer content met het inlopen van het achterstallig onderhoud in de stad. Daarin worden slagen gemaakt. Nog een kleine vraag aan de wethouder. Wij willen hem vragen een manier te vinden, zonder al te bureaucratisch te worden, om ons te

informereren over de verbetering van de bedrijfsvoering inzake met name deze exploitatiebudgetten.

Vicepremier en minister van Sociale Zaken van de PvdA, Lodewijk Asscher, zei in de Volkskrant van 30 oktober jl.: “We willen niemand door het ijs laten zakken, er zal een fatsoenlijk vangnet blijven bestaan. Maar het blijft een moeilijke tijd en er wordt fors bezuinigd.” En dat is precies wat het is. Leuker kunnen we het niet maken, en makkelijker ook niet. Er moeten keuzes gemaakt worden en wat ons betreft maakt dit college de juiste keuzes, zeker in het licht van de grote onzekerheid die al die tijd voor het jaar 2013 heeft bestaan met betrekking tot de decentralisaties. Het regeerakkoord dat VVD en PvdA onlangs sloten maakt voor een groot deel een einde aan deze onzekerheid. De VVD is blij met het uitgangspunt ‘één gezin, één plan, één regisseur’ en ziet uit naar de uitwerking van de transities in Haarlem.

Het Historisch Museum Haarlem is in zwaar weer terechtgekomen en kampt met een structureel tekort van 45.000 euro. Het museum doet veel zelf. We hebben vorige week gehoord dat het 120 vrijwilligers heeft en slechts een halve betaalde kracht. Het ontvangt 12.000 bezoekers per jaar en een groot aantal studenten steekt er jaarlijks zijn licht op. Ons werd gevraagd dekking te zoeken en daar zijn wij natuurlijk mee aan de slag gegaan. Op zich voel ik wel wat mee met de woorden van de heer Fritz, die vraagt waarom het college niet met een dekking komt. Vorige week zijn wij bij de berap om de oren geslagen met tonnen en miljoenen. Wij vinden daarom dat dit nog prima geregeld kan worden. Wij komen met het voorstel – en dit is maar een voorbeeld – om de dekking te halen uit het budget TMK, Toegepaste Monumentale Kunst.

De heer FRITZ: Ik heb eigenlijk twee vragen. Inmiddels heeft de wethouder bij de hoorzitting in de commissie Bestuur gezegd – en u was daar ook bij – dat hij met een voorstel zou komen. Ik prijs u ervoor dat u dekking heeft gevonden, maar het college zou ook op zoek gaan naar dekking.

De heer DE JONG: Ik vind het een beetje vreemd. Bij het minimabeleid moesten we zelf zoeken. Dat hebben we ook gedaan. En dan zouden we bij cultuur niet zelf zoeken?

De heer FRITZ: Het college heeft zelf toegezegd dat het op zoek zou gaan naar dekking. Ik ben daar blij mee. Ik heb echter ook nog een vraag over de dekking die u voorstelt. Ik hoop dat ook het college daarop wil ingaan. Ik heb begrepen dat het budget voor toegepaste monumentale kunst deels gebruikt zou worden, middels een 1%-regeling, voor opdrachten voor kunst in de openbare ruimte. Van uw collega Van Haga begreep ik echter dat hier nog ongelooflijk veel geld voor gereserveerd is. Heeft u daar enig beeld van? Of zullen we die vraag samen aan het college stellen?

De heer DE JONG: Wij hebben daar zeker een beeld van. Wij willen eerst overgaan tot een onttrekking van twee keer 45.000 euro, voor de komende twee jaar. Dat moet hieruit prima te financieren zijn.

Mevrouw VAN ZETTEN: Aanvullend: het ging om de reserve en niet om het budget. Er is een bedrag van 345.000 euro gereserveerd voor cultuur en toegepaste kunst. De handreiking aan het college is om daar nog eens naar te kijken. Daar wil ik de heer De Jong in steunen. We wachten op het antwoord.

De heer FRITZ: Op zich klinkt het heel logisch en sympathiek, maar ik ben benieuwd of dit niet ten koste gaat van die aan ons toegezegde 1%-regeling. Dan hebben wij er namelijk wel een probleem mee. Ik hoop dat het college daarop kan antwoorden.

De heer DE JONG: Mijnheer Fritz, u weet dat het her en der wat gunnen is. Dat geldt voor het minimabeleid, maar ook voor het Historisch Museum Haarlem.

Voorzitter, ik rond af. De begroting staat in het teken van de bezuinigingen. Dat heeft inmiddels merkbare effecten: er kan gewoon een stuk minder in de stad. Aan ons de taak om ons hier niet door uit het veld te laten slaan, maar ons te richten op wat allemaal nog steeds goed gaat en wat beter kan.

De heer SNOEK: In uw technische vragen bij de begroting heeft u aandacht gevraagd voor overlast en veiligheid, waarvoor dank. U geeft daarbij aan dat Haarlem hier een relatief slecht scoort. We staan op plaats 396 in de ranglijst van 418 gemeenten. Als u dan ziet dat bezuinigd wordt op het streetcornerwork, dat juist ook de sociale veiligheid aanpakt en jongeren van straat haalt, hoe staat de VVD daar dan tegenover?

De heer RUTTEN: Wij wachten de reactie van het college op de ingediende moties af. Wij maken ons daar wel zorgen over.

De heer SNOEK: Los van de moties vindt u niets van die bezuiniging?

De heer RUTTEN: Van de moties vind ik nog even helemaal niets. De bezuinigingen baren ons zorgen.

De heer SNOEK: Wat vindt u van de bezuiniging op het streetcornerwerk zoals die in lijst 5 staat? Daar kunt u toch iets van vinden?

De heer RUTTEN: Daar vind ik ook iets van. Die baart ons zorgen. U heeft daar een motie over ingediend. Wij wachten de beantwoording van het college daarop af en bij de besluitvorming zullen wij daar naar bevind van zaken over oordelen. Dat lijkt mij een vrij ordentelijke en normale gang van zaken in de gemeenteraad.

De heer SNOEK: Dat laatste was uw antwoord: het baart u zorgen.

De heer VAN DE MANAKKER: Mijnheer De Jong, u noemde dat we moeten bezuinigen en dat dat allemaal heel moeilijk is. U had het over de stijging van diverse plaatselijke belastingen, zoals de afvalstoffenheffing en de rioolbelasting. Ik hoor u niet over het omlaaggaan van de ozb. Dat zou toch ook een aardige inkomstenpost kunnen zijn.

De heer DE JONG: Nee, dat is voor ons werkelijk onbespreekbaar. Wij hebben gezegd dat de gemiddelde lastendruk overeen moet komen met de gemiddelde lastendruk van de 150.000+-gemeenten. De rioolheffing en de afvalstoffenheffing zijn fors gestegen.

De heer VAN DE MANAKKER: Die zouden lager kunnen zijn als de ozb was gestegen, toch?

De heer DE JONG: Nee, natuurlijk niet. De ozb wordt gematigd om de stijging van de rioolheffing en de afvalstoffenheffing te compenseren.

De heer VAN DE MANAKKER: U wilt mij gewoon niet begrijpen.

De heer SCHRAMA: U noemt een aantal zaken over de Cronjé die iedereen zal onderschrijven. Waar is de overweging dat de ondernemers voor zouden zijn op gestoeld? Ten tweede: heeft u ook gekeken naar wat de bezoekers willen? Het is er heel druk met fietsers. Daar moet u ook rekening mee houden.

De heer DE JONG: Wij voeren intensieve gesprekken met de ondernemers in de Cronjé. Dat is één. Uiteraard houden wij rekening met de fietsers. Wij bepleiten ook een fietsstraat waarin de auto te gast is. Ik weet niet of u zo'n straat in de praktijk wel eens gezien heeft. De fiets heeft daar de allerhoogste prioriteit. Daarom noemen wij dat voorstel het beste van twee werelden.

De VOORZITTER: Dat is een duidelijk antwoord. Dank voor uw bijdrage. We gaan nu naar de laatste bijdragen, van de wat kleinere fracties. Het woord is aan mevrouw De Leeuw.

Mevrouw DE LEEUW: Dank u, voorzitter. De Programmabegroting 2013-2017 bevat plannen voor 2013 met een doorkijk naar de volgende jaren. Naast de 35 miljoen euro aan bezuinigingen uit het coalitieakkoord wil het college tweemaal 8 miljoen euro extra bezuinigen in 2013 en 2014, dit om de lagere inkomsten vanuit het Rijk te compenseren. Gelukkig zegt het college wel toe dat als de cijfers gunstiger uitvallen, er een heroverweging van de bezuinigingsvoorstellen komt bij de Kadernota 2013. Als huisvrouw weet ik maar al te goed dat de uitgaven niet boven de inkomsten mogen uitstijgen. In deze tijd is dat geen eenvoudige opgave. De OPH is daarom kritisch bij de bezuinigingen die de burger, helaas onvermijdelijk, treffen. Zeker de minima moeten zo veel als mogelijk worden ontzien, te meer omdat vanuit het Rijk ook al veel op ons afkomt. Een stapeling van extra kosten is voor een kleine beurs moeilijk te behappen.

De OPH heeft moeite met het stoppen van de chronischziekenbijdrage voor mensen met een IPK. Het wegvallen van deze bijdrage kan in veel gevallen betekenen dat het autootje weg moet. Om niet geïsoleerd te raken wordt dan een scootmobiel aangevraagd. Daarmee wordt het voor de gemeente dus duurder. Misschien kan dat ondervangen worden door deze tegemoetkoming inkomensafhankelijk te maken, net als de corporaties bij het bepalen van de huurverhoging doen. Ook bij de verhoging van de afvalstoffenheffing zet de OPH vraagtekens, omdat ze geluiden uit de wijk opvangt dat men niet meer naar de containers gaat lopen, maar alles weer in de klike deponieert. Zo is meer gescheiden afval niet meer haalbaar. Als compensatie voor deze twee regelingen kan het budget dat vrij is gekomen door het opheffen van een aantal wijkraden misschien worden ingezet. Bovendien zijn de lagere opbrengsten van riool- en afvalheffingen mede veroorzaakt door het temporiseren van projecten door de corporaties en de langdurige leegstand van corporatiewoningen. Dat zou dus op de corporaties verhaald moeten worden en niet op de burger.

Dat zijn mijn vragen. Kan hier iets aan gedaan worden?

De heer SCHRAMA: Haarlem Plus begint gewoontegetrouw met een citaat. Dit citaat komt uit de Trouw van 17 oktober 2012. Hoogleraar mevrouw Smit stelt: "Het is kwalijk dat beleidsmakers denken dat het strategisch slim is om een slechte boodschap te brengen. Dan kan het alleen maar meevallen, denken ze. Maar daarmee praat je de economie verder de grond in."

Bij de Kadernota 2012 heeft Haarlem Plus zeer kritische vragen gesteld en aangegeven dat vele bezuinigingen ook op een andere wijze bekeken kunnen worden. Het blijft een uiterst curieuze zaak dat het tarief dat voor gemeenteambtenaren wordt gehanteerd, de VTU, zeker in de huidige tijd veel te hoog is. Met name bij interne zaken leidt dat tot hoge kosten. Als hierin een verandering wordt aangebracht, zou dat het kostenniveau zeer verlagen en zou dat ons financiële plaatje er anders doen uitzien.

Enkele kanttekeningen bij de begroting willen wij wel maken. Ik ga het hebben over de lasten voor de burgers, infrastructuur, sport, zorg voor zowel minima als ouderen, en cultuur.

Ten eerste de lasten voor de burgers. Het is voor de portemonnee van de burger en in het verlengde daarvan voor de Haarlemse economie een slechte zaak als de gemeentelijke lasten naast de landelijk opgelegde lasten steeds maar eenzijdig hoger worden. Dat geldt zeker wanneer daar geen inkomensverhoging voor de burger tegenover staat, zoals bij personen die afhankelijk zijn van een pensioen. Het coalitieakkoord is gesloten in 2010 en de uitgangssituatie was op een aantal gebieden toen anders dan nu het geval is. Neem als voorbeeld de ozb. Deze is gebaseerd op de prijzen van woningen die vele jaren lang stegen. Daardoor werd de woz ook steeds hoger, en in het verlengde daarvan de ozb ook. De huizenprijzen zijn de laatste jaren zeer aan het dalen. Toch wil de gemeente door afspraken die gemaakt zijn in andere tijden, vasthouden aan een stijging van de ozb. Bij het beantwoorden van vragen was het college niet heel erg eenduidig. Enerzijds antwoordt het op CDA-vragen dat de ozb maar met 1,5% stijgt, terwijl het op antwoorden van Sociaal Lokaal zegt dat de ozb licht daalt. Dat is met elkaar in tegenspraak. Ik wil graag weten welk van de twee het is. Afhankelijk daarvan zullen wij eventueel een motie indienen.

Dan kom ik op infrastructuur. Bij ov-knooppunten zouden er ook meer parkeerplaatsen dienen te komen en niet alleen extra fietsplekken. De gemeente moet juist de automobilist ertoe aanzetten het ov meer te gebruiken en P&R's, of misschien P&OV's, zijn daar een prima middel voor. Hierover dienen wij samen met de Actiepartij een motie in.

Motie 22: Stimuleer gebruik van ov

"De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering omtrent de Begroting 2013 bijeen op 8 november 2012, overwegende dat:

5 november 2012

- toename van ov-gebruik gewenst is;
  - inwoners niet altijd in de nabijheid van ov-haltes wonen;
- stelt het college voor:
- een onderzoek te doen naar de mogelijkheid bij diverse ov-knooppunten een P&R te plannen;
  - in overleg te gaan met Provinciale Staten over de uitwerking ervan; en gaat over tot de orde van de dag.”
- Ondertekend door: Haarlem Plus en de Actiepartij.

Over de afwaardering van de Amsterdamsevaart en de bakken hebben we al genoeg gezegd. Het blijft een slechte zaak, maar we zullen niet in herhaling vallen. Ten derde: sport. De breedtesport is vooral de laatste jaren goed gefaciliteerd. Voor de topsport is er dringend behoefte aan een nieuwe badmintonhal voor Duinwijck. Hiertoe zijn vorige jaar twee moties aangenomen. De uitvoering is echter trager dan wij hadden gehoopt. Met de in het verleden gemaakte afspraken tussen de gemeente en Duinwijck moet het toch een stuk sneller kunnen gaan. Wij ontkomen niet aan de indruk dat alles weer opnieuw wordt bedacht en overlegd en dat is kostbare tijd, zowel voor Duinwijck die de hal later en later ziet komen alsook voor de gemeente, want de VTU-kosten lopen maar door. Deze kosten maken alles wellicht onnodig veel duurder. Efficiency is hier noodzakelijk. Graag een reactie van het college.

Over zorg voor minima hebben wij vorige week een zeer duidelijk standpunt ingenomen. Dat hoef ik niet te herhalen. Gemeentes moeten niet zomaar allerlei zeer scherpe dalingen doorvoeren in de sociale sector, maar dienen menselijke en maatschappelijke waarden als uitgangspunt te nemen. Financiën zijn daarbij faciliterend en niet het uitgangspunt.

Ook personen die 35 jaar of ouder zijn moeten gebruik kunnen maken van de startersregeling, zodat ook zij in staat worden gesteld een kleine overbrugging voor het kopen van een huis te verkrijgen. Ik heb hierover een motie aangekondigd. Die zal ik ook indienen. Ik ga echter eerst kijken naar de opmerking van de PvdA aan het begin van de avond over een landelijke regeling die dit misschien anders maakt. Dit zal ik meenemen in mijn motie, die ik dan donderdag indien.

Dan kom ik op de ouderenzorg. Die kan door beter gebruik te maken van ICT duidelijk anders, goedkoper en beter. Haarlem Plus komt in het laatste kwartaal van 2012 met een initiatiefvoorstel in deze.

Cultuur is van groot belang voor zowel de burgers van Haarlem alsook voor de economie. Lees de cultuurmonitor en de Staat van Haarlem er maar op na. Wij moeten een terugval voorkomen. Onderzoek ook of het bedrijfsleven of omliggende gemeenten meer kunnen participeren. Per slot van rekening delen zij mee in de vruchten die culturele zaken leveren. Haarlem Plus werkt aan een voorstel hierover voor het eerste kwartaal van 2013. Rigoureuze vermindering van subsidies van de centrale overheid raakt Haarlems culturele leven zeer. Daar kunnen wij niet veel aan doen. Wel zijn aanvullende bezuinigingen onze verantwoordelijkheid. Wij dienen hierin uiterst terughoudend te zijn. Veel musea worden door een zeer groot aantal vrijwilligers op de been gehouden. De laatste poten wegzagen is dodelijk. De Vishal, Het Dolhuys en het Haarlems Historisch Museum zijn hier typische voorbeelden van. Wij komen samen met de VVD en D66 met een motie om het Haarlems Historisch Museum in ieder geval van de ondergang te redden.

De heer FRITZ: U noemt Het Dolhuys als een typisch voorbeeld van een instelling die ten onder is gegaan aan lokale bezuinigingen?

De heer SCHRAMA: Nee. Ik heb gezegd dat er instanties zijn die bijna uitsluitend met vrijwilligers werken. Er zijn maar een paar betaalde krachten. Het is daar nodig dat je geld beschikbaar stelt voor die paar zaken die wel nodig zijn, omdat anders het hele huis in elkaar stort. Dat is mijn argument.

De heer FRITZ: Dan heb ik u verkeerd begrepen. Op Het Dolhuys is namelijk door de gemeente geen cent gekort. Het is namelijk een rijksmuseum.

De heer SCHRAMA: Dat heb ik ook niet gezegd.

Het is leerzaam te lezen dat men in 1947, toen Nederland opkrabbelde na de Tweede Wereldoorlog met Marshallhulp, niet op cultuur ging bezuinigen. Integendeel: er werden initiatieven genomen om cultuur te verspreiden over alle lagen van de bevolking en voor iedereen. Dit is te lezen in het boek Nationale cultuurtaak van toenmalig minister Van der Leeuw. Daar kunnen wij best iets van leren.

Het is natuurlijk niet alleen maar kommer en kwel, om met Marten Toonder te spreken. In de afgelopen week was in de Gravenzaal een Mulisch-herdenkingsavond georganiseerd door instanties uit de boekenwereld. De avond werd door allen die aanwezig waren, waaronder ook de wethouder en vertegenwoordigers van de gemeente en de raad, als zeer geslaagd beschouwd. Korte flitsen in het NOS Journaal zetten Haarlem in de schijnwerpers. De gemeente, met name Ellen van Vossen, kreeg expliciet complimenten voor haar inzet en bijdrage aan deze avond. Het boekje van de literaire wandeling dat de gemeente aanbood, geeft onomstotelijk aan hoezeer Haarlem in het werk van Mulisch verweven is. Het zet ons daarom uitstekend op de kaart, nu en in de toekomst. Dat is een goede zaak.

Ik heb nog enkele punten. Het moet ons van het hart dat wij hetgeen het college aangeeft te zullen doen als antwoord op ons initiatiefvoorstel Accommodaties voor de jeugd, wel uiterst pover vinden. Het antwoord gaat over combinatiefunctionarissen Sport en Cultuur voor naschoolse activiteiten. Dat is dacht ik iets heel anders dan onze plannen inhielden. Ook zouden wij graag antwoord willen op de vraag wat er met de 2,33 miljoen euro gereserveerde gelden voor het Teyler College gaat gebeuren. Het bedrag is, zo luidt het antwoord, bestemd voor het Algemeen Vormend Onderwijs Schalkwijk. Zijn hier concrete plannen voor? Zo ja, dan zou ik dat graag van u vernemen. Het is een uiterst slechte zaak dat bloembakken niet meer buiten het centrum geplaatst worden. Ze zijn als bezuiniging geplaatst in plaats van vele bloemperken. Die zouden te veel onderhoud vergen. Nu moeten de bakken ook al weg. Haarlem bloemenstad is dus niet meer van toepassing. Het wordt Haarlem bloemenbinnenstad. De motie die we daarover hadden wordt niet ingediend. Ik heb gezien dat de PvdA dezelfde motie had. Die dien ik nu mede in. Ik ben het daar helemaal mee eens.

Ons relaas is niet vrolijk, maar daar kunnen wij helaas niet veel aan doen. Opmerkelijk is dat in een persbericht dat uitging bij de Staat van Haarlem 2012 als kop staat: "Haarlem staat er goed voor". Gezien het grote sombere scenario dat de Begroting 2013 evenals de vorige begrotingen voor de burgers in petto heeft, is deze uitspraak voor velen daarmee totaal niet te rijmen. Daar wil ik het in de eerste termijn bij laten. Ik dank u.

De VOORZITTER: Dank u. Dan gaan we naar de Fractie Reeskamp.

De heer REESKAMP: Voorzitter, dank u wel. Geachte aanwezigen, thuis en op de tribune, voorzitter, leden van de raad, het zal voor niemand een verrassing zijn als komende donderdag, uiteraard na het gebruikelijke ritueel van vraag en antwoord, moties en amendementen, de voor ons liggende Ontwerpbegroting 2013 goedkeurend wordt vastgesteld. Met de stem van de coalitie is de begroting dan komende donderdag niet zomaar vastgesteld, maar dat ook nog eens met een ruime tweederde meerderheid. Daarmee zal de Haarlemse begroting voor 2013 dan ook meer dan democratisch gelegitimeerd zijn en het college kan ermee aan de slag.

Over de begroting zelf is door vorige sprekers al veel gezegd. Ik heb die uitspraak voorbereid en mijn voorspelling blijkt juist. In de tweede termijn zal ik daar mogelijk het een en ander aan toevoegen. Aandacht voor het groen en de bloemetjes, voor onze cultuur, voor een sociaal Haarlem; het zijn allemaal belangrijke zaken die tot het genetisch materiaal van de Haarlemmer behoren. En ook ik ben van mening dat we keer op keer de plicht hebben al deze zaken bij de begrotingsbehandeling te noemen. Politiek is immers een kwestie van herhalen, herhalen en herhalen.

Laat ik vooropstellen: er staan naar mijn idee veel goede beleidsvoornemens in de begroting. Mij lijkt sprake van een evenwichtige en zorgvuldige afweging. Maar

donderdag besluiten we over de begroting met medeneming van twee belangrijke nota's, te weten de nota Friciekosten en bovenformatieven en de nota Externe inhuur. Beide zijn ter informatie aan de raad verstrekt. Het betreft immers collegebevoegdheden. Maar, zo vraag ik me af, als we de begroting hebben vastgesteld, de nota's gelezen hebbend, wat hebben we dan precies besloten? Hebben we dan besloten dat we onlangs nog in de commissie Samenleving goed werk verrichtende instellingen het leven hebben zuurgemaakt, terwijl we in eigen huis meer dan tweehonderd inhuurkrachten aan het werk houden? Inhuurkrachten die de gemeente per fte liefst het dubbele kosten van een in loondienst werkzame ambtenaar? Stellen we dus een begroting vast die uitgaat van ongeveer 1100 formatieplaatsen, of zijn het er eigenlijk, voor de goede verstaander, veel meer, misschien wel rond de 1400? En dat terwijl we ook nog ruim zestig bovenformatieve ambtenaren op de loonlijst hebben staan, waarvan we inschatten dat we er maar vijftien aan herplaatsing kunnen helpen.

Om het anders te stellen: zou de begroting, indien wij, om maar wat te noemen, in eigen huis 50% bovenformatieven kunnen herplaatsen en aanzienlijk minder externen inhuren, er voor instellingen als Release, Zohor, en het Historisch Museum – om er maar drie uit velen te noemen – niet iets anders uitzien?

Voorzitter, terugkijkend op bijna tien jaar begrotingsbehandelingen constateer ik een paradox. Enerzijds moet ik vaststellen dat de administratie achteraf – dat wil zeggen de jaarrekening en de bestuursrapportages – op de bestedingen en overschrijdingen in die tien jaar is toegenomen. Dat is mooi. Anderzijds lijkt de controle op die bestedingen en overschrijdingen steeds verder af te nemen. En, zoals zojuist gesteld, dat is uitermate zorgelijk. Met name de VVD is daarop ingegaan. Het is zorgelijk omdat onze bestuurlijke organisatie onbedoeld zo het budgetrecht van de raad ondermijnt. Zorgelijk is het omdat daarmee het vertrouwen van de burger in de gekozen gemeenteraad afneemt, en dat is begrijpelijk. Het is zorgelijk omdat dit dan weer de kloof tussen burger en bestuur vergroot. Een kloof die dan zo wijd wordt dat daar echt niet tegenop valt te 'participatieprocessen'.

Voorzitter, ik draai er niet om heen, ik ben van de bestuursrapportage en voornoemde twee nota's flink geschrokken. En ik kan deze stukken dan ook niet los zien van de voorliggende ontwerpbegroting. Een tekort van 12 miljoen euro, en – het CDA noemde het al – still counting. Het college heeft het in de vorige raadsvergadering ook ruitelijk beaamd: intern gaan we onvoldoende zorgvuldig en doelmatig met ons dure geld om. Toegeven dat het beter kan is mooi, maar kunnen we dat nog wel uitleggen aan de Haarlemmer? Valt het nog te verkopen als we aan onze inwoners moeten rapporteren dat de verhoging van de lokale lasten geheel op koers ligt, dat het afbouwen van subsidies van waardevolle instellingen op koers ligt, dat wij geregeld de potten bestemd voor de minima moeten aanspreken om gaten te dichten; ja, valt dat nog allemaal te verkopen, als wij hier in eigen huis nog steeds niet de tering naar de nering kunnen zetten? Valt het nog te verkopen, als wij plechtig hebben beloofd de enorme vaste schuld van meer dan 500 miljoen euro althans voor een heel klein deel af te lossen, terwijl onze inwoners in de krant lezen dat die schuld alleen maar toeneemt? Maar dat niettemin alle leges – we waren in Haarlem toch al niet de goedkoopste – omhooggaan? En dat de lokale vaste lasten stijgen? En en passant bij veel vrijwilligerswerk het vrijwillig werken steeds moeizamer wordt gemaakt? Valt dat nog te verkopen? Valt dat nog uit te leggen? Voorzitter, leden van de raad, wát stellen wij dan donderdag precies vast? Stellen wij een contract vast tussen bestuur en gemeenteraad, en daarmee tussen het bestuur en de inwoners van de stad? Of is het slechts een overigens keurig verzorgd bundeltje papier, met daaraan, met een nietje, een in onzichtbare inkt opgestelde vrijbrief aan onze organisatie om verder naar bevind van zaken te handelen?

Voorzitter, geacht college, gaat u nu eindelijk eens met uw bestuursrapportages in 2013 aantonen dat een begroting niet slechts een richtinggevend stuk papier is, maar een

document dat het college verplicht om dienovereenkomstig te handelen, voor zover binnen uw en onze mogelijkheden uiteraard.

Ik sluit af. De vragen die ik mijzelf zojuist heb gesteld, dat zijn vragen waarvan ik – want ik wil optimistisch, met geloof in toekomstige verbetering mijn eerste termijn afsluiten – durf te hopen dat leden van het college deze zichzelf ook zullen stellen. Ik zou dan ook graag zien dat u in uw termijn aan beantwoording van mijn vragen toekomt, en daarbovenop onomwonden overmorgen zult toezeggen dat u met dezelfde bewonderenswaardige discipline waarmee u subsidiënten, leges- en belastingbetalers, vrijwilligersorganisaties, en minima met ingrijpende financiële wijzigingen confronteert, ook onze eigen ambtelijke organisatie in het spoor houdt.

Hier alvast mijn aanmoedigingen. College, probeer te gaan voor het herplaatsen van minstens de helft van de bovenformatieven en niet dat magere kwart. Dat levert op jaarbasis, naast het behoud van ‘menselijk kapitaal’, zomaar een miljoen euro op. College, zet uw voet op de rem als het gaat om de externe inhuur. Het kan best nog wat voortvarender dan u in uw nota ambieert. Dan hebt u zo alweer een miljoen euro vrijgespeeld. Zegt u straks dat dit allemaal niet kan? Kan niet ligt op het kerkhof en wil niet ligt ernaast. Ik ga liever voor ‘ja, het kan!’ Dank voor uw aandacht op dit late tijdstip. De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Reeskamp. Dames en heren, dan schorsen we nu de vergadering tot woensdagmiddag 17.00 uur. Tot dan.

Schorsing om 23.05 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van ..... (in te vullen door de griffie)

Griffier

Voorzitter